

**ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR XXXIX/229/06
RADY MIEJSKIEJ W WASILKOWIE
Z DNIA 27 KWIECZNIA 2006 r.**

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA
I GMINY WASILKÓW**

**OPRACOWAŁ ZESPÓŁ
INSTYTUTU GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ I
MIESZKALNICTWIE:**

kierująca pracami zespołu projektowego - mgr Wanda Stolarska
członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie wpisana pod numerem WA-258
dr inż. Sławomir Anusz
mgr inż. Karina Konarzewska
mgr Grzegorz Mysliński
mgr inż. Joanna Pasek
mgr inż. Krzysztof Pogłód
mgr inż. Beata Wójcik

Warszawa 2006

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA
I GMINY WASILKÓW**

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

SPIS TREŚCI:

WSTĘP

1. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA	5
2. CEL I ZADANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	5
3. MATERIAŁY WEJŚCIOWE	6
3.1. Przepisy gminne	6
3.2. Opracowania i akty prawne dotyczące miasta i gminy Wasilków	11
3.3. Opracowania inne	12

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA MIASTA I GMINY

1. POŁOŻENIE MIASTA I GMINY W STRUKTURACH PONADLOKALNYCH.....	13
2. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO.....	14
2.1. Polityka zagospodarowania przestrzennego	14
2.2. Przekształcenia demograficzne i stosunki społeczne w województwie.....	14
2.3. Rezerwy tkwiące w zagospodarowaniu przestrzennym oraz środowisku przyrodniczym i kulturowym.....	14
2.4. Szanse rozwoju Wasilkowa związane z oceną potencjału Obszaru Centralnego w którego skład wchodzi powiaty: miasto Białystok, białostocki, sokóski i moniecki	15
2.5. Wnioski z zapisu kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa dotyczących Obszaru Centralnego	16
2.5.1. Kierunki rozwoju sieci osadniczej.....	16
2.5.2. Przewidywane kierunki zagospodarowania i działania inwestycyjne kierowane do polityki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków	17
2.6. Uwarunkowania wynikające z konfliktów zagospodarowania analizowanych w kategoriach obszarów problemowych.....	21
3. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI ORGANÓW UZGADNIAJĄCYCH I OPINIUJĄCYCH STUDIUM	22

II. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE WYNIKAJĄCE Z ANALIZY STANU ISTNIEJĄCEGO

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENÓW NA OBSZARZE MIASTA I GMINY.....	24
1.1. Planowanie na obszarze miasta i gminy	24
1.2. Analiza decyzji o warunkach zabudowy oraz pozwoleń na budowę.....	25
1.3. Analiza wniosków złożonych do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wasilków	30
2. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE MIASTA I GMINY	42
2.1. Przeznaczenie terenów	42
2.2. Układ przestrzenny	43
2.3. Przestrzeń publiczną	43
3. UZBROJENIE TERENÓW NA OBSZARZE MIASTA I GMINY.....	44
3.1. Komunikacja drogowa	44
3.2. Komunikacja kolejowa.....	45
3.3. Infrastruktura techniczna	45
3.3.1. Gospodarka wodno-ściekowa.....	45
3.3.2. Gospodarka odpadami	46
3.3.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i ciepło	46
3.3.4. Telekomunikacja	47
4. STAN PRAWNY I UŻYTKOWANIE GRUNTÓW.....	47

5.	STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	48
5.1.	Charakterystyka środowiska przyrodniczego	48
5.2.	Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów ochrony przyrody.....	57
5.3.	Zagrożenia środowiska.....	61
5.4.	Wytyczne Krajowego Programu Zwiększenia Lesistości	64
5.5.	Rolnictwo	65
6.	ŚRODOWISKO KULTUROWE, OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	68
6.1.	Rys historyczny Wasilkowa i regionu	68
6.2.	Historyczne układy przestrzenne na terenie gminy Wasilków.	70
6.3.	Wykaz obiektów i obszarów chronionych na terenie gminy Wasilków.	71
7.	OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA WODNEGO	82
8	OBSZARY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA GÓRNICZEGO, ZŁOŻA KOPALIN, ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH.....	84
9.	OBSZARY WYSTĘPOWANIA NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	86
10.	TERENY ZAMKNIĘTE.....	86
11.	JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	87
11.1.	Rozmieszczenie ludności	87
11.2.	Struktura gospodarstw domowych i aktywność zawodowa mieszkańców gminy Wasilków na tle miast - gmin z powiatu białostockiego	89
11.3.	Wyposażenie w infrastrukturę podnosząca standard zamieszkiwania i pracy.....	92
12.	ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	96
12.1.	Zadania wynikające z Programu Wojewódzkiego na lata 2001 - 2003.....	96
12.2.	Potencjalne zadania o charakterze ponadlokalnym wynikające z kierunków zagospodarowania przestrzennego zawarte w programach rozwoju kultury do roku 2006, sportu do roku 2005 i turystyki do roku 2010 samorządu wojewódzkiego	97
12.3.	Potencjalne zadania wynikające z kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa - wnioski zgłoszone przez instytucje i samorządy lokalne	97
12.4.	Zadania zawarte w programie krajowym służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych - budowa krajowego układu przesyłowego - infrastruktura techniczna.....	98
12.5.	Potencjalne zadania programów wojewódzkich wynikające z polityki i zamierzeń inwestycyjnych zarządów powiatów, miast i gmin oraz z kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa.....	100

WSTĘP

1. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwane dalej Studium, jest dokumentem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy sporządzanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity rok 2003 Dz. U. Nr 80 poz. 717 z późn. zm.).

Przedmiotowe opracowanie jest zmianą obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków uchwalonego 25 listopada 1999 roku Uchwałą Rady Miasta i Gminy Wasilków Nr XIV/89/99.

Niniejsze studium sporządzone jest na podstawie uchwały Nr XIX/131/04 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 24 czerwca 2004 r. w sprawie przystąpienia do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wasilków. Zmiana obowiązującego studium podyktowana została przede wszystkim wnioskami mieszkańców gminy Wasilków, zmianami aktualnych przepisów prawa, uchwaleniem planu zagospodarowania województwa podlaskiego oraz zmianami polityki przestrzennej władz gminy. Zawartość merytoryczna studium została określona w art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Opracowanie projektu studium powierzone zostało Instytutowi Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa na podstawie umowy Nr BGGN.341-24/04 zawartej w dniu 17 grudnia 2004 r. pomiędzy Burmistrzem Wasilkowa a Dyrektorem Instytutu Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa w Warszawie.

2. CEL I ZADANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Studium nie jest aktem prawa miejscowego, ale jest podstawowym aktem planistycznym określającym politykę przestrzenną gminy i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium opracowywane jest obligatoryjnie dla obszaru całej gminy. Ustawa z 27 marca 2003 roku wzmacnia znaczenie studium, które staje się opracowaniem wiążącym przy sporządzaniu planów miejscowych. Plan musi być zgodny z ustaleniami studium, które pod tym względem staje się opracowaniem bardziej szczegółowym, co często skutkuje większą skalą opracowania i znacznie szczegółowymi rozwiązaniami przestrzennymi.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa uwzględnia ustalenia przestrzenne zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju gminy oraz zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.

Zasadniczym celem studium jest prowadzenie wewnątrz gminy spójnej polityki przestrzennej, powiązanej z rozwojem gospodarczym i społecznym. Studium nie jest podstawą wydawania decyzji administracyjnych powinno być jednak aktem koordynującym politykę przestrzenną organów gminy.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest podstawą do:

- podejmowania uchwał o przystąpieniu do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- planowania i realizacji zadań własnych gminy związanych z zagospodarowaniem przestrzennym,
- wewnętrznej kontroli uchwał o miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod kątem ich zgodności z polityką zawartą w studium,

- posługiwania się przepisami ustaw szczegółowych, które mając swój aspekt przestrzenny na obszarze gminy wpływają na ustalenia studium i wiążą organy gminy w postępowaniu administracyjnym,
- podejmowania działań związanych z obejmowaniem ochroną najbardziej cennych i wartościowych obszarów i obiektów w gminie,
- planowanie prac kartograficznych umożliwiających sprawną działalność planistyczną i administracyjną.

Studium jest dokumentem planistycznym, który poprzez określenie rozwoju przestrzennego gminy pozwala na świadome prowadzenie gospodarki gruntami i planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Studium jest niejako ideą-obrazem rozwoju przestrzennego gminy, wskazuje na potencjał rozwoju przestrzennego gminy, jej możliwości zagospodarowania nowych terenów lub stopnia przekształceń istniejącego zagospodarowania. W związku, z czym studium staje się ofertą promocyjną dla potencjalnych inwestorów.

3. MATERIAŁY WEJŚCIOWE

Wstępnym etapem prac nad sporządzeniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy była analiza następujących materiałów wejściowych:

3.1.Przepisy gminne

1. Uchwały nr XXVIII/163/2001 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 25 stycznia 2001 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny ekosystem bagienny, położony w Wasilkowie na części działek o nr geod. 334/87 i 334/6
2. Wykaz aktualnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w gminie Wasilków.

TAB.1

Lp.	Numer Uchwały	Numer działki	Miejscowość	Przeznaczenie	Powierzchnia {ha}
1	2	3	4	5	6
t	UCHWAŁA NR XXIII/104/96 z dnia 8 sierpnia 1996 r.	1210/20,1210/25, 1210/28	Wasilków	uprawy rolnicze i ogrodnicze	0,63 ha
		1210/23, 1210/24, 1210/27, 1210/34	Wasilków	na potrzeby obsługi osady Nadleśnictwa Dojlidy	
		3467/4, 3559/9	Wasilków	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	
2	UCHWAŁA NR XXIII/105/96 z dnia 8 sierpnia 1996 r.	58/8, 58/9,58/10	Osowicze	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	6,85 ha
		65/3, 65/4, 65/5, 65/6, 65/7, 65/8	Osowicze	uprawy ogrodnicze z dopuszczeniem zabudowy gospodarczej i mieszkaniowej	
		39/5,40/1,39/4	Sielachowskie	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	
		108/2	Osowicze	zabudowa usługowo handlowa nieuciągliwa	

		1062/5	Jurowce	zabudowa usługowo-magazynowa o nieuciążliwym charakterze	
		179/1,245/1	Sochonie	zabudowa zagrodowa	
		568	Wólka Przemieście	zabudowa letniskowa	
		79/1,79/2	Horodnianka	zabudowa zagrodowa	
		90,11	Studzianki	powierzchniowa eksploatacja kruszywa	
		609	Studzianki	pod zabudowę zagrodową	
		1614/1,1614/2,1614/3	Nowodworce	uprawy ogrodnicze z prawem zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej	
		6060/2	Biurówce	budownictwo usługowe	
3	UCHWAŁA NR III/14/98 z dnia 26 listopada 1998 r.	395/15, 1568/1	Wasilków	budownictwo sakralne wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz infrastrukturą techniczną na potrzeby Sanktuarium Matki Boskiej Bolesnej „Święta Woda”	6,51 ha

4	UCHWAŁA NR IX/46/99 z dnia 22 kwietnia 1999 r.	komunalne ujęcia wody dla miasta Białegostoku (podstrefa A)		wyprowadzenie ograniczeń zagospodarowania	7,5 ha
		1356	Nowodworce	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z nieuciążliwą funkcją usługową	
		działka rolna nr 2 (z wyłączeniem zalesionej)	Studzianki	powierzchniowa eksploatacja kruszywa	
		1609/4, 1609/6, 1609/7, 1609/8, 1609/10, 1609/11, 1609/12, 1609/13	Nowodworce	nieprzekraczalna linia zabudowy o funkcji mieszkaniowo-usługowej	
		197/3, 196,	Dąbrówki	MNU.	
5	UCHWAŁA NR IX/47/99 z dnia 22 kwietnia 1999 r	3086/6087, 6088, 6089, 5090	Wasilków	zabudowa produkcyjno-usługowa o nieuciążliwym charakterze t mieszkaniowa jednorodzinna	2,26ha
		6095	Wasilków	zabudowa produkcyjno-usługowa o nieuciążliwym charakterze	
6	UCHWAŁA NR IX/48/99 z dnia 22 kwietnia 1999 r.	część 1059/30	Wasilków	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z nieuciążliwymi usługami	2,70ha
		429/2, 430/2, 1774, 3436/1, 3436/3, 3436/4	Wasilków	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	
		1566/4	Wasilków	usługi inne - motel z parkingiem i urządzeniami towarzyszącymi	
7	UCHWAŁA NR XI/64/99 z dnia 19 sierpnia 1999 r.	353, 1354	Wasilków	usługi komunikacyjne - salon samochodów osobowych wraz z urządzeniami towarzyszącymi z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej w zakresie niezbędnym do prowadzenia działalności gospodarczej	1,57ha
8	UCHWAŁA NR XIII/83/99 z dnia 28 października 1999 r.	210/36, 1210/38, 1210/39, 210/39, 1210/40, 1210/42, 210/43, 1210/45	Wasilków	zabudowa mieszkaniowa i uprawy ogrodnicze	0,52

9	UCHWAŁA NR XIII/84/99 z dnia 28 października 1999 r.	1207/1	Studzianki	powiększenie terenu szkoły podstawowej	0,23 ha
		1083/1,1083/2,1083/3,1083/4, 1083/5, 1083/6,1083/10, 1083/11,1083/12,1083/1^, 1083/14,1083/15, 1083/16, 1083/17,1083/18, 1083/19, 1083/20,1083/21, 1083/22, 1083/23,1083/24, 1083/25, 1083/26,1083/28, 1083/37 (z wyłączeniem terenów zalesionych na działce 1083/6)	Jurowce	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wraz z obsługą komunikacyjną	2, 71 ha +0,44 ha
		1083/27,1083/31,1083/34 , część 1083/35	Jurowce	nieuciążliwe usługi podstawowe handlu i inne nie mogące pogorszyć stanu środowiska	
		część działki 1577, 1578, 1579/4, 1579/5, 1579/6, 1580/8, 1580/9, 1582/1 ,cz. dz. 1583/1, 1583/3, cz. dz. 1583/4, cz.dz. 1583/5, cz. dz. 1584	Nowodworce	dopuszczenie do usług rzemieślniczych jako funkcji podstawowej, uzupełniającej funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej w zakresie niezbędnym do prowadzenia działalności usługowej	
10	UCHWAŁA NR XV/98/99 z dnia 16 grudnia 1999 r.	334/82	Wasilków	usługi kultu religijnego - kaplica przydrożna wraz z parkingiem obsługującym	0,34ha
11	UCHWAŁA NR XXIII/139/2000 z dnia 21 września 2000 r.	1 7 1/5 (z wyłączeniem części zalesionej)	Sochonie	powierzchniowa eksploatacja kruszywa	1,46ha
12	UCHWAŁA NR XXIV/147/2000 z dnia 26 października 2000 r.			poszerzenie pasa drogowego na obrzeże gminy o tereny rolno-łesne dla potrzeb modernizacji drogi krajowej Nr. 8 B-stok - Augustów	58,09ha
13	UCHWAŁA NR XXIX/173/2001 z dnia 1 marca 2001 r.,	część działek: 1675, 1676/1,1676/2,1676/3, 676/4,1676/5, 1676/10	Nowodworce	ekstensywna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca (2MN); lokalne ujęcie wody (3UW); lokalna przepompownia ścieków (4Pp); stacja transformacyjna (5EE); ciąg pieszy (6KX)	1,63 ha
14	UCHWAŁA NR XXIX/174/2001 z dnia 1 marca 2001 r.	część działki 1559/1	Wasilków	powierzchniowa eksploatacja kruszywa	9,6 ha
15	UCHWAŁA NR XXX/180/01 z dnia 29 marca 2001 r.	część działek: 273/27, 273/30	Jurowce	zabudowa mieszkaniowa-jednorodzinna	1,35ha

16	UCHWAŁA NR XXXIII/199/01 z dnia 21 czerwca 2001 r.	1068/1,1067/2,1067/1, 1066, 1068/2	Jurowce	zabudowa mieszkaniowa rezydencjonalna (2MN) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami (1MN.U), zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (1MN); zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami i zielenią (5MN,ZP,U); komunikacja - ulice (01 L, 020,030,040, 050)	9,20 ha
17	UCHWAŁA NR XXXIV/201/01 z dnia 30 sierpnia 2001 r.	część działki: 1657	Wasilków	powierzchniowa eksploatacja kruszywa	4,25 ha
18	UCHWAŁA NR XXXIV/202/01 z dnia 30 sierpnia 2001 r	88/2	Jurowce	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (MN) droga wiejska: (kD/1 5/5,5, kD2/1 0/5,0.) sieć elektryczna, sanitarna i wodociągowa (DP/4,0)	0,33 ha
19	UCHWAŁA NR XXXIV/203/01 z dnia 30 sierpnia 2001 r.	1620/3, 1620/4	Nowodworce	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	0,22 ha
20	UCHWAŁA NR XXXIV/204/01 z dnia 30 sierpnia 2001 r.	3520/1,3520/2	Wasilków	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	0,5 ha
21	UCHWAŁA NR XXXIV/205/01 z dnia 30 sierpnia 2001 r.	189/2	Sochonie	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	0,09 ha
22	UCHWAŁA NR XXXV/216/01 z dnia 18 października 2001 r.	1327,1328/1,1330,1331	Wasilków	zabudowa usługowo-handlowo-administracyjna z urządzeniami towarzyszącymi i obiektami handlowymi	4,48 ha
23	UCHWAŁA NR XXXVI/226/01 z dnia 15 listopada 2001 r.	334/89, 395/19	Wasilków	powiększenie terenu cmentarza rzymskokatolickiego	1,04ha
		część działki 395/18	Wasilków	„ścieżka pielgrzyma"	
		sześć działki 334/90	Wasilków	ulica (11. 1 Dw)	
24	UCHWAŁA NR XXXVI/227/01 z dnia 15 listopada 2001 r.	675/13-19, 1676/13-19, 749/12-46	Nowodworce	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z urządzeniami	2,51 ha + 1,58 ha

25	UCHWAŁA NR XXXVIII/237/01 z dnia 27 grudnia 2001 r.	699/4, 699/5	Wasilków	usługi nieuciążliwe z dopuszczeniem uzupełniającej funkcji mieszkaniowej	0,50 ha
		768	Wasilków	zabudowa ogrodnicza i usługi agroturystyczne	
26	UCHWAŁA NR XIII/254/02 z dnia 20 czerwca 2002 r.	27/1 , 59 (z wyłączeniem gruntów leśnych)	Studzianki	powiększenie gminnego wysypiska odpadów	3,96 ha
27	UCHWAŁA NR XLIV/257/02 z dnia 29 sierpnia 2002	776,1529/6,733,1526, 1527/1,1529,1531,1600	Nowodworce	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	2,02 ha
28	UCHWAŁA NR XLIV/259/02 z dnia 29 sierpnia 2002	115,116,117	Studzianki	PE1 0,1 2 KRUSZYWO	2,73 ha
29	UCHWAŁA NR XLV/266/02 z dnia 26 września 2002	273/27,273/30	Jurowce	zabudowa mieszkaniowa	1,35 ha
30	UCHWAŁA NR II/9/02 z dnia 5 grudnia 2002	257, 395/18	Wasilków	162 Cc - powiększenie cmentarza	6,95 ha
31	UCHWAŁA NR II/10/02 z dnia 5 grudnia 2002	1037/13	Jurowce	10 S,ZP, KP Kościół Rzymsko - Katolicki	0,55 ha
32	UCHWAŁA NR II/1 1/02 z dnia 5 grudnia 2002	165, 164/2, 166	Sochonie	OS, KP Kaplica Rzymsko - Katolickie	0,25 ha
33	UCHWAŁA NR V/44/03 z dnia 27 lutego 2003	1071/4	Jurowce	MN - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	0,54 ha
34	UCHWAŁA NR IX/64/03 z dnia 26 czerwca 2003	334/80,334/41,334/42, 334/43, 334/44, 344/76	Wasilków	zabudowa mieszkaniowa, usługowa i realizacja celów publicznych (drogi)	4,87 ha
35	UCHWAŁA NR IX/65/03 z dnia 26 czerwca 2003	część 5/5,	Katrynka	uprawy ogrodnicze z zabudową mieszkaniową	0,1 ha
36	UCHWAŁA NR IX/66/03 z dnia 26 czerwca 2003	54/7 i 64/8	Studzianki	eksploatacja kruszywa	7,0 ha
37	UCHWAŁA NR X/68/03 z dnia 21 sierpnia 2003	048/1,1076/30,	Jurowce	zabudowa mieszkaniowa, oraz układ komunikacyjny	1,09 ha
38	UCHWAŁA NR XII/87/03 z dnia 11 grudnia 2003	551,552,607	Jurowce	zabudowa mieszkaniowa	0,22 ha
39	UCHWAŁA NR XIII/88/03 z dnia 11 grudnia 2003	90/1, 90/2, 90/3, 90/4, 90/5, 78/4, 178/5, 178/6, 179/2, 80/1,180/2	Jurowce	zabudowa mieszkaniowa z usługami	3,39 ha
40	UCHWAŁA NR XIII/89/03 z dnia 11 grudnia 2003	618/1,1618/2,1618/3, 618/4	Nowodworce	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,	3,93 ha

3.2.Opracowania i akty prawne dotyczące miasta i gminy Wasilków

1. Strategia rozwoju miasta i gminy Wasilków
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków uchwalone uchwałą Rady Miasta i Gminy Wasilków nr XIV/89/99 w dniu 25 listopada 1999 roku
3. Program ochrony środowiska gminy Wasilków (opracowane przez L. Magrel, M.Ładyński, U.Ilkowska - Ładyńska, P. Herman)
4. Plan rozwoju lokalnego gminy Wasilków na lata 2004 - 2006.

5. Plan Gospodarki Odpadami dla związku gmin „CZYSTE ŚRODOWISKO" opracowany przez Eko-Efekt Sp. z o.o.
6. Decyzja Wojewody Podlaskiego nr 21 z dnia 2 lipca 2002 r. w sprawie udzielenia pozwolenia wodno prawnego na pobór wody głębinowej z ujęcia wody w Rybnikach gm. Wasilków dla potrzeb wodociągu Rybniki
7. Decyzja Wojewody Podlaskiego nr 202 z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej komunalnych ujęć wody dla m. Białegostoku
8. Programu ochrony środowiska dla powiatu białostockiego (P.P.W. „Czyste Powietrze "Sp. z o.o., Wrocław)
9. Programu rozwoju turystyki i zagospodarowania turystycznego województwa podlaskiego do 2010 r. (Zespół Politechniki Białostockiej. Katedra Turystyki i rekreacji, pod kierunkiem prof. dr hab. inż. Bazylego Poskrobko)
10. Decyzja nr 42 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 28 grudnia 2000r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe jako terenów zamkniętych.
11. Program Zintegrowanego Systemu Informatycznego Urzędu Miejskiego w Wasilkowie - marzec 2004r.
12. Uchwała Nr XXVI 72/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 24 maja 1988 r. (Dz. Urz. W.B. Nr 9, POZ. 94) w sprawie powołania Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Prof. Witolda Sławińskiego wraz z późniejszymi zmianami:
 - Rozporządzenie Nr 3/98 Wojewody Białostockiego z dnia 20 maja 1998 r.,
 - Rozporządzenie Nr 30/02 Wojewody Podlaskiego z dnia 15 października 2002 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego,
 - Zarządzenie Nr 128/04 Wojewody Podlaskiego z dnia 15 października 2004 roku w sprawie nadania statutu Parkowi Krajobrazowemu Puszczy Knyszyńskiej.
13. „Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi dla rzeki Supraśl" (Małopolska Grupa Geodezyjne - Projektowa SA w Tarnowie, 2004 r.)
14. Plany Urządzania Gospodarstwa Leśnego Nadleśnictw: Dojlidy, Czarna Białostocka i Supraśl
15. Ocena Oddziaływania na Środowisko składowiska odpadów w Studziankach
16. Rozporządzenie Nr 22/01 Wojewody Podlaskiego z dnia 9 sierpnia 2001 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Prof. W. Sławińskiego (Dz. U. Woj. Podlaskiego nr 31 póź 548 z dnia 20 sierpnia 2001 r.)
17. Uchwała nr XXVIII/163/2001 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 25 stycznia 2001 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny ekosystem bagienny, położony w Wasilkowie na części działek o nr geod. 334/87 i 334/6
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz.2313)
19. Decyzja nr OŚ.II.6210/167/97 z dnia 18 listopada 1997 r. w sprawie udzielenia pozwolenia wodno prawnego na eksploatację urządzeń i pobór wody z własnego ujęcia przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną w Studziankach
20. Zarządzenia w sprawie uznania za pomnik przyrody:
 - Zarządzenie Nr 3/79 Wojewody Białostockiego z dnia 14.02.1979 r (Dz. Urz. W.R.N. w B-stoku z dn. 20 marca 1979 Nr 3, póź. 18)
 - Zarządzenie Nr 16/83 Wojewody Białostockiego z dnia 18.04.1983 (Dz. Urz. W.R.N. w B-stoku z dn. 30 maja 1983 Nr 4, poz.33)
 - Zarządzenie Nr 3/79 Wojewody Białostockiego z dnia 14.02.1979 r (Dz. Urz. W.R.N. w B-stoku z dn. 20 marca 1979 Nr 3, poz.18)

3.3.Opracowania inne

1. Spis powszechny z 2002 roku - GUS
2. Dostępne w G U S-i e dane statystyczne na temat województwa podlaskiego, powiatu białostockiego oraz gminy Wasilków
3. Dostępne na stronach internetowych materiały o gminie Wasilków, powiecie białostockim, województwie podlaskim.
4. „Monografia przyrodnicza - Puszcza Knyszyńska" (red. A. Czerwiński, 1995, Zespół Parków Krajobrazowych w Supraślu)
5. „Koncepcja krajowej sieci ekologicznej CONET - POLSKA" (red, A. Liro, 1995, Fundacja IUCN Poland, Warszawa)
6. Krajowy Program Zwiększania Lesistości - aktualizacja 2003 r.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

I. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA MIASTA I GMINY

1. POŁOŻENIE MIASTA I GMINY W STRUKTURACH PONADLOKALNYCH

Gmina Wasilków położona jest w województwie podlaskim w powiecie białostockim. W skład powiatu białostockiego wchodzi 15 gmin, powierzchnia powiatu wynosi 298500 hektarów, a liczba mieszkańców to ponad 138 tysięcy osób. Gmina Wasilków graniczy od południa z miastem Białystok, które jest ośrodkiem administracyjno-gospodarczym o znaczeniu ponadlokalnym. Od wschodu Wasilków graniczy z gminą Supraśl, od północy z gminą Czarna Białostocka, a od zachodu z gminą Dobrzyniewo Kościelne. Przez gminę Wasilków przebiegają dwie drogi krajowe wiodące z Białegostoku do granicy z Litwą i Białorusią oraz linia kolejowa z Warszawy do Sankt Petersburga.

Historia osadnictwa na terenie gminy Wasilków sięga tysięcy lat wstecz. Tutejsza ludność kolonizowała fragmenty puszczy i zamieniała jej żyzniejsze enklawy na pola uprawne i pastwiska. Równoległe z gospodarką opartą na łowiectwie i rolnictwie w czasach, kiedy krzemień służył do wyrobu niezbędnych sprzętów, potrafiła wydobywać i obrabiać kamienny surowiec. Ślady tej jednej z najstarszych form przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej zachowały się do czasów współczesnych w postaci pozostałości po kopalni krzemu we wsi Rybniki. Osadnictwo na terenie gminy mogło się rozwijać dzięki korzystnym jak na owe czasy warunkom, do których należy zaliczyć bogatą sieć cieków wodnych i ich szerokich dolin gwarantujących dostateczną bazę paszową dla wielu gatunków zwierząt łownych i zwierząt gospodarskich, poprzeplatanych wykwitami lepszych gleb. W rozwoju osadnictwa pomagało również niewątpliwie położenie przy przeprawie przez rzekę Supraśl w miejscu dopływu rzeki Czarnej, na szlaku wiodącym z Królestwa Polskiego w stronę Litwy.

Walory położenia dostrzegł również król Zygmunt August i w roku 1566 nadał osadzie prawa miejskie. W tym czasie Wasilków znajdował się na pograniczu Korony i Litwy. Młode miasteczko korzystając z atutów wolności ekonomicznej zaczęło szybko obrastać wianuszkami wsi służebnych, które funkcjonują do dzisiaj. Po południowej stronie Supraśli znajdowała się na innej wykarczowanej przez osadników polanie osada zwana Bielszczany Stok. Była to przez wiele lat jeszcze po uzyskaniu przez Wasilków praw miejskich wieś, której prawa miejskie nadał prawdopodobnie w 1691 r. król Jan III Sobieski. Bielszczany Stok teraz Białystok nabrał tempa rozwoju dopiero gdy przeszedł na własność Hetmana Wielkiego Koronnego Jana Klemensa Branickiego. Był to czas, w którym Białystok zdystansował rozwój Wasilkowa i przechwycił wszystkie impulsy koncentracji urbanizacji w tym rejonie.

Aktualnie Białystok pełni rolę prężnego ośrodka urbanizacji i rozwoju, stanowi centrum dla województwa podlaskiego, a Wasilków jest jego przedmieściem, lub satelitarnym ośrodkiem położonym w strefie zewnętrznej Białegostoku.

Dlaczego pomimo wcześniejszego uzyskania identycznych praw miejskich, które skutkowały większą swobodą ekonomiczną i możliwością akumulowania kapitałów przez mieszkańców, Wasilków przegrał grę o rozwój z Białymstokiem?

Hipotezy mogą być różne. Przy założeniu, że uwarunkowania geopolityczne z uwagi na bliskie położenie obu osad były identyczne, przyczyn należałoby poszukiwać wśród innych czynników. Czy zatem zadecydował inny sposób zarządzania miastami, czy stało się to za przyczyną różnic w zamożności kolejnych właścicieli, którzy inicjowali nowe inwestycje, czy może zadecydowały wewnętrzne uwarunkowania do których w pierwszym rzędzie należałoby zaliczyć korzystniejsze warunki glebowe Białegostoku do rozwoju rolnictwa?. Obserwując współczesne trendy osadnictwa w gminie Wasilków można zauważyć, że postępuje proces odwrotny do kolonizowania terenów leśnych i rolnych przez osadnictwo rolnicze. Sprzyjają temu uwarunkowania makroekonomiczne w tym utrata przez rolnictwo jego znaczenia w rozwoju społeczno-gospodarczym. W Wasilkowie proces ten jest dodatkowo potęgowany przez czynniki związane z małą przydatnością środowiska dla intensywnej produkcji żywności, niską odpornością środowiska przyrodniczego na degradację, oraz wymogiem ochrony jego zasobów. Ten trend potęguje dążenie ludności do koncentrowania się w większych jednostkach osadniczych lub w ich pobliżu w celu zapewnienia korzystniejszych warunków życia. Z tego powodu obserwować można w gminie Wasilków wycofywanie się osadnictwa rolniczego ze wsi oddalonych od miasta, co w pierwszym etapie procesu objawia się narastającym udziałem gruntów ugorujących, następnie wyraźnym spadkiem tempa przyrostu ludności, a w dalszym kroku wzrostem poziomu migracji wewnętrznej do większych skupisk ludności. Gdyby gmina Wasilków była położona w strefie oddalonej od dużego miasta, proces ten miałby znacznie większe natężenie. Bliskość Białegostoku zapobiega między innymi wyludniania się terenów gminy, a osadnictwo typowo rolnicze zaczyna przekształcać się w wielofunkcyjne. W gminie obserwuje się ekspansję funkcji mieszkaniowych czy sypialnianych, teren gminy jest penetrowany przez osadnictwo letniskowe i rezydencjalne. Stąd obserwuje się powolny wzrost liczby ludności stale zamieszkującej gminę i wzrost liczby gości przebywających okresowo. To dobrze wróży perspektywie rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

2. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

2.1. Polityka zagospodarowania przestrzennego

W uchwalonym w 2002 r. planie województwa można odczytać bardzo korzystne dla Wasilkowa przesłanki dla programowania jego rozwoju. Wasilków znajduje się bowiem w strefach, które będą osiami koncentracji kapitału i ludności.

Według autorów planu:¹ siłą napędową przekształceń strukturalnych sieci osadniczej, są i będą korzyści aglomeracyjne, tworzące proces metropolizacji przestrzeni, polegający na zmianie relacji między miastem centralnym i jego zapleczem. W związku z tym rozwój miasta Białegostoku, jako potencjalnej metropolii europejskiej (europolu wg KPPZK) następować będzie w procesie europejskiej wartości renty położenia dla lokalizacji kapitału i przedsiębiorczości prywatnej oraz usług publicznych. W całym systemie przestrzennym kraju decydujące znaczenie dla dynamizacji jego rozwoju będą miały pasma, których osie konstrukcyjne wyznaczać będą przyszłe autostrady i drogi ekspresowe o znaczeniu europejskim i ogólnokrajowym. Ich decydujący wpływ na kształtowanie wysokiej renty położenia terenów funkcjonalnie z nimi powiązanych, wskazuje na zasadnicze znaczenie skutecznej realizacji programu budowy autostrad i dróg ekspresowych. W województwie podlaskim pasma przyspieszonego rozwoju kształtować się będą na bazie dróg ekspresowych nr S 8 (w I transeuropejskim korytarzu transportowym) i nr S 19, co stworzy szansę rozwoju właśnie dla Wasilkowa.

2.2. Przekształcenia demograficzne i stosunki społeczne w województwie

„Obserwowane negatywne zjawiska demograficzne w skali województwa nie przenoszą się bezpośrednio na potencjał ludnościowy miast, bowiem w miastach saldo migracji jest dodatnie - 1 595 osób, a na terenach wiejskich ujemne - 2 569 osób. Z wyjątkiem powiatów grodzkich, we wszystkich powiatach saldo migracji jest ujemne. Szczególna sytuacja występuje w niektórych wsiach strefy podmiejskiej Białegostoku, w których zaludnienie wyraźnie wzrasta.”

2.3. Rezerwy tkwiące w zagospodarowaniu przestrzennym oraz środowisku przyrodniczym i kulturowym

Wynikające z istniejącego zainwestowania i terenów produkcyjno - usługowych oraz rolnych przydatnych na te cele, przy czym w mieście Białystok zarejestrowano do wykorzystania ok. 256 ha terenów budowlanych, w tym ok. 88 ha komunalnych i skarbu państwa i 11,5 ha komunalno - prywatnych. Na tych terenach pełne i prawie pełne uzbrojenie w infrastrukturę posiada ok. 88 ha, słabe ok. 138,5 ha i bez uzbrojenia 29,5 ha. Około 90 ha terenów rolnych w mieście może być przydatnych dla funkcji produkcyjno - usługowej.

Wynikające z wysokich walorów środowiska przyrodniczego mogących stanowić impulsy rozwojowe turystyki i wypoczynku w takich miejscach jak:

- Puszcza Knyszyńska z Parkiem Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej do potrzeb: turystyki kwalifikowanej - pieszej, rowerowej, konnej i kajakarskiej, narciarstwa biegowego, wypoczynku specjalistycznego - myślistwa, wędkarstwa oraz wypoczynku pobytowego całorocznego i sezonowego, w tym letniskowego i agroturystycznego;
- miejscowości położone w sąsiedztwie obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych, oraz głównych ciągów komunikacyjnych stanowiące atrakcję turystyczną;
- wynikające z przygranicznego położenia województwa i przebiegu przez jego obszar I-go paneuropejskiego korytarza transportowego oraz międzynarodowych ciągów infrastruktury technicznej do rozwoju: gospodarczego województwa, a zwłaszcza jednostek osadniczych położonych w ciągu komunikacji i infrastruktury międzynarodowej, gospodarki turystycznej, w tym transgranicznej, więzi międzynarodowych w sferze społecznej (kulturalnej, naukowej itp.).

2.4. Szansę rozwoju Wasilkowa związane z oceną potencjału Obszaru Centralnego, w którego skład wchodzi powiaty: miasto Białystok, białostocki, sokólski i moniecki.

¹Poniższy tekst składa się z kompilacji autorskiego komentarza z wybranymi fragmentami z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego z 2002r zawierających charakterystykę uwarunkowań zewnętrznych na rozwój gminy Wasilków.

Z uwagi na pełnienie przez Wasilków funkcji pomocniczych w stosunku do Białegostoku, każdy z impulsów prorozwojowych Białegostoku będzie oddziaływał pozytywnie na rozwój gminy. Miasto Białystok -tworzy wielofunkcyjny ośrodek centralny aglomeracji z funkcjami ponad wojewódzkimi administracji publicznej i gospodarczej, nauki i szkolnictwa wyższego, kultury, ochrony zdrowia oraz handlu i turystyki oraz ze znaczącą w skali regionu funkcją produkcyjną i mieszkaniowo-usługową. Głównym atutem Białegostoku jest położenie na szlakach komunikacyjnych drogowych i kolejowych między wschodem i zachodem, północą i południem w sąsiedztwie wschodniej granicy państwa polskiego, a co chyba najważniejsze zachodniej granicy Unii Europejskiej. Z uwagi na wysoką rangę walorów środowiska przyrodniczego otaczających go terenów, które we wstępnych koncepcjach polityki zagospodarowania są wskazywane jako zielony pierścień Europy, trudno wymarzyć sobie lepsze położenie umożliwiające zrealizowanie nowej kategorii rozwoju opartego na usługach i ochronie środowiska. Kolejnym atutem rozwojowym miasta jest dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna i posiadane wolne moce w mediach komunalnych takich jak woda, energia elektryczna, gaz, centralne ogrzewanie, warunkujące kontynuowanie działalności gospodarczej i rozwoju podmiotów gospodarczych. Mieszkańcy i firmy działające na terenie Białegostoku posiadają doświadczenie i kontakty handlowe na rynkach Europy Wschodniej. Stwarza to szansę pośrednictwa Białegostoku w kontaktach między Europą Wschodnią i Zachodnią oraz pełnienia w tych kontaktach roli pomostu. Czynnikiem rozwojowym jest również posiadanie przez Białostocką Aglomerację Miejską prawie 400 tys. wewnętrznego rynku konsumentów i pełnienie roli centrum handlowego dla całego makroregionu północno wschodniego i obszaru zachodniej Białorusi, Litwy i Rosji. Ważnym elementem rozwoju miasta są funkcjonujące na terenie Białegostoku rozgłośnie radiowe i regionalny ośrodek telewizyjny. Zwiększa to również oddziaływanie aglomeracji białostockiej na makroregion północno -wschodni. Ośrodki, które będą konkurowały między sobą o przejmowanie uzupełniających elementów obsługi obszaru aglomeracji białostockiej:

- 1) Choroszcz - obsługa w zakresie specjalistycznego szpitalnictwa dla psychicznie i nerwowo chorych, o zasięgu ponadregionalnym i opieki społecznej o znaczeniu regionalnym
- 2) Supraśl - ośrodek obsługi wypoczynku świątecznego i pobyтового oraz turystyki o znaczeniu krajowym i międzynarodowym na bazie wybitnych walorów przyrodniczych i kulturowych; ośrodek rozwoju na bazie borowin lecznictwa uzdrowiskowego; ośrodek szkolnictwa średniego i wyższego oraz kultu religijnego wyznawców prawosławia
- 3) Wasilków - ośrodek obsługi turystyki i wypoczynku codziennego i świątecznego mieszkańców Białegostoku na bazie zbiornika wodnego, rzeki Supraśl i Białostockiego Muzeum Wsi; ujęcie wody miasta Białegostoku
- 4) Czarna Białostocka - ośrodek produkcyjny i usługowy na bazie istniejącego majątku trwałego („Agromet” i „Agroma”), przeróbki drewna, a także turystyki i wypoczynku na bazie zbiornika wodnego i obszaru Puszczy Knyszyńskiej.

W ramach aglomeracji można wyróżnić obszar funkcjonalny miasta Białegostoku położony w pasie około 10 km od granic miasta. Obszar o dużych tendencjach urbanizacyjnych, z nasilonym ruchem budowlanym, głównie inwestycji mieszkaniowych, produkcyjno-gospodarczych, usługowych, komunikacyjnych i infrastrukturalnych. Jest to obszar bezpośredniego zaplecza inwestycyjnego miasta Białegostoku, funkcji rolniczo-ogrodniczej oraz wypoczynku codziennego i świątecznego na potrzeby miasta Białegostoku i aglomeracji białostockiej.

W obszarze funkcjonalnym miasta Białegostoku na poszczególnych jego kierunkach rozwoju występuje zróżnicowany stopień urbanizacji. Największym zainteresowaniem inwestorów cieszą się tereny położone przy drogach wylotowych z miasta z dostępem do wody i elektryczności o stosunkowo wysokich cenach gruntów i walorach przyrodniczych.

Z obserwacji Wojewódzkiego Biura Planowania Przestrzennego wynika następujący przestrzenny podział funkcji:

-funkcja mieszkaniowo - usługowa w formie osiedli mieszkaniowych istnieje i rozwija się w Fastach, Klepaczach, Kleosinie, Horodnianach, Dojlidach Górnych, Grabówce i Zaściankach; w formie rozproszonej rozwija się na gruntach wszystkich wsi otaczających miasto Białystok,

-funkcja produkcyjno - usługowa w formie skoncentrowanej rozwija się w Grabówce, Zaściankach, kol. Sobolewo, w kol. Ignatki, Księżyno, Koplany jako „Południowy zespół przemysłowy” Białegostoku, w Zawadach i na kierunku „warszawskim”,

-funkcja turystyczno - wypoczynkowa w formie wypoczynku codziennego i świątecznego jest zaspokajana w ośrodkach i miejscach rekreacji: Sielachowskie - Jurowce, Ogrodniczki, stawy dojlidzkie, Koplany, Niewodnica Kościelna i Korycka; w ogrodach działkowych zorganizowanych na obszarze gmin: Wasilków, Juchnowiec Kościelny i Turośń Kościelna,

-funkcja komunalna w Hryniewiczach, Sowlanach, Jeronikach - składowiska nieczystości stałych, w Wasilkowie - ujęcie wody, w Karakułach - cementarz,

-ogrodnictwo szklarniowe w PGO Ignatki, dział specjalny produkcji rolniczej skoncentrowany w Zawadach,

Z powyższego wynika, że gmina Wasilków nie jest zbyt często wymieniana jako miejsce zainteresowania inwestorów.

2.5. Wnioski z zapisu kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa dotyczących Obszaru Centralnego

Obszar funkcjonalny centralny posiada warunki do rozwoju wielofunkcyjnego z dominacją przemysłu i rolnictwa. Uzupełniające funkcje pełnić będą turystyka, leśnictwo oraz lecznictwo uzdrowiskowe.

2.5.1. Kierunki rozwoju sieci osadniczej

Głównym ośrodkiem obsługi obszaru będzie miasto Białystok - potencjalny ośrodek rozwoju społeczno-gospodarczego o znaczeniu europejskim, tzw. europol.

Białystok - blisko 300-tysięczna metropolia, największe miasto północno-wschodniej Polski, pełni rolę administracyjnego, gospodarczego i naukowego centrum tej części kraju. Dynamika rozwoju miasta, kondycja jego gospodarki, potencjał urzędów edukacji, nauki i rozwój całego województwa podlaskiego. Ta wiodąca rola miasta wymaga dalszego tworzenia warunków rozwoju, sprzyjających osiągnięciu przez miasto statusu „europolu” i ośrodka pomostowego w przyszłych stosunkach między Unią Europejską a Białorusią i Rosją. Rozwoju wymagać będą także funkcje miasta związane z obsługą aglomeracji i obszaru metropolitalnego, w szczególności z zakresu: administracji publicznej, nauki, szkolnictwa wyższego i średniego, ochrony zdrowia i opieki socjalnej, kultury, sportu itp.

W ramach kształtującej się aglomeracji obejmującej silne powiązania z Białymstokiem gmin podmiejskich, szczególne znaczenie będą miały tereny intensywnej urbanizacji w pasie około 10 km od granic miasta. Na terenach tych będzie nasilony ruch budowlany/zwłaszcza w zakresie inwestycji komunalnych, komunikacyjnych i infrastrukturalnych oraz mieszkaniowych, produkcyjno-gospodarczych i usługowych. Są i będą one bezpośrednim zapleczem dla rozwoju infrastruktury społecznej, gospodarczej i rekreacji Białegostoku.

2.5.2. Przewidywane kierunki zagospodarowania i działania inwestycyjne kierowane do polityki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków

a) środowisko przyrodnicze i kulturowe

- wdrażanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń dotyczących ochronnych uwarunkowań zagospodarowania obszarów europejskiej sieci NATURA-2000 obejmującej: Puszcze Knyszyńską, Dolinę Biebrzy, Bagienną Dolinę Narwi, Dolinę Górnej Narwi i Nieckę

Michałowsko-Gródecką, obejmowanie ochroną prawną wybranych elementów systemu przyrodniczego, zapobieganie nadmiernym stratom wody i poprawę bilansu wodnego obszaru funkcjonalnego poprzez realizację zbiorników małej retencji, określenie i ustanowienie zasad prawnej ochrony i zagospodarowania obszarów stanowiących główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP) tj. nr 217 - "Pradolina rzeki Biebrzy i nr 218 - „Pradolina rzeki Supraśl", przyjęcie priorytetu realizacyjnego dla systemów kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz gromadzenia i utylizacji odpadów stałych dla obszarów objętych ochroną prawną, ochronę lasów i zadrzewień poprzez:

ograniczenie przeznaczania terenów leśnych na cele nieleśne, zwłaszcza lasów ochronnych położonych w granicach administracyjnych miast oraz w odległości 10 km od granic miasta Białegostoku, sukcesywne zalesianie gruntów marginalnych zgodnie z określonymi granicami polno-leśnymi wprowadzonymi do dokumentów planistycznych gmin i z krajowym programem zwiększania lesistości, obejmującym gminy: Dobrzyniewo Duże, Choroszcz, Dąbrowa Białostocka, Łapy, Sokółka, Supraśl, Suraż, Wasilków, Gródek, Kryniki, Kuźnica, Suchowola, Szudziałowo,

- opracowanie studiów historyczno-urbanistycznych miejscowości o walorach kulturowych nieposiadających takich opracowań oraz miejscowości, które mają je zdezaktualizowane,

- ochrona i utrzymanie dobrego stanu technicznego i form historycznych obiektów zabytkowych i o wartościach kulturowych oraz stanowisk archeologicznych według zasad określonych w punkcie V.3.d i e, w tym: obiektów sakralnych, miejsc kultu religijnego: Różanostok, Krypno, Święta Woda koło Wasilkowa, Supraśl (klasztor prawosławny), obiektów użyteczności publicznej m. in. w: Białymstoku, Supraślu, Tykocinie, Żółtkach (dom asesorii granicznej), Nowej Kamiennej (dworzec kolejowy), obiektów i umocnień obronnych w Osowcu, obiektów przemysłowych i techniki m. in. w: Białymstoku, Choroszcz (zespół fabryki Moesa), Supraślu (zespół fabryczny Jansena), wiatraków i młynów na obszarach wiejskich, grodzisk, kurhanów i licznych stanowisk archeologicznych,

- tworzenie parków kulturowych przez samorządy gminne,

- rozwój przemysłu materiałów budowlanych w oparciu o największe udokumentowane złoża kruszywa naturalnego w rejonie Sokółki, Sidry, Wasilkowa, Kuźnicy, Mielnika, Dobrzyniewa Dużego i Choroszcz oraz złoża surowców ilastych w gminach Dobrzyniewo Duże, Juchnowiec Kościelny, Choroszcz, Michałowo, Tykocin.

b) rolnictwo

- racjonalne zagospodarowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz poprawa jej jakości poprzez: tworzenie warunków do rozwoju rolnictwa zrównoważonego uwzględniającego zróżnicowaną wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej w obszarze przy zachowaniu tradycyjnych wartości kulturowych i obyczajowości wiejskiej,

- preferowanie rozwoju gospodarstw specjalistycznych i specjalizacji produkcji w kierunku jej intensyfikacji w zachodniej części obszaru a ekstensyfikację produkcji rolnej, a nawet jej zaniechanie na rzecz zalesiania gruntów marginalnych, we wschodniej części obszaru, preferowanie rolnictwa ekologicznego w obszarach objętych europejskim programem ochrony przyrody NATURA 2000: Dolinie Biebrzy, Dolinie Narwi, Puszczy Knyszyńskiej, Niece Gródecko - Michałowskiej,

- tworzenie warunków do kompleksowego urządzania terenów wiejskich, w tym do przekształceń struktury obszarowej gospodarstw rolnych w kierunku zwiększenia ich powierzchni i poprawy rozlogów poprzez: scalenia i wymiany gruntów, zwłaszcza w 14 gminach wschodniej części obszaru, wydzielenia gruntów Skarbu Państwa do przejęcia przez Lasy Państwowe w celu zalesień (około 9.500 ha, w tym do roku 2006 o powierzchni 3.175 ha), poprawę stosunków wodnych użytków rolnych, w tym modernizację urządzeń melioracyjnych, realizację nowych obiektów dla terenów wymagających melioracji na obszarze 74.236 ha oraz realizacji programu małej retencji, który zakłada budowę ośmiu zbiorników powyżej 5 ha każdy w I etapie i ośmiu w II etapie.

c) leśnictwo

-rozwój leśnictwa, głównie w oparciu o istniejące kompleksy lasów Puszczy Knyszyńskiej oraz lasy prywatne, poprzez zalesienia gruntów marginalnych, zgodnie z określonymi granicami polno-leśnymi w gminach i z krajowym programem

-zwiększanie lesistości oraz zalesianie potencjalnych korytarzy migracyjnych zwierząt pomiędzy Puszczą Knyszyńską, a Puszczą Białowieską, doliną Biebrzy i doliną Narwi, ukierunkowanie gospodarki leśnej w Puszczy Knyszyńskiej na harmonizowanie funkcji produkcyjnych z funkcją ekologiczną, w tym podnoszenie społecznej funkcji lasów i niwelowanie konfliktów (miejsce pracy, ochronność, źródło surowców i runa leśnego, walory rekreacyjne i warunki ich wykorzystania).

d) gospodarka rybacka

-wspieranie rozwoju hodowli ryb w zbiornikach retencyjnych,

-wspieranie budowy i hodowli ryb w stawach rybnych,

-tworzenie warunków do rozwoju baz rybackich i ośrodków zarybieniowych gatunków tradycyjnie hodowanych,

e) turystyka i wypoczynek

uporządkowanie istniejącego zainwestowania turystyczno-wypoczynkowego poprzez:

- podniesienie standardów bazy i wyposażenia, uporządkowanie gospodarki ściekowej,

-likwidację bazy substandardowej i degradującej walory przyrodnicze i rekreacyjne, modernizację dróg dojazdowych, wykreowanie systemu ośrodków rozrządu i obsługi ruchu turystycznego: o randze międzynarodowej i krajowej - Białegostoku, o randze regionalnej - Tykocina i Goniądza, Centrum Turystyki Bagiennej przy dyrekcji BPN w Osowcu, lokalnych centrów obsługi ruchu turystycznego w Narwiańskim Parku Narodowym w Łapach i w Parku Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej w Supraślu,

- wykreowanie miejscowości turystyczno-wypoczynkowych o randze: ponadregionalnej - Supraśl, Tykocin, Goniądz, regionalnej - Choroszcz,

- wykreowanie systemu mikrorejonów turystycznych oraz ustalenie ich pojemności bezpiecznej dla środowiska i wiodących form rekreacji, przede wszystkim na bazie:

Narwiańskiego Parku Narodowego:

-turystyka krajoznawcza, ekoturystyka,

-agroturystyka, turystyka kwalifikowana (wodna, piesza, konna, rowerowa),

Biebrzańskiego Parku Narodowego:

-turystyka krajoznawcza, ekoturystyka,

-agroturystyka, turystyka kwalifikowana (wodna, piesza, konna, rowerowa), Parku

Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej:

- turystyka krajoznawcza, ekoturystyka,

-agroturystyka, turystyka kwalifikowana (piesza, konna, rowerowa),

Supraśla - wypoczynek i lecznictwo sanatoryjne,

Doliny Narwi - wypoczynek świąteczny i pobytowy, turystyka krajoznawcza, kajakarstwo, wędkarstwo, itp.,

Zbiornika Siemianówka - wypoczynek świąteczny i pobytowy, wędkarstwo, sporty wodne, rozwój turystyki

transgranicznej i międzynarodowej w oparciu o:

- istniejące i projektowane kolejowe i drogowe przejścia graniczne,

- drogi krajowe Nr 8, Nr 19 i Nr 65,

- drogi wojewódzkie Nr 670 i Nr 676,

- linię kolejową Białystok - Sokółka - Kuźnica Białostocka - granica państwa oraz Sokółka - Augustów - Suwałki - granica państwa,
- transgraniczne obszary chronione,
- stworzenie regionalnego centrum turystyki kulturowo-etnicznej w Białymstoku oraz lokalnych centrów turystyki kulturowo-etnicznej w Tykocinie i Supraślu,
- tworzenie wiosek etnograficznych -tatarskiej w Bohonikach i Kruszynianach, białoruskiej w Trześciancie i Topolanach,

rozwój turystyki kulturowo-etnicznej (samochodowej, pieszej, rowerowej, kajakowej, konnej) w oparciu o miejscowości: Białystok, Kamienna Stara, Różanystok, Sidra, Pawłowicze, Łosośna Mała, Bohoniki, Kruszyniany, Supraśl, Krypno, Tykocin, Choroszcz, Turość Kościelna, Topolany, Ryboły, Trześcianka, Wasilków (Święta Woda), rozwój lecznictwa uzdrowiskowego w Supraślu poprzez tworzenie warunków planistycznych, terenowo-prawnych, infrastrukturalnych i finansowych do realizacji dzielnicy sanatoryjnej z parkiem zdrojowym, rozwój zabudowy letniskowej na obszarach atrakcyjnych przyrodniczo w powiązaniu z wiejskimi jednostkami osadniczymi wyposażonymi w podstawową infrastrukturę techniczną (woda, kanalizacja), tworzenie warunków do rozwoju agroturystyki, tworzenie ośrodków turystyki jeździeckiej i szlaków turystyki konnej w Puszczy Knyszyńskiej (Sokole - Królowy Most - Kołodno - Cieliczanka, Waliły - Nowosiółki - Sokółka - Międzyrzecze),

odbudowa i udostępnienie kolejki leśnej wąskotorowej do obsługi ruchu turystycznego w Puszczy Knyszyńskiej (Waliły - Czarna Białostocka - Kopisk),

zagospodarowanie szlaków turystycznych:

- wodnych (kajakowych) rzek Narwi i Biebrzy w stancie i pola biwakowe
- pieszych i rowerowych w miejsca odpoczynku i biwakowania,
- samochodowych w parkingi i Miejsca Obsługi Podróżnych,

rozwój wypoczynku codziennego i świątecznego dla mieszkańców Białegostoku w strefie podmiejskiej w oparciu o: parki miejskie i ogrody działkowe - wypoczynek związany z imprezami sportowo-kulturalnymi, spacerami pieszymi i rowerowymi, czynny wypoczynek związany z uprawą i pielęgnacją działek, w miejscowościach położonych nad rzekami i zbiornikami wodnymi na obszarze Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej wypoczynek związany z plażowaniem, sportami wodnymi, wędkarstwem - także w okresie zimowym, zbieractwem, wycieczkami pieszymi, rowerowymi i konnymi, narciarstwem biegowym, w miejscowościach położonych nad rzeką Supraśl: Wasilków, Jurowce, Sielachowskie, Osowicze, Dobrzyniewo Fabryczne, Dzikie -wypoczynek związany plażowaniem, wędkarstwem, wycieczkami pieszymi i rowerowymi,

f) systemy zaopatrzenia w wodę

-wymagać będą tworzenia warunków do perspektywicznej rozbudowy ujęć wody i urządzeń uzdatniania dla potrzeb m. Białegostoku, modernizacja istniejących stacji wodociągowych, tam gdzie to jest konieczne, aby uzyskać normatywne standardy Unii Europejskiej,

-rozbudowa sieci wodociągowej w miastach i terenach wiejskich umożliwiająca podłączenie do scentralizowanych systemów wodociągowych zwartej zabudowy istniejącej i projektowanej,

-ustalenie i wdrożenie stref ochronnych ujęć wody zaopatrujących w wodę ludność oraz Głównych Zbiorników Wód Podziemnych Nr 218 „Pradoliny rz. Supraśl” i Nr 217 „Doliny rz. Biebrzy”.

Ad. systemy odprowadzania i oczyszczania ścieków

-uporządkowanie gospodarki ściekowej w miastach, ośrodkach gminnych i terenach wiejskich o zwartej zabudowę z priorytetem realizacyjnym w obszarach prawnie chronionych:

-w Narwiańskim Parku Narodowym (zlewnia rz. Narwi): budowa kanalizacji sanitarnej w strefie ochronnej Parku z odprowadzeniem ścieków w poszczególnych gminach do istniejących oczyszczalni w Łapach, Choroszczu, Turośni Kościelnej oraz do projektowanej oczyszczalni w Rzędzianach gm. Tykocin a w mieście Surażu i gm. Poświętne z przerzutem ścieków do oczyszczalni w Łapach.

-Parku Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej (zlewnia rz. Supraśl):

budowa scentralizowanych systemów kanalizacji sanitarnej w miejscowościach o zwartej zabudowie leżących w parku z odprowadzeniem ścieków do istniejącej oczyszczalni w Szudziałowie z terenu tej gminy oraz projektowanych oczyszczalni w Łażniach lub Sokółdzie w gm. Supraśl, Królowym Moście w gm. Gródek i Kopisku w gm. Dobrzyniewo Duże, budowa kanalizacji sanitarnej w strefie ochronnej parku z odprowadzeniem ścieków do istniejących oczyszczalni w Tykocinie, Czarnej Białostockiej, Białymstoku z gmin Wasilków i Dobrzyniewo Duże oraz do projektowanych oczyszczalni w Chraślach gm. Dobrzyniewo Duże i Zofiówce gm. Knyszyn,

- modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków zwłaszcza pod kątem redukcji związków biogenych azotu i fosforu, w tym oczyszczalni ścieków w Białymstoku,

- budowa urządzeń oczyszczających wody opadowe przed ich odprowadzeniem do wód powierzchniowych na istniejących i projektowanych kanałach w miastach i zabudowanych terenach wiejskich z priorytetem realizacyjnym dla obszarów prawnie chronionych, zwłaszcza w strefie ochronnej ujęć wodnych Białegostoku

g) systemy usuwania i utylizacji odpadów stałych

- wymagać będą modernizacji i rozbudowy gminnych wysypisk z zastosowaniem nowoczesnych technologii w gminach: Janów, Nowy Dwór, Sidra, Jasionówka, Sokółka, Michałowo, Mońki, Gródek, Szudziałowo i międzygminnych w Tykocinie również dla gm. Zawady, w Surażu i gm. Poświętne, w Studzienkach w gm. Wasilków dla 4 gmin: Wasilków, Supraśl, Czarna Białostocka, Dobrzyniewo z priorytetem realizacji wysypisk obsługujących obszary prawnie chronione.

2.6. Uwarunkowania wynikające z konfliktów zagospodarowania analizowanych w kategoriach obszarów problemowych

Obszar problemowy aglomeracji białostockiej tworzą: miasto Białystok oraz miasta i gminy: Łapy, Suraż, Juchnowiec Kościelny, Choroszcz, Turośń Kościelna, Dobrzyniewo Duże, Wasilków, Czarna Białostocka, Supraśl i Zabłudów. Miasto Białystok łącznie z bezpośrednio przyległymi terenami rozwojowymi funkcji miejskich w sąsiadujących gminach, tworzyć będzie obszar intensywnej urbanizacji. W zasięgu obszaru intensywnej urbanizacji znajdują się w szczególności następujące miejscowości z gminy Wasilków - Osowicze, Sielachowskie, Jurowce, Sochonie i Nowodworce, z gminy Supraśl - Karakule, Ogrodniczki, Sowłany, Zaścianki, Grabówka i Kolonia Sobolewo, z gminy Zabłudów - Dojlidy Górne i Zagórki, z gminy Juchnowiec Kościelny - Stanisławowe, Olmonty, Hryniewiczze, Ignatki, Kolonia Ignatki, Ignatki Osiedle Śródlisie, Księżyno, Horodniany i Kleosin oraz z gminy Turośń Kościelna - Niewodnica Korycka i Kościelna. Miejscowości te na zasadzie porozumień zainteresowanych gmin mogą być sukcesywnie włączane w obszar administracyjny Białegostoku.

Polityka przestrzenna rozwoju aglomeracji białostockiej oparta o kompleksowe analizy i studia zagospodarowania przestrzennego tego obszaru powinna być ukierunkowana:

W obszarze intensywnej urbanizacji Białegostoku na:

- określenie potrzeb rozwoju poszczególnych funkcji miejskich Białegostoku, wykraczających poza jego granice administracyjne na obszary sąsiadujących gmin,
- rozbudowę powiązań funkcjonalnych i infrastrukturalnych miasta Białegostoku z gminami sąsiadującymi,
- utrzymanie ciągłości powiązań ekologicznych systemu przyrodniczego Białegostoku z wielkoprzestrzennymi elementami regionalnego systemu przyrodniczego - Puszcza Knyszyńską oraz dolinami rzek Narwi i Supraśli,
- ochronę wartości zabytkowych i kulturowych intensywnie urbanizujących się gmin oraz tworzenie takich wartości, zwłaszcza w przestrzeniach publicznych nowej zabudowy,
- współpracę miasta Białegostoku z gminami sąsiednimi w przygotowaniu planistycznym i infrastrukturalnym obszarów dla rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowej w formie zwartych zespołów zabudowy (osiedli). Dotyczyć to powinno w szczególności obszarów urbanizacji w: Fastach, Sielachowskich, Osowiczach, Nowodworcach (na południe od drogi B-stok - Supraśl), Sowlanach, Grabówce, Zaściankach, Kolonii Sobolewo, Olmontach, Stanisławowie, Hryniewiczach, Księżynie, Horodnianach, Ignatkach, Niewodnicy Koryckiej, Klepaczach, Krupnikach, Porosłach i Łyskach (perspektywicznie),
- rozwój funkcji produkcyjno - usługowej w: Grabówce, Zaściankach, Sowlanach, Kol. Sobolewo, Kol. Ignatki i Ignatkach, Księżynie oraz na „zachodnim - warszawskim kierunku rozwoju urbanizacji”. Wymagać to będzie w szczególności koordynacji inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej i transportowej, obsługującej obszary produkcyjno - usługowe z infrastrukturą Białegostoku,
- rozwój funkcji turystycznej i wypoczynkowej w formie urządzeń wypoczynku codziennego i świątecznego w dostosowaniu do walorów i odporności ekologicznej środowiska obszarów podmiejskich. Dotyczyć to powinno współpracy w modernizacji, rozbudowie i budowie ośrodków rekreacji, w szczególności w: Sielachowskich - Jurowcach, Ogrodnickach, Nowodworcach, Koplanach - Brończanach, Księżynie, Horodnianach i nad stawami dojlidzkimi. Ważne będzie również utrzymanie funkcjonowania kompleksów pracowniczych ogrodów działkowych zlokalizowanych na obszarach gmin: Wasilków, Zabłudów, Juchnowiec Kościelny i Turośń Kościelna,
- zabezpieczenie rezerw terenowych pod realizację południowo-wschodniej i południowo-zachodniej obwodnicy drogowej miasta Białegostoku na ciągach dróg krajowych Nr 8, Nr 19 i ew. 65 w gminach: Dobrzyniewo Duże, Choroszcz, Turośń Kościelna, Juchnowiec Kościelny, Zabłudów i Supraśl. Wymagać to będzie utrzymania stosownych korytarzy dla przyszłego przebiegu dróg krajowych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w/w gmin, zgodnie z koncepcjami programowymi,
- koordynację działań w zakresie przebudowy dróg krajowych i wojewódzkich pod kątem likwidacji „wąskich gardeł” i uciążliwości dla środowiska,
- modernizację, rozbudowę lub budowę inwestycji komunalnych, o znaczeniu ponad lokalnym, w tym:
 - składowisk i urządzeń utylizacji nieczystości stałych w Hryniewiczach, Sowlanach, Jeronikach i Studziankach,
 - ujęć komunalnych wody w Jurowcach, Wasilkowie i Pietraszach,
 - cmentarzy grzebalnych w Karakulach i Turczynie,
 - ciepłowni w Sowlanach na potrzeby północno-wschodniego kierunku rozwoju zainwestowania miasta (osiedla Wyżyny-Bagnówka) oraz części wsi Nowodworce, Karakule i Sowlany,
 - gazociągów wysokiego ciśnienia na potrzeby gazyfikacji sieci osadniczej obszaru metropolitalnego.

W pozostałym obszarze aglomeracji białostockiej na:

- skoordynowany wewnętrznie - ukierunkowany na harmonijny jakościowy rozwój zagospodarowania ośrodków węzłowych aglomeracji białostockiej - miast: Łap, Czarnej Białostockiej, Supraśla, Wasilkowa, Choroszczy, Zabłudowa i Suraża. W szczególności procesowi porządkowania, rewaloryzacji i uzupełnień zabudowy powinny podlegać obszary śródmiejskie stanowiące wizytówki turystyczne miast,

-rozwój funkcji miast:

- w Wasilkowie - turystyki i wypoczynku codziennego t świątecznego oraz lokalnego ośrodka przemysłowego,

- w Choroszcy - lecznictwa specjalistycznego, urządzeń ponadlokalnych opieki społecznej i kulturowych oraz turystyki,
- objęcie ochroną doliny rzeki Supraśl z głównym zbiornikiem wód podziemnych Nr 217 - „Pradolina rzeki Supraśl” i ujęciami wody miasta Białegostoku oraz opracowanie i wdrożenie planu ochrony Narwiańskiego Parku Narodowego,
- modernizację i rozbudowę ośrodków wypoczynku świątecznego położonych na obszarze Puszczy Knyszyńskiej zwłaszcza nad rzekami Supraśl i Narew,
- modernizację dróg krajowych i wojewódzkich z priorytetem dróg ekspresowych,
- budowę podlaskiego lotniska regionalnego w rejonie wsi Topolany-- Potoka w gminie Michałowo,
- rozwój systemu gazyfikacji przewodowej
- stworzenie korytarzy dla projektowanej ponadlokalnej infrastruktury elektroenergetycznej.

3. WNIOSKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI ORGANÓW UZGADNIAJĄCYCH I OPINIUJĄCYCH STUDIUM

Zgodnie z art. 11 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Burmistrz Wasilkowa wysłał Zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wasilków do instytucji i organów uzgadniających i opiniujących. Odpowiedzi nadeszły:

1. Podlaski Urząd Wojewódzki - WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO
przy opracowywaniu studium powinno uwzględniać się przedsięwzięcia z zakresu obrony cywilnej, między innymi wymienione w przedmiotowym wniosku;
2. Podlaski Urząd Wojewódzki - WYDZIAŁ ŚRODOWISKA I ROLNICTWA
podczas opracowywania projektu studium należy uwzględnić fakt położenia na terenie gminy Wasilków obszaru Natura 2000 i obszaru Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej i jego otuliny;
3. WOJEWÓDZKI KONSERWATOR PRZYRODY
przy opracowywaniu studium należy koniecznie uwzględnić fakt, że teren gminy leży w obszarze Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska” (kod obszaru PLB 200003) a także, że gmina Wasilków leży częściowo w Parku Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej oraz w jego otulinie;
4. PREZYDENT MIASTA BIAŁEGOSTOKU
wniosek o uwzględnienie w studium powiązań funkcjonalno-przestrzennych aglomeracji miasta Białegostoku; należy zabezpieczyć teren na przejście projektowanej północnej obwodnicy miasta Białegostoku od węzła w Dobrzyniewie do węzła w Sochoniach; grunty Białegostoku graniczące z gruntami wsi Osowicze i Nowodworce to przyszłe tereny rozwojowe aglomeracji Białostockiej, należy uwzględnić lokalne powiązania komunikacyjne: na gruntach wsi Osowicze przedłużenie ulicy Lodowej od Zawad do drogi krajowej nr 8 oraz na gruntach wsi Nowodworce projektowaną drogę zbiorczą łączącą ulicę 27 lipca w Białymstoku z drogą wojewódzką nr 676; objąć ochroną w szczególności sposób ujęcia wody w Wasilkowie i Jurowcach; w studium należy uwzględnić miejsca plażowania nad rzeką Supraśl i zapewnić dostępność do kompleksów leśnych Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, wzdłuż wszystkich tras wylotowych powinno się przewidzieć możliwość prowadzenia ciągów-rowerowych
5. GENERALNA DYREKCJA DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD
drogi krajowe nr 8 i nr 19 przebiegające przez gminę Wasilków zaliczone są do klasy dróg ekspresowych; przez teren Wasilkowa projektowany jest docelowy przebieg drogi ekspresowej S19 po trasie Sokółka-Święta Woda-Sochonie-Dobrzyniewo-Choroszcz, natomiast droga nr 8 planowana jest do przebudowy po istniejącym przebiegu
6. MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
na obszarze gminy Wasilków należy uwzględnić rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego

7. URZĄD MIEJSKI W SUPRAŚLU

na obszarze gminy Wasilków przylegającym do granic gminy Supraśl proponuje się lokalizację zabudowy i usług komplementarnych ze statusem uzdrowiska (istniejącym od 2002 roku); ewentualne strefy uciążliwości wynikające z projektowanych lub istniejących obiektów uciążliwych dla środowiska powinny zawierać się w granicach gminy Wasilków; na terenach przylegających do gminy Supraśl sugeruje się lokalizację obiektów związanych z działalnością o niskiej szkodliwości dla środowiska, m.in. turystyką, rekreacją i rolnictwem ekologicznym

8. PODLASKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

prośba o dokładne określenie zakresu zmian w studium Wasilkowa - prośba Burmistrza o ponowienie wniosku

9. OKRĘGOWY URZĄD GÓRNICZY

konieczność uwzględnienia w studium obszarów występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych, a także terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

10. GAZOWNIA BIAŁOSTOCKA

przy opracowywaniu studium podtrzymać lokalizację i przebieg projektowanego gazociągu wysokiego ciśnienia Dn 150 mm na odcinku Grabówka-Wasilków-Czama Białostocka, dla projektowanego gazociągu przewidzieć strefy kontrolowane, w których nie należy prowadzić żadnej działalności mogącej zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji, przy projektowaniu nowego zainwestowania w gminie należy przestrzegać podstawowych odległości od istniejących gazociągów

11. WODOCIĄGI BIAŁOSTOCKIE SPÓŁKA Z.O.O.

w studium należy uwzględnić możliwość zaopatrzenia w wodę i odprowadzenie ścieków oraz gospodarkę wodami opadowymi i drenażowymi

12. DYREKCJA PARKU KRAJOBRAZOWEGO PUSZCZY KNYSZYŃSKIEJ

informacja, iż część gminy Wasilków położona jest w obszarze Natura 2000 „Puszcza Knyszyńska” (kod obszaru PLB 200003) wyznaczonym rozporządzeniem Ministra środowiska z dn. 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, w załączeniu mapka przebiegu granicy obszaru Natura 2000

13. NADLEŚNICTWO CZARNA BIAŁOSTOCKA

prośba o wprowadzenie zapisu do studium „możliwości zalesienia gruntów rolnych bez względu na klasę znajdujących się na terenie gruntów w zarządzie nadleśnictwa, które stanowią grunty śródleśne, nie są użytkowane rolniczo oraz te grunty, których zalesienie umożliwi wyrównanie granicy polno-leśnej”

14. KOMENDA WOJEWÓDZKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W BIAŁYMSTOKU - Komenda miejska w Białymstoku

przy sporządzaniu studium należy uwzględnić przepisy w zakresie ochrony przeciwpożarowej

15. TELEKOMUNIKACJA (placówka w Białymstoku)

przy opracowaniach planistycznych należy uwzględnić istniejące i projektowane urządzenia telekomunikacyjne

16. BIAŁOSTOCKI ZAKŁAD ENERGETYCZNY S.A.

prośba o uwzględnienie w projekcie studium rezerw pod istniejące i projektowane urządzenia elektroenergetyczne, m.in. stacja 110 kV Wasilków, linia 110 kV Białystok-Wasilków-Czama Białostocka, linia 110 kV Białystok-Wasilków oraz stacja 110/15 kV Wyżyny, linia 110 kV zasilająca stację Wyżyny, linia 110 kV Wasilkow-Polanka

17. ZAKŁAD ENERGETYCZNY SOKÓŁKA

przy projektowaniu nowych inwestycji należy uwzględnić istniejące urządzenia elektroenergetyczne i w razie potrzeby przewidzieć rezerwy pod nowoprojektowane sieci lub obiekty elektroenergetyczne.

II. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE WYNIKAJĄCE Z ANALIZY STANU ISTNIEJĄCEGO

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE TERENÓW NA OBSZARZE MIASTA I GMINY

1.1. Planowanie na obszarze miasta i gminy

Plan ogólny dla gminy i miasta w granicach administracyjnych w skali 1:10000 został uchwalony Uchwałą Nr XII/68/86 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Wasilkowie w dniu 25 lutego 1986 roku. a następnie zmieniany Uchwałami Nr XII/86/91, XIV/103/91, XVI/112/91, XVII/130/92, XXI/162/92, XXIV/187/93, XXVII/206/93, XXIX/226/93. Plan ogólny ustalał precyzyjnie zasięg terenów przeznaczonych pod zabudowę i nowe inwestycje, przebieg projektowanej obwodnicy Wasilkowa w ciągu drogi krajowej oraz tereny i obszary objęte ochroną wynikającą z przepisów (wtedy) szczegółowych. Do przedmiotowego planu w miarę potrzeb wykonywane były tzw. plany szczegółowe w trybie ustawy z 1984 r. Po roku 1994 kolejne zmiany planu wykonywane były w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku w skalach szczegółowych. Prawem miejscowym są więc tylko opracowania wykonane w trybie ustawy z 1994 roku, które obejmują obszar ponad 200 ha (należy pamiętać że tereny zurbanizowane stanowią około 3930 ha) - czyli tereny objęte planami stanowią zaledwie 5% terenów zurbanizowanych.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wasilków zostało uchwalone Uchwałą Nr XIV/89/99 Rady Miasta i Gminy Wasilków w dniu 25 listopada 1999 roku. Zgodnie z polityką przestrzenną wyrażoną w studium rozwój gminy Wasilków powinien wykorzystywać bliskie położenie względem Białegostoku, ale także wschodniej granicy Polski. Rozwój wielofunkcyjny oparty na rolnictwie, ale w przewadze agroturystyki oraz samej turystyki i wypoczynku. Wykorzystanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy wraz z rozwinięciem funkcji turystycznej najciekawszych obiektów i obszarów gminy. Istotną sprawą było wyposażenie wsi w obiekty i sieci infrastruktury technicznej, modernizacja istniejących dróg. Kierunki rozwoju miasta i gminy oparte zostały na wykorzystaniu położenia Wasilkowa w strukturach powiatu Białostockiego. W studium pod zabudowę przeznaczono ponad 500 ha w stosunku do stanu projektowanego do 1999 r. Przy czym powierzchnia terenów wyznaczonych pod nowe inwestycje w studium, dla których po 1999 roku zostały opracowane m.p.z.p. wynosi około 50 ha.

1.2. Analiza decyzji o warunkach zabudowy oraz pozwoleń na budowę.

Jak wynika z poniższego zestawienia tabelarycznego ruch inwestycyjny na terenie gminy Wasilków kształtuje się podobnie jak w całym kraju. Do końca 2002 roku decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu były wydawane na podstawie obowiązujących planów miejscowych, od stycznia 2003 r. w przypadku braku planu miejscowego obowiązują przepisy ustawy z 27 marca 2003 r. co w przypadku terenów położonych z dala od istniejącej zabudowy uniemożliwia ich zabudowanie.

Podobnie jest z pozwoleniami na budowę, które są wydawane na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Największy ruch inwestycyjny obserwuje się w mieście Wasilkowie - ponad 50% wszystkich wydanych decyzji oraz w Jurowcach i Nowodworcach - prawie 20% wszystkich decyzji, co jest związane z bezpośrednim sąsiedztwem Białegostoku oraz w Sochonie - wsi sąsiadującej z Wasilkowem położonej przy drodze krajowej nr 8.

a) ZESTAWIENIE WNIOSKÓW O PRZYZNANIE DECYZJI O WARTUNKACH ZABUDOWY Z TERENU GMINY WASILKÓW LATA 2000-2005

TAB.2

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT DECYZJI						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo- usługowa	Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/ przemysłowe/	Inne	
WNIOSKI Z ROKU 2000							

Wasilków	26	22	173	15	13	3	252
Sochonie	10	3	5	1	1	-	20
Nowodworce	7	2	5	2	-	1	17
Jurowce	1	2	10	2	-	-	15
Studzianki	7	1	4	1	-	1	14
Rybniki	7	2	4	-	1	-	14
Sielachowskie	4	1	4	1	-	-	10
Dąbrówki	4	...	5	-	-	-	9
Wólka Przedmieście	2	1	3	-	-	1	7
Osowicze	3	-	3	-	-	-	6
Horodnianki	1	-	1	-	-	-	2
Katrynka	2	-	-	-	-	-	2
Woroszyły	-	-	1	1	-	-	2
Wólka Poduchowna	-	-	-	2	-	-	2
RAZEM							372

TAB.3

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT DECYZJI						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/mieszkańowo-usługowa	Rozbudowa/nadbudowa/zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/przemysłowe/	Inne	
WNIOSKI Z ROKU 2001							
Wasilków	38	17	88	14	2	5	164
Nowodworce	15	2	12	2	1	-	32
Jurowce	16	2	9	3	1	-	31
Sochonie	12	1	12	3	-	-	28
Studzianki	9	3	5	-	1	1	19
Osowicze	5	-	7	2	-	-	14
Dąbrówki	3	-	2	2	-	-	7
Horodnianki	3	-	3	-	-	-	6
Sielachowskie	1	-	4	-	-	-	5
Rybniki	1	-	3	-	-	-	4
Wólka Przedmieści	-	-	3	1	-	-	4
Woroszyły	-	-	-	1	-	-	1
Wólka Poduchowna	-	-	-	2	-	-	1
Ożynnik	-	-	-	1	-	-	1
RAZEM							317

TAB.4

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT DECYZJI						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/mieszkańowo-usługowa	Rozbudowa/nadbudowa/zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/przemysłowe/	Inne	
WNIOSKI Z ROKU 2002							
Wasilków	29	16	78	10	8	3	148
Jurowce	13	3	15	2	1	-	34
Nowodworce	12	-	12	5	-	1	30
Sochonie	6	1	18	3	2	-	30
Studzianki	3	5	16	-	-	1	25
Wólka Przedmieście	1	1	4	-	1	-	7
Rybniki	-	1	5	-	-	1	7
Osowicze	3	-	2	1	-	-	6
Dąbrówki	3	-	2	-	-	-	5
Sielachowskie	3	-	1	-	-	-	4
Katrynka	2	-	2	-	-	-	4
Horodnianki	-	-	3	-	-	-	3
Woroszyły	1	-	-	-	-	-	1
Wólka Poduchowna	-	-	1	-	-	-	1
RAZEM							305

TAB.5

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT DECYZJI						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo-usługowa	Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/ przemysłowe/	Inne	
WNIOSKI Z ROKU 2003							
Wasilków	40	17	14	17	12	6	106
Nowodworce	8	1	6	-	1	-	16
Sochonie	5	3	2	2	-	1	13
Jurowce	5	-	3	3	-	-	11
Studzianki	4	1	4	-	-	-	9
Oswicze	3	-	4	2	-	-	9
Sielachowskie	3	-	1	1	-	-	5
Wólka Przedmieście	-	-	2	1	-	2	5
Rybniki	3	1	-	-	-	-	4
Dąbrówki	2	-	1	-	-	-	3
Katrynka	1	-	-	-	-	-	1
Woroszyły	1	-	-	-	-	-	1
RAZEM							183

TAB.6

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT DECYZJI						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo-usługowa	Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/ przemysłowe/	Inne	
WNIOSKI Z ROKU 2004							
Wasilków	25	22	1	12	7	9	76
Jurowce	24	1	1	-	-	3	29
Nowodworce	12	2	-	1	-	5	20
Studzianki	11	3	-	-	-	3	17
Sochonie	9	1	-	-	-	4	14
Oswicze	10	2	-	-	-	1	13
Wólka Przedmieście	7	1	-	2	-	-	10
Dąbrówki	4	1	-	1	-	2	8
Sielachowskie	4	-	-	-	-	-	4
Rybniki	1	1	-	-	-	2	4
Katrynka	3	-	-	-	-	-	3
Woroszyry	1	-	-	-	-	-	1
Horodnianki	-	-	-	1	-	-	1
Zapiecek	1	-	-	-	-	-	1
RAZEM							202

TAB.7

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT DECYZJI						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo-usługowa	Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/ przemysłowe/	Inne	
WNIOSKI Z ROKU 2005 (DO MIESIĄCA LUTEGO WŁĄCZNIE)							
Wasilków	3	2	-	-	-	-	5
Rybniki	4	-	-	-	-	-	4
Nowodworce	1	-	-	-	-	1	2
Sochonie	2	-	-	-	-	-	2
Studzianki	-	-	-	-	-	1	1
Jurowce	-	-	-	1	-	-	1
Oswicze	-	1	-	-	-	-	1
RAZEM							16

b) ZESTAWIENIE POZWOLEŃ NA BUDOWĘ Z TERENU GMINY WASILKÓW LATA 2000-2005 TAB.8

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT POZWOLENIA						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/mieszkaniowo-usługowa	Rozbudowa/nadbudowa/zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/przemysłowe/	Inne	
POZWOLENIA Z ROKU 2000							
Wasilków	18	15	186	7	5	1	232
Jurowce	-	-	21	-	-	-	21
Nowodworce	2	3	8	-	1	1	15
Sochonie	3	2	5	-	-	-	10
Studzianki	5	1	1	1	-	-	8
Wólka Przedmieście	1	-	6	2	-	-	8
Sielachowskie	1	2	3	-	-	-	6
Rybniki	4	-	1	-	1	-	6
Dąbrówki	3	1	1	-	-	-	5
Woroszyły	2	-	2	-	-	-	4
Horodnianki	-	1	1	-	-	-	2
Osowicze	2	-	-	-	-	-	2
RAZEM							319

TAB.9

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT POZWOLENIA						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/mieszkaniowo-usługowa	Rozbudowa/nadbudowa/zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/przemysłowe/	inne	
POZWOLENIA Z ROKU 2001							
Wasilków	22	10	85	8	1	-	126
Jurowce	5	3	20	3	-	-	31
Nowodworce	12	1	11	-	-	-	24
Sochonie	8	2	10	-	-	-	20
Studzianki	4	-	6	-	-	-	10
Osowicze	3	-	4	1	-	-	8
Dąbrówki	3	-	4	-	-	-	7
Rybniki	2	1	3	-	-	-	6
Sielachowskie	1	-	5	-	-	-	6
Wólka Przedmieście	1	1	2	-	-	-	4
Horodnianki	1	-	1	-	-	-	2
Czynnik	-	-	1	-	-	-	1
RAZEM							245

TAB.10

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT POZWOLENIA						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/mieszkanio- usługowa	Rozbudowa/nadbudowa/zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/przemysłowe/	Inne	
POZWOLENIA Z ROKU 2002							
Wasilków	18	8	64	9	-	1	100
Sochonie	2	-	43	-	-	-	45
Nowodworce	4	-	8	2	-	-	14
Jurowce	1	2	7	-	-	-	10
Studzianki	2	2	4	-	-	-	8
Osowicze	2	-	4	-	-	-	6
Rybniki	-	2	1	-	-	-	3
Dąbrówki	1	-	2	-	-	-	3
Horodnianki	-	-	1	-	-	-	
Woroszyły	-	-	1	-	-	-	
Wólka Przedmieście	1	-	-	-	-	-	
Sielachowskie	-	-	1	-	-	-	
Kairyńka	-	-	1	-	-	-	
RAZEM							194

TAB.11

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT POZWOLENIA						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo- usługowa	Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/ przemysłowe/	Inne	
POZWOLENIA Z ROKU 2003							
Wasilków	13	11	15	3	2	3	47
Jurowce	9	1	7	2	-	1	20
Nowodworce	8	-	4	1	-	1	13
Studzianki	3	-	3	-	-	3	9
Sochonie	1	2	-	1	-	1	5
Dąbrówki	2	-	1	-	-	1	4
Osowicze	2	-	1	-	-	1	3
Woroszyły	-	1	-	-	-	-	1
Wólka Poduchowna	-	-	1	-	-	-	1
Sielachowskie	1	-	-	-	-	-	1
RAZEM							104

TAB.12

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT POZWOLENIA						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo- usługowa	Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/ przemysłowe/	Inne	
POZWOLENIA Z ROKU 2004							
Wasilków	28 (w tym 2 pozwolenia dotyczące budynków wielor.)	8	33	4	6 (w tym pozwolenie na budowę centrum pielgrzymk- turyst)	1	80
Nowodworce	15	1	14	2	-	2	34
Jurowce	6	2	-	-	1	1	10
Sochonie	3	-	-	-	-	-	3
Studzianki	1 (pozwolenie na zabudowę zagrodową)	-	2	-	-	-	3
Wólka Przedmieście	-	1	1	-	-	-	2
Czynnik	-	-	2	-	-	-	2
Dąbrówki	-	-	-	2	-	-	2
Horodnianki	-	-	1	1	-	-	2
Rybniki	-	1	-	-	-	-	1
Osowicze	-	-	1	-	-	-	1
Sielachowskie	-	-	1	-	-	-	1
RAZEM							141

TAB.13

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	PRZEDMIOT POZWOLENIA						SUMA
	Zabudowa mieszkaniowa/ mieszkaniowo- usługowa	Rozbudowa/ nadbudowa/ zmiana użytkowania	Infrastruktura techniczna	Zabudowa gospodarcza	Zabudowa usługowe/ przemysłowe/	Inne	
POZWOLENIA Z ROKU 2005 (DO MIESIĄCA LUTEGO WŁĄCZNIE)							
Wasilków	2	-	1	-	-	-	3
Nowodworce	1	-	1	-	-	-	2
Sochonie	1	-	-	-	-	-	1
Studzianki	-	-	-	1	-	-	1
Dąbrówki	-	-	1	-	-	-	1
RAZEM							8

c) PODSUMOWANIE:

- DECYZJIE O WARUNKACH ZABUDOWY Z TERENU GMINY WASILKÓW Z LAT 2000-2005 Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE MIEJSCOWOŚCI

TAB.14

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	LICZBA WNIOSKÓW						SUMA
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
Wasilków	252	164	148	106	80	5	751
Jurowce	15	31	34	11	29	1	121
Sochonie	20	28	30	13	14	2	107
Nowodworce	17	32	30	16	20	2	117
Studzianki	14	19	25	9	17	1	85
Oswicze	6	14	6	9	13	1	49
Rybniki	14	4	7	4	4	4	37
Sielachowskie	10	5	4	5	10	-	34
Dąbrówki	9	7	5	3	8	-	32
Wólka Przedmieście	7	4	7	5	4	-	27
Horodnianki	1	6	3	-	1	-	11
Katryнка	2	-	4	1	3	-	10
Woroszyły	2	1	1	1	1	-	6
Wólka Poduchowna	2	1	1	-	-	-	4
Ożynnik	-	1	-	-	-	-	1
Zapiecek	-	-	-	-	1	-	1
RAZEM							1394

- POZWOLENIA NA BUDOWĘ Z TERENU GMINY WASILKÓW Z LAT 2000-2005 Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE MIEJSCOWOŚCI

TAB.15

NAZWA MIEJSCOWOŚCI	LICZBA POZWOLEŃ						SUMA
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	
Wasilków	232	126	100	47	77	3	585
Nowodworce	15	24	14	13	34	2	102
Jurowce	21	31	10	20	10	-	92
Sochonie	10	20	45	5	3	1	84
Studzianki	8	10	8	9	3	1	39
Dąbrówki	5	7	3	4	2	1	22
Oswicze	2	8	6	3	1	-	20
Rybniki	6	6	3	-	1	-	16
Sielachowskie	6	6	1	1	1	-	15
Wólka Przedmieście	8	4	1	-	2	1	16
Horodnianki	2	2	1	-	2	-	7
Woroszyły	4	-	1	1	-	-	6
Katryнка	-	1	1	-	-	-	2
Ożynnik	-	-	-	-	2	-	2
Wólka Poduchowna	-	-	-	1	-	-	1
RAZEM							1007

1.3. Analiza wniosków złożonych do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wasilków.

Od 2002 roku mieszkańcy gminy i miasta Wasilków oraz inne osoby zainteresowane zmianami zagospodarowania terenów położonych na obszarze gminy złożyły w sumie ponad 200 wniosków. Jednym z zasadniczych powodów zmiany studium gminy Wasilków są wnioski mieszkańców o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze. Do rozpoczęcia procedury sporządzania studium w lutym 2005 złożono w Urzędzie Miasta Wasilków 56 wniosków właścicieli prywatnych, po ogłoszeniu przez Burmistrza Wasilkowa o zmianie studium do Urzędu wpłynęło ponad 150 wniosków.

W przeważającej części wnioski dotyczą zmiany przeznaczenia z gruntów rolnych pod cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bądź usługi. Ze wstępnej analizy złożonych wniosków wynika, iż w większości są one rozpatrzone pozytywnie, poza przypadkami, kiedy przeznaczenie dotyczy gruntów leśnych lub gruntów rolnych III i IV klasy bonitacyjnej.

Poniżej tabela z wykazem wniosków złożonych do zmiany studium.

WYKAZ WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH NA PODSTAWIE ART. 11 PKT 1 USTAWY Z DNIA 27 MARCA 2003r. O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY WASILKÓW

TAB. 16 WNIOSKI ZŁOŻONE PRZED ROZPOCZĘCIEM PROCEDURY

lp.	Data wpływu wniosku	Nazwisko i imię, nazwa jednostki organizacyjnej i adres	Treść wniosku	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy wniosek	Rozstrzygnięcie burmistrza w sprawie rozpatrzenia	Uwagi
1	25.07.02		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa siedliskowa)	148 Dąbrówki		
2	07.01.04		prośba o realizację zespołu budynków produkcyjno-magazynowych i usługowych w zakresie handlu i małej gastronomii	6102 Wasilków		wpłynęły dwa wnioski dotyczące przedmiotowej działki nr 154
3	21.01.04		ponaglenie wniosku złożonego 4 miesiące wcześniej w sprawie zmiany przeznaczenia działki	2167 Studzianki		
4	23.01.04		zmiana przeznaczenia działki na rekreacyjną	699, 700 Dąbrówki		
5	23.01.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	701,715 Dąbrówki		
6	27.01.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (pod niską zabudowę)	426/8 Sochonie		
7	06.02.04	Polski Związek Działkowców	uwzględnienie w nowym planie zagospodarowania zapisem: „stałe pracownicze ogrody działkowe”	1412/1,1388, 1214/3,1294/1, 1280/2, 1387 Wasilków 1592/1, 1609/3 Nowodworce		
8	09.02.04		zmianę przeznaczenia na usługowo-handlową	1179 Wasilków		
9	05.02.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	651/1 Wasilków		
10	10.02.04		zmiana przeznaczenia 0,05 ha działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	452 Jurówce		
11	11.02.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	115/1 Dąbrówki		
12	17.02.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną i doprowadzenie linii	996 Wasilków		
13	23.02.04		zmiana przeznaczenia działki na rekreacyjną	41 Sielachowskie		

14	25.02.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (usługi noclegowe i gastronomiczne)	317 Wasilków		
15	25.02.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1597, 1598/2 Wasilków		1597 działka podzielona a na 1597/1-1597/4
16	03.03.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	70/1 Osowicze		wpłynęły trzy wnioski dotyczące przedmiot owej działki nr 179,207
17	03.03.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	70/2 Osowicze		
18	03.03.04		zmiana przeznaczenia działki na rzemieślniczo-budowlaną	1579/12 Nowodworce		
19	15.03.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	50/5 Wasilków		
20	15.03.0		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	80/11,80/12 Osowicze		
21	16.03.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (mieszkalna jednorodzinna)	50/13 Sielachowskie		Dotyczy wniosku nr 58 wpłynęły dwa wnioski dotyczące przedmiot owej działek
22	16.03.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa jednorodzinna)	236 Sochonie		
23	16.03.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	639/2 Wólka Przedmieście		
24	18.03.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	50/11 Sielachowskie		
25	18.03.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	813/3 Wasilków		
26	18.03.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa jednorodzinna)	50/2, 50/3,50/4 Sielachowskie		
27	19.03.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	50/6 Sielachowskie		
28	19.03.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	50/7 Sielachowskie		
29	24.03.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	50/14 Sielachowskie		
30	14.04.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	149, 144 Dąbrówki		
31	13.04.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	695 Studzianki		wpłynęły dwa wnioski dotyczące przedmiot

					owej działki nr 82
32	19.04.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	147, 164 Dąbrowki	wpłynęły dwa wnioski dotyczące przedmiot owych działek nr 141
33	22.04.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa jednorodzinna z usługami towarzyszącymi nieuciąźliwymi)	171/1do171/12, 172 Jurowce	
34	28.04.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa jednorodzinna)	1529/34 Nowodworce	
35	07.05.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	115/2 Dąbrowki	
36	14.04.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	1725/2, 1738, 1743 Nowodworce	wpłynęły trzy wnioski nr 52i57 dotyczące przedmiot owych działek
37	12.05.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1583/5 Nowodworce	
38	17.05.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	267 Wasilków	
40	22.06.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1233/11 Jurowce	
41	05.07.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	688/1 Studzianki	
42	14.07.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	386 Jurowce	Dotyczy również wniosku nr 109 wpłynęły dwa wnioski dotyczące przedmiot owej działki
43	23.07.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	1376/55 Wasilków	
44	23.07.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	1376/54 Wasilków	
45	28.07.04		zmiana przeznaczenia 55% działki na budowlaną	1296/2 Nowodworce	
46	25.08.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1078 Jurowce	
47	01.09.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1383 Nowodworce	
48	21.09.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	341/1,341/2 Sochonie	

49	04.10.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	1575/16 Nowodworce		
50	08.10.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1678/9, 1678/8 Nowodworce		
51	08.10.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	70/1 Dąbrówki		
52	10.11.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	1725/2, 1738, 1743 Nowodworce		Dotyczy wniosku nr 36 i 57 wpłynęły trzy wnioski dotyczące przedmiot owych działek
53	23.11.04		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	693 Studzianki		
54	07.12.04	a 1 a	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	1076/24, 1076/23, 1076/22, 1076/21, 1076/26, 1076/25, 1076/17, 1076/19 Jurówce		
55	11.01.05	"	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna)	1599/2, 1561/1 Nowodworce		
56	18.01.05		prośba o stworzenie ulicy umożliwiającej dojazd do działek (kiedy pierwotna zostanie podzielona na 3 części)	815/31 Wasilków		
57	10.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna)	1725/2, 1738, 1743 Nowodworce		Dotyczy wniosku nr 36 i 52 wpłynęły trzy wnioski dotyczące przedmiot owych działek
58	10.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna)	50/13 Sielachowskie		Dotyczy wniosku nr 21 wpłynęły dwa wnioski dotyczące przedmiot owej działek
59	11.02.05		prośba o umieszczenie w studium działek i określenia ich przeznaczenia jako budowlane (zabudowa	od 1685/11 do 1685/22 i od 1686/5 do 1686/17 Nowodworce		

			mieszkaniowa jednorodzinna)		
60	15.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowo- usługowa)	1602, 1564, 1565 Nowodworce	
61	15.02.05		zmiana przeznaczenia działki na letniskową	609/8, 609/9, 609/50, 609/64, 609/65 Studzianki	Dotyczy wniosku nr 75 wpłynęły dwa wnioski dotyczące przedmiot owych działek
62	16.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	340 Wólka Przedmieście	
63	16.02.05		zmiana przeznaczenia działki na letniskową	609/19 Studzianki	
64	16.02.05		zmiana przeznaczenia działki na letniskową	609/31 Studzianki	
65	16.02.05		prośba o wytyczenie swobodnego dostępu do rzeki Supraśl	609/31 Studzianki	
66	16.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1081 Jurówce	
67	17.02.05		zmiana przeznaczenia działki na letniskową	609/12 Zapieczki (Studzianki)	
68	17.02.05		prośba o wytyczenie swobodnego dostępu do rzeki Supraśl	609/12 Zapieczki (Studzianki)	
69	17.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	154 Sochonie	
70	17.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa jednorodzinna)	240 Sochonie	
WNIOSKI ZŁOŻONE W TERMINIE - OO OGŁOSZENIA O PRZYSTĄPIENIU DO OPRACOWANIA STUDIUM					
75	15.02.05		prośba o wytyczenie swobodnego dostępu do rzeki Supraśl	609/64,609/9, 609/50, 609/64,609/65 Studzianki	Dotyczy wniosku nr 61 wpłynęły dwa wnioski dotyczące przedmiot owych działek
76	17.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	6104/2 Wasilków	
77	17.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	417 Sochonie	
78	17.02.05		zmiana przeznaczenia działki na rekreacyjne- budowlaną	430,278 Sochonie	
79	17.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	6104/1 Wasilków	
80	17.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1493 Nowodworce	
81	18.02.05		zmiana przeznaczenia działki na letniskową	609/20 Studzianki	

82	18.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	695 Studzianki		Dotyczy wniosku nr 31 wpłynęły dwa wnioski dotyczące przedmiot owej działki
83	18.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1041,1043, 1045, 1047 Jurowce		
84	18.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	253 Sochonie		
85	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	179,182 Sochonie		
86	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	180,184 Sochonie		
87	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	181 Sochonie		
88	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	183 Sochonie		
89	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	186 Sochonie		
90	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	185 Sochonie		
91	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	64 Jurowce		
92	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	642,634 Woroszyły sołectwo Wólka Przedmieście		
93	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (na działce 108 część niezalesiona)	108,200 Wólka Przedmieście		
94	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na rekreacyjno-budowlaną	429,76 Sochonie		
95	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	450,409,411 Jurowce		
96	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	460, 474, 580/2 Jurowce		
97	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	428,430,384, 381/2 Jurowce		
98	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	604/4 Jurowce		
99	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	41/1 Sochonie		
100	21.02.05		zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	254 Sochonie		

101	21.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1075/9 Jurowce		
102	21.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	241 Sochonie		
103	21.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	213/3 Sochonie		
104	21.02.05	zmiana przeznaczenia części działki na budowlaną (wg załączonej mapy)	187 Sochonie		
105	21.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	241/4 Dąbrówki		
106	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa przemysłowo-usługowo-handlowa)	1049/2, 1050/2, 1051/2, 1052/2, 1053/2, 1054/2, 1055/2, 1056/2, 1057/2, 1058/2, 1081/2 Jurowce		
107	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	97 Dąbrówki		
108	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	348,418 Dąbrówki		
109	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	68/1,386 Jurowce		Dotyczy również wniosku nr 42 wpłynęły dwa wnioski dotyczące przedmiot owych działek
110	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na rekreacyjno-budowlaną	280/2 Sochonie		
111	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, i usługowo-handlowa)	278/1 Jurowce		
112	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1376/7 Wasilków		
113	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	56/4 , Osowicze		
114	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	74/12 Osowicze		
115	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	94/2 Osowicze		
116	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na letniskową prośba o wytyczenie dostępu do rzeki Supraśl	609/7 Studzianki		
117	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	83 Osowicze		
118	22.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1376/27 Wasilków		

119	22.02.05
120	22.02.05
121	23.02.05
122	23.02.05
123	23.02.05
124	23.02.05
125	23.02.05
126	23.02.05
127	23.02.05
128	23.02.05
129	23.02.05
130	24.02.05
131	24.02.05
132	24.02.05
133	25.02.05
134	28.02.05
135	28.02.05
136	28.02.05
137	25.02.05
138	25.02.05
139	24.02.05
140	22.02.05

zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	241/5 Dąbrówki		
prośba o poszerzenie terenu cmentarza	334/89 Wasilków		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	2127/4 Studzianki		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	1074/3 Jurowce		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	426/4 Sochonie		
zmiana przeznaczenia działki na rekreacyjno-budowlaną	247 Sochonie		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	368/1 Dąbrówki		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	94 Sochonie		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	61,62 Sochonie		
zmiana przeznaczenia działki na zalesienie	3/2 Dąbrówki		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	81/9 Osowicze		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną (zabudowa mieszkaniowa)	1070/7 Jurowce		jest 1070/2, ale nie znajduje
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	97, 635 Wólka Przedmieście		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	931 Wasilków		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	968,986/1,986/2, 1030, 1119 Wasilków		
zmiana przeznaczenia działki pod zalesienie	152 Dąbrówki		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1579/7 Nowodworce		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	69/3, 69/4, 78/7, 78/10,55/7,50/5, 50/6 Osowicze		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	41/2 Sochonie		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	126, 433 Sochonie		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	39/6,39/7,39/8 Sielachowskie		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	298/1 Jurowce		Podział na 298/2, 298/3

141	24.02.05
142	25.02.05
143	24.02.05
144	24.02.05
145	24.02.05
146	24.02.05
147	24.02.05
148	24.02.05
149	24.02.05
150	24.02.05
151	24.02.05
152	24.02.05
153	24.02.05
154	24.02.05
155	25.02.05
156	25.02.05
157	25.02.05
158	25.02.05

na przeznaczenia działki na budowlaną	147, 164 Dąbrówki		wpłynęły dwa wnioski dotyczące przedmiotowych działek nr 32
na przeznaczenia działki na budowlaną	233/1 Dąbrówki		
na przeznaczenia działki na budowlaną	71,79/3Osowicze		
zmiana przeznaczenia działki na rekreacyjno-budowlaną	277 Sochonie		
zmiana przeznaczenia działki na rekreacyjno-budowlaną	277/1 , 277/2 Sochonie		
przeznaczenia działki na budowlaną	23,24,38, 15/2,15/5 16/1 Sielachowskie		
przeznaczenia działki na budowlaną	1 562/4 Nowodworce		
przeznaczenia działki na budowlaną	1562/3 Nowodworce		
przeznaczenia działki na budowlaną	1562/2 Nowodworce		
przeznaczenia działki na budowlaną	61 03 Wasilków		
przeznaczenia działki na budowlaną	349/2, 357/1 Dąbrówki		
przeznaczenia działki na budowlaną	2001 Studzianki		
przeznaczenia działki na budowlaną	6102 Wasilków		
przeznaczenia działki na budowlaną	8 Sochonie		wpłynęły dwa wnioski dotyczące przedmiotowej działki nr 2
przeznaczenia działki na budowlaną	1% Wólka Przedmieście		
przeznaczenia działki na budowlaną	267 Sochonie		
przeznaczenia działki pod zalesienie	1131 Wasilków		
przeznaczenia działki na budowlaną	387, 1166, 856, 837, 678,652, 190,176 Nowodworce		

159	23.02.05
160	25.02.05
161	24.02.05
162	24.02.05
163	25.02.05
164	24.02.05
165	24.02.05
166	24.02.05
167	24.02.05
168	24.02.05
169	24.02.05
170	17.02.05
171	24.02.05
172	24.02.05
173	25.02.05
174	24.02.05
175	25.02.05
176	25.02.05

przeznaczenia działki na budowlaną	11 82/5 Wasilków		
przeznaczenia działki na budowlaną	64/1 Osowicze		
przeznaczenia działki na budowlaną	1385/2 Nowodworce		
przeznaczenia działki na budowlaną	1385/1 Nowodworce		
przeznaczenia działki na budowlaną	1182/7 gmina Wasilków, obok Skansenu		
przeznaczenia działki na budowlaną	1681/3 Nowodworce		
przeznaczenia działki na budowlaną	1386/5 Nowodworce		
przeznaczenia działki na budowlaną	1386/4 Nowodworce		
przeznaczenia działki na budowlaną	1647, 1648 Nowodworce		
przeznaczenia działki na budowlaną	102/3 Osowicze		
przeznaczenia działki na budowlaną	68/2, 51/2, 51/4 Osowicze		Działka 51/4 uległa podziałowi na 51/5, 51/6
przeznaczenia działki na budowlaną	1076/32, 1076/34, 1076/27 gmina Wasilków sprawdzić czy na pewno WASILKÓW		
przeznaczenia działki na lotniskową	609/16 Studzianki		
przeznaczenia działki na budowlaną	1384 Nowodworce		
przeznaczenia działki na budowlaną	1373 Nowodworce		
zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	70/2 Jurowce		
przeznaczenia działki na budowlaną	1296/3 Nowodworce		
przeznaczenia działki na budowlaną	1386/6 Nowodworce		

177	23.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1076/28 Jurowce		
178	28.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1 601 Nowodworce		
179	24.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	70/1, 70/2 Osowicze		wpłynęły trzy wnioski dotyczące przedmiotuwej działki nr 16.207
180	28.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1385/2 Wasilków		
181	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	751/3,751/4,751/5 751/6,751/7 Wasilków		
182	18.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1077 Jurowce		
183	15.02.05	zmiana przeznaczenia działki do zalesienia	55 Rybniki		
184	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	309 Dąbrówki		
185	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	764,765 Wasilków		
186	03.03.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	109,110,111,102 Dąbrówki		
187	03.03.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	877 Wasilków		
188	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	334/92 Wasilków		
189	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1500,352,406 Nowodworce		
190	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	334/28,334/29 Wasilków		
191	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1369/12,1369/5 Wasilków		
192	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1369/34 Wasilków		
193	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki a budowlaną	1369/24 Wasilków		
194	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki a budowlaną	1369/22 Wasilków		
195	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki a budowlaną	1369/27 Wasilków		

196	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1369/28 Wasilków		
197	18.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	114/6,114/7,114/8 Sielachowskie		
198	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1369/29 Wasilków		
199	03.03.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1369/30 Wasilków		
200	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1369/35 Wasilków		
201	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1369/36 Wasilków		
202	25.02.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	60/3 Osowicze		
203	32.03.05	zmiana przeznaczenia działki na letniskowo-rekreacyjną	609/21 Studziarki		
204	03.03.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	1369/4,1369/13 Wasilków		
205	04.03.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	65/18 Osowicze		
206	04.03.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	64/3 Osowicze		
207	03.03.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	70/1,70/2 Osowicze		wpłynęły trzy wnioski dotyczące przedmiotowych działek nr 16,179
208	04.03.05	zmiana przeznaczenia działki na budowlaną	49/4 Osowicze		

2. DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE MIASTA I GMINY

2.1. Przeznaczenie terenów

Gmina Wasilków zajmuje powierzchnię 127,17 km² (12717 ha), z czego na miasto przypada 28,15 km², a na obszary wiejskie pozostałe 99,02 km². Znaczną część jej terenu stanowią lasy (49 %) oraz użytki rolne (42 %). Tereny zabudowane stanowią blisko 9% powierzchni całej gminy, czyli około 3930 ha. Bliskie sąsiedztwo Białegostoku ma znaczący wpływ na strukturę przestrzenną gminy. Stała dynamika wzrostowa m. Białostok przez lata silnie oddziaływując na gminę ukierunkowała jej rozwój przestrzenny i zagospodarowanie terenów w którym dominującą rolę pełni funkcja mieszkalna.

ZABUDOWA MIESZKANIOWA

Tkanka miejska Wasilkowa składa się w przeważającej części ze zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami nieuciążliwymi. Jedynie w południowej części miasta między ulicami Białostocką, Czystą i Emili Plater oraz północnej przy ulicy Kościelnej znajdują się osiedla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Pierwsze to typowy przykład architektury: „*trwałości, wygody i estetyki*” czasów socjalistycznych z końca lat 60-tych. Drugie, to osiedle współczesne o stonowanej architekturze, kładącej nacisk na neutralność oraz prostotę formy. W zabudowie jednorodzinnej przeważają budynki współczesne, choć niewątpliwym atutem miasta są liczne przykłady zabytkowej architektury drewnianej z końca XIX i początku XX wieku.

Wsie gminy Wasilków charakteryzują się, głównie ze względu na tradycjonalizm mieszkańców, niezmiennym od lat typem zabudowy mieszkalnej pochodzącej w znacznej części z początku naszego stulecia. Charakterystycznym przykładem typowej architektury wsi podlaskiej są Rybniki, Wólka Przedmieście oraz Studzianki -zlokalizowane na obrzeżach gminy. Im bliżej aglomeracji białostockiej, a co najbardziej widoczne jest na przykładach wsi Jurówce oraz Nowodworce, tym widoczniejszy jest powolny regres starych budynków na rzecz nowej zabudowy jednorodzinnej.

USŁUGI TURYSTYKI

Głównym atutem gminy jest jej położenie - 80% obszaru to Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej i jej otulina. Płynąca ze wschodu na zachód malownicza rzeka Supraśl, z - północnym swym dopływem - rzeką Czarną tworzą krajobraz predysponowany do rozwoju właśnie rekreacji i turystyki. Wasilków silnie rozwija się pod kątem turystyki oferując usługi hotelarskie, agroturystyczne, gastronomiczne. Do najprężniej działających zaliczyć można:

- Kompleks hotelowy Nad Zalewem przy ul. Białostockiej;
- Zajazd "WIKING" przy drodze do Augustowa;
- internat OHP przy ul. Supraślska 21;

Niewątpliwą atrakcją gminy jest znajdujące się w zachodniej części gminy Białostockie Muzeum Wsi -powstałe w latach 80, przy drodze krajowej nr 8.

Na terenie gminy dość dużą część zabudowy stanowi zabudowa letniskowa umiejscowiona w malowniczych okolicach wsi Studzianki.

USŁUGI HANDLU

Główne ośrodki handlowe zlokalizowane są w centralnej części miasta przy ulicy Białostockiej. Przy ulicy Polnej znajduje się targowisko miejskie. Oprócz tego na terenie miasta głównie w parterach budynków istnieją liczne pomniejsze sklepy handlowe. Wsie nie posiadają na swym terenie wyodrębnionych terenów przeznaczonych pod usługi handlu. Widać tam, głównie połączone z zabudową mieszkaniową, sklepy z podstawowymi artykułami spożywczymi.

USŁUGI PUBLICZNE

Pod względem podstawowych obiektów publicznych gmina Wasilków nie różni się znacząco od innych gmin o podobnej powierzchni i układzie przestrzennym. Główne placówki oświatowe oraz Zakłady Opieki Zdrowotnej zlokalizowane są w miejscach ogólnodostępnych dla mieszkańców gminy i w znaczącej części zaspokajają jej zapotrzebowanie na tego rodzaju usługi. Na załączniku nr 2 do niniejszego opracowania „Dotychczasowe zagospodarowanie terenu” zaznaczono graficznie najważniejsze obiekty publiczne z terenu gminy Wasilków.

USŁUGI SAKRALNE, CMENTARZE

Jednym z najważniejszych obiektów sakralnych gminy jest wybudowana w centralnej części Rynku Kilińskiego prawosławna cerkiew Świętych Apostołów Piotra i Pawła, do której prowadzi późnoklasycystyczna brama o unikalnej architekturze będąca jednocześnie cerkiewną dzwonnica. Niemal na przeciwko wznosi się współczesny kościół NPM Matki Miłosierdzia. Ponadto w centrum miasta przy ulicy Kościelnej zlokalizowany jest, również zabytkowy, kościół Przemienienia Pańskiego. Na północ od miasta przy drodze krajowej nr 19 znajduje się rzymskokatolicki cmentarz z przepięknymi, licznymi figurami aniołów i przedstawieniami scen pasyjnych, a dalej oddalona o 2 kilometry Święta Woda z Górą Krzyży - popularne miejsce wycieczek i pielgrzymek.

WYTWÓRCZOŚĆ

Efektom sąsiedztwa dużej aglomeracji jest stała dynamika wzrostu lokalnej przedsiębiorczości choć dominują w gminie głównie usługi w powiązaniu z zabudową mieszkaniową. Brak w gminie wyodrębnionych enklaw przemysłowych. Jedyny, duży Zakład Przemysłu Wełnianego im. Emili Plater zlokalizowany jest w południowej części miasta przy rzece Supraśl, a którego produkcję ograniczono obecnie do minimum. Tylko przy

ulicach Nadrzecznej i Suprańskiej zlokalizowane są większe zakłady przemysłowe działające w branży meblarskiej. Zgodnie z ewidencją przedsiębiorstw prowadzoną przez Urząd Miasta i Gminy (stan na dzień 26.01.2005r.) w gminie zarejestrowanych jest blisko 380 przedsiębiorstw z czego w 331 jako miejsce wykonywania usługi wpisano Wasilków. Branżą dominującą jest handel.

2.2. Układ przestrzenny

Najstarszym i najcenniejszym zabytkiem Wasilkowa jest - zaprojektowany w ramach pomiarów wólczej - renesansowy układ przestrzenny miasta, którego centrum stanowi dużych rozmiarów rynek. Układ ulic charakteryzuje powtarzalność, symetria i regularna geometryczność.

Rozwój przestrzenny wsi oparty jest na tzw. ulicówce czy inaczej szeregowca. Domy usytuowane szczytem (w ścianach szczytowych umiejscowione są przeważnie dwa okna) do drogi, budynki często połączone z zabudowaniami gospodarczymi i przekryte z nimi wspólnym dachem. Takie rozplanowanie zabudowy stanowi pozytywny przykład XVI myśli planistycznej czyniąc krajobraz kulturowy gminy Wasilków unikalnym.

2.3. Przestrzeń publiczna

Przestrzenią publiczną są te wszystkie obszary, stanowiące własność komunalną lub inną - prywatną. O przestrzeniach publicznych można mówić jedynie w przypadku samego Wasilkowa. Układ przestrzenny wsi ukierunkowany jest jedynie na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych. Wasilków jest miastem, które musi postawić na rozwinięcie układu przestrzeni publicznych, a także na znaczne możliwości jego wzbogacenia. Miasto posiada odpowiednie ku temu warunki naturalne oraz spuściznę historyczną, wymagającą kultywowania. Przestrzenią publiczną o pierwszorzędym dla miasta znaczeniu jest Rynek Kilińskiego z cerkwią pw. św. Ap. Piotra i Pawła. Duży wpływ na podniesienie wartości przestrzeni miejskich będzie miała inwestycja drogowa w postaci obwodnicy Wasilkowa, której pozytywnym efektem będzie „wyprowadzenie” ruchu tranzytowego z miasta. Obecny ruch samochodowy degraduje przestrzeń publiczną ograniczając możliwości z jej korzystania.

3. UZBROJENIE TERENÓW NA OBSZARZE MIASTA I GMINY

3.1. Komunikacja drogowa

Gmina Wasilków, mimo, że położona jest w sąsiedztwie Białegostoku, jest obszarem o dość małej gęstości zaludnienia (duży udział obszarów leśnych) i tym samym o niewielkiej ilości dróg. Przez gminę przebiegają następujące drogi:

- 1) krajowa nr 8 Warszawa - Budzisko (przejście graniczne z Litwą) - jednopasmowa o nawierzchni asfaltowej usytuowana na zachód od istniejącej trasy kolejowej, nie posiadająca bezpośredniego połączenia z drogą krajową nr 19. Przedmiotową drogą przepływa główny potok ruchu tranzytowego w kierunku przejścia granicznego w Ogrodnikach. Znaczenie komunikacyjne dla gminy – zjazdy bezpośrednie do usytuowanych wzdłuż trasy wsi: Sielachowskie, Jurowce, Katryńka, Rybniki;
- 2) krajowa nr 19 Białystok - Kuźnica Białostocka (przejście graniczne z Białorusią) -jednopasmowa o nawierzchni asfaltowej, stanowiąca główny trzon komunikacyjny miasta Wasilków. Ciąg drogi przebiega przez zwartą zabudowę ulic Białostockiej i Grodzieńskiej. Przedmiotową drogą przepływa główny potok ruchu tranzytowego w kierunku przejścia granicznego w Kuźnicy- Białostockiej;
- 3) wojewódzka relacji Białystok - Supraśl nr 676 - jednopasmowa o nawierzchni asfaltowej. Usytuowana w południowo-wschodniej części gminy w całości przebiega w obrębie sołectwa Nowodworce. Droga ta nie posiada bezpośredniego połączenia z drogami krajowymi przebiegającymi przez teren gminy Wasilków;

4) powiatowe - o łącznej długości 24,52 km z tego tylko połowa posiada nawierzchnię utwardzoną ulepszoną, są to drogi relacji –

- Jurowce - Wasilków;
- Osowicze – Sielachowskie
- Wasilków - Sochonie - Wólka Przedmieście - Rybniki;
- Wólka Przedmieście - Katrynka;
- Wasilków - Nowodworce;
- Wasilków - Dąbrówki- Studzianki.

5) drogi gminne o łącznej długości 18 km, z czego 14 km posiada nawierzchnię utwardzoną, 4 km asfaltową a pozostałe to drogi gruntowe.

Największe znaczenie komunikacyjne i jednocześnie największe natężenie ruchu drogowego posiadają drogi krajowe nr 19 i 8. Drogi te łączą Białystok z przejściami granicznym w Ogrodnikach i Kuźnicy Białostockiej -zmodernizowanym i rozbudowanym w ostatnich latach.

Brak obwodnicy powoduje, że ruch ciężarowy związany z przejściem granicznym obciąża sieć uliczną miasta Wasilków, co powoduje pogorszone warunki życia mieszkańców. Według przeprowadzonego w 2000 roku Generalnego Pomiaru Ruchu, natężenie ruchu (SDR – średni dobowy ruch roczny) na drodze krajowej nr 19 wynosił:

- odcinek Białystok - Wasilków - 6805 pój/doba (udział samochodów osobowych wynosił 76%);
- odcinek Wasilków - Sokółka - 5131 pój/doba (udział samochodów osobowych wynosił 78%).

Natężenie ruchu nie jest bardzo duże, niemniej bardzo istotny jest udział ruchu tranzytowego w ruchu ogółem. Z pomiarów wynika, że dla jedynie około 20 - 25% pojazdów miasto Wasilków jest źródłem i celem podróży, zdecydowana większość ruchu drogowego ma charakter tranzytowy i powinna być przeniesiona na obwodnicę. Konieczna jest budowa obwodnicy miasta i połączenie drogi nr 19 z drogą nr 8 na północ od Wasilkowa. Budowa obwodnicy pozwoli na odciążenie miasta od ruchu tranzytowego i przeniesie ten ruch w miejsce, gdzie uciążliwość dla otoczenia jest mniejsza (tereny leśne i nie zurbanizowane).

Droga nr 8 przebiega w terenie przede wszystkim leśnym i nie stanowi większego problemu z punktu widzenia negatywnego wpływu na warunki życia mieszkańców.

Według przeprowadzonego w 2000 roku Generalnego Pomiaru Ruchu, natężenie ruchu (SDR –średni dobowy ruch roczny) na drodze krajowej nr 8 wynosił:

- odcinek Białystok - Rybnik - 6699 pój/doba (udział samochodów osobowych 74%);
- odcinek Rybniki - Korycin - 4189 pój/doba (udział samochodów osobowych 67%).

Wielkość ruchu na drodze nr 19 jest nieco większa niż na drodze nr 8 (na odcinku Białystok - Rybnik), co jest związane z dość dużym ruchem dojazdowym z miejscowości położonych wzdłuż drogi do Białegostoku. Ruch dalekobieźny, tranzytowy nie jest duży, po przeniesieniu części ruchu z drogi nr 19 pozostanie w dalszym ciągu duża rezerwa przepustowości.

Ruch na pozostałych drogach w gminie (wojewódzkich i powiatowych) jest umiarkowany, dość duże znaczenie w ruchu, przede wszystkim dojazdowym do Białegostoku, ma droga wojewódzka nr 676 Białystok -Supraśl.

3.2. Komunikacja Kolejowa

Trasa kolejowa ze względu na swoje położenie stanowi istotną barierą komunikacyjną gminy. Przebiegająca równolegle do istniejących dróg krajowych dzieli gminę Wasilków na dwie wzajemnie niemal niepowiązane części. Jedyną drogą łączącą część zachodnią ze wschodnią częścią gminy jest droga powiatowa biegnąca z Wasilkowa do wsi Jurowce.

Istniejąca linia kolejowa - relacji Warszawa - St. Petersburg ma znaczenie międzynarodowe. Jest to linia jednotorowa, zelektryfikowana ze stacją kolejową w Wasilkowie.

3.3. Infrastruktura techniczna²

3.3.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina Wasilków ma dość dobrze rozwiniętą sieć wodociągów. W granicach gminy funkcjonują dwa wodociągi zbiorowe i jeden grupowy. Zapotrzebowanie na wodę mieszkańców gminy Wasilków zaspokojone jest w 98%. Sieć wodociągowa obsługująca miasto Wasilków połączona jest z sieciami w sołectwach: Nowodworce, Jurowce, Sochonie oraz Wólka Przedmieście. Działa ona w oparciu o zasoby Wodociągów Białostockich Sp.z o.o. . Źródłem wody dla wodociągu białostockiego są m.in. ujęcia położone w : Wasilkowie (dostarcza wodę do miejskiej sieci wodociągowej ze stacji uzdatniania w Pietraszach) oraz wsi Jurowce (dostarcza wodę po uzdatnianiu bezpośrednio do miejskiej sieci wodociągowej).

Bezpośrednio z centralnym wodociągiem w Białymstoku połączone są sieci wodociągowe wsi: Osowicze i Sielachowskie.

Niezależnie od centralnego wodociągu zaopatrują się w wodę (poprzez sieć grupową) wsie:

- Dąbrówka, Studzianki - długość wodociągu grupowego wynosi 10.4km., wykorzystuje on zasoby wodne ze ujęć głębinowych będących w zarządzie RSP Studzianki.
- Rybniki długość wodociągu grupowego wynosi 2,1 km, wykorzystuje on zasoby wodne z ujęcia składającego się z jednej studni.

Przeprowadzone przez Terenową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Białymstoku badania wskazują, iż woda ta odpowiada normom wody pitnej w zakresie badanych wskaźników.

Poza tym na terenie gminy znajdują się indywidualne ujęcia wody, które pokrywają zapotrzebowanie m.in. Zakładu Przemysłowego im. Emili Plater oraz Pracowniczego Ogrodu Działkowego im. Towarzystwa Przyjaciół Białegostoku.

Brak sieci wodociągowej wykazano w najmniejszych wsiach gminy Wasilków: Horodnianka, Katryńka, Kolonia Mostek, Ożynnik, Zapieczki.

Sieć kanalizacyjna obsługuje głównie miasto Wasilków. Kanalizację sanitarną posiada ok.75% mieszkańców gminy. Jednak należy zaznaczyć, iż oprócz miasta Wasilkowa sieć kanalizacyjną posiadają jedynie wsie: Sochonie, Jurowce, Nowodworce.....

W związku z tym, iż gmina Wasilków nie posiada własnej oczyszczalni ścieków (poza oczyszczalnią osiedlową przy Osiedlu Leśników) ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Białymstoku przy pomocy kanalizacji sanitarnej o dł.41,2 km.

Na terenie miasta istnieje kanalizacja deszczowa o dł.1,0 km. Jedyna przepompownia ścieków zlokalizowana jest w okolicach rzeki Supraśl przy drodze krajowej nr 19.

3.3.2. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Wasilków zlokalizowane jest składowisko odpadów stałych. Położone jest ono w północnej części gminy Wasilków - zjazd z drogi krajowej nr 19 drogą gruntową nieutwardzoną w stronę wsi Studzianki. Aktualnie na wysypisku gromadzone są nieczystości z terenu gmin: Wasilków, Czarna Białostocka, Supraśl i Dobrzyniewo Duże. Powierzchnia składowiska odpadów obejmuje ok.7,7 ha. Całkowita pojemność składowiska wynosi: 420 000 m³ dotychczas wykorzystano: 130 000 m³. Składowisko jest zapełnione w około 31%.

² Dane w oparciu o Plan Gospodarki Odpadami opracowany dla Związku Gmin pt. "CZYSTE ŚRODOWISKO"¹ wykonany przez Eko-Efekt Sp. z o.o. oraz Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Białostockiego (P.P.W „Czyste Powietrze" Sp. z o.o., Wrocław)

System zorganizowanego wywozu odpadów funkcjonuje na terenie gminy Wasilków od 1997r., a selektywna zbiórka odpadów od 2000r.

3.3.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i ciepło

a) zaopatrzenie w energię elektryczną

Energia elektryczna dostarczana jest w gminie Wasilków głównie liniami SN 15kV - poza terenem miasta Wasilków są to głównie linie napowietrzne. GPZ - (Główny Punkt Zasilania) zlokalizowany jest we wschodniej części miasta przy ulicy Witosa. Wszystkie linie energetyczne znajdują się w zarządzie Zakładu Energetycznego Białystok. W rejonie energetycznym Białystok leżą główne linie przebiegające w kierunkach :

- linia napowietrzna SN 15 kV Sochonie;
- linia napowietrzna SN 15 kV Supraśl - Gródek;
- linia napowietrzna SN 15 kV Nowodworce - Supraśl.
- linia napowietrzna WN 110 kV Białystok-Wasilków (zasilająca GPZ);
- linia napowietrzna WN 1.10 kV Białystok - Wasilków -Czarna Białostocka.

Natomiast w rejonie energetycznym Sokółka leżą linie przebiegające w kierunkach :

- linia napowietrzna SN 15 kV do wsi Horodnianka;
- fragment linii napowietrznej WN 110 kV Białystok - Wasilków -Czarna Białostocka.

Oprócz ww. głównych sieci elektroenergetycznych istnieje szereg urządzeń elektroenergetycznych w postaci stacji transformatorowych 15 kV/0,4kV.

Na terenie gminy Wasilków zapotrzebowanie na energię elektryczną jest w większości zaspokojone.

b) Zaopatrzenie w gaz

Istniejąca sieć gazowa pokrywa w części potrzeby jedynie mieszkańców miasta Wasilkowa oraz wsi Nowodworce. Jest to w większości gazociąg średniego ciśnienia tylko rejon ulic: Kruczej i Kościelnej zaopatrywane są w gaz przez gazociąg niskiego ciśnienia.

Na terenie gminy zlokalizowana jest tylko jedna stacja redukcyjno-pomiarowa pierwszego stopnia.

c) Zaopatrzenie w ciepło

Miasto i Gmina Wasilków nie posiada na swym terenie centralnego systemu grzewczego. Na terenie miasta funkcjonują trzy miejskie kotłownie. Kotłownia na osiedlu Lisia Góra, kotłownia zaopatrująca osiedle zlokalizowane między ulicami Białostocką i E. Plater oraz kotłownia byłych ZPW im, E. Plater. Inne obiekty użyteczności publicznej oraz budynki mieszkalne zaopatrują się w ciepło z własnych kotłowni opalanych najczęściej olejem opalowym, gazem i węglem kamiennym.

3.3.4. Telekomunikacja

Do 2002 roku zostało podłączonych do sieci w Wasilkowie 720 abonentów, a w samej gminie ok. 500 abonentów. Zlokalizowano na terenie gminy dwie stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej: pierwsza we wsi Rybniki przy drodze krajowej nr 8, druga we wsi Horodnianka przy drodze krajowej nr 19. Zgodnie z § 3.1. pkt.12 lit.o) *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 września 2002r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych kryteriów związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięć do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko* budowa stacji przekaźnikowych zaliczana jest do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko dla których wymagane jest sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko. W ocenie oddziaływania na środowisko dla stacji zlokalizowanej na Polanie Rybnickiej stwierdzono, iż pole elektroenergetyczne emitowane przez stacje ma ograniczony zasięg i nie stanowi zagrożenia dla ludzi i środowisko. Użytkowanie stacji nie wprowadza potrzeby ograniczeń w funkcjonowaniu sąsiedniej zabudowy i przyległego terenu.

4. STAN PRAWNY I UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

Jednym z elementów sprawnej gospodarki przestrzennej jest strategiczna gospodarka gruntami. Dla zapewnienia jej rozwoju wskazane jest, aby prowadzić politykę zwiększania zasobów gruntów komunalnych. Mogą one być w przyszłości wykorzystywane do realizacji własnych zadań gminy lub mogą stanowić rezerwę ofertową dla inwestorów.

W takich sytuacjach gmina powinna w pierwszym czasie oddawać grunty z zasobów komunalnych w wieczyste użytkowanie. W takim przypadku, stosownie do przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, można określić sposób i termin zabudowy sprzedawanych działek. Stosownie do przepisów tej ustawy za rozpoczęcie budowy uważa się wykonanie fundamentów a za zakończenie budowy przyjmuje się zakończenie zamkniętego stanu surowego obiektu. Uwłaszczenie takiej nieruchomości mogłoby nastąpić dopiero po spełnieniu warunków stawianych przez gminę inwestorowi.

Gmina posiada prawo pierwokupu gruntów nabytych uprzednio od Skarbu Państwa. Ma to znaczenie np.: przy konieczności nabycia lub powiększenia działek potrzebnych do realizacji celów publicznych. Gospodarka gruntami nabiera szczególnego znaczenia w świetle konstytucyjnych rozwiązań dotyczących ochrony własności jak i w związku z aktywnością rynku nieruchomości funkcjonującego na zasadach gospodarki rynkowej.

Niezaprzeczalnym walorem krajobrazowym jest Puszcza Knyszyńska. Jest ona potencjalnym biegunem rozwoju turystyki i wypoczynku, co rzutuje również na ożywienie gospodarcze usług, jak agroturystyki, i handlu. Ten rozwój ułatwić może jednolity właściciel terenów leśnych, jakim jest Skarb Państwa. Działki 818/9 i 334/92 usytuowane blisko centrum Wasilkowa, sugerują dobrą lokalizację do inwestycji np. handlowo usługowej, (ok. 234.000m²).

Grunty miasta ogółem 2.815 ha, w tym:

- grunty Skarbu Państwa z wył. przekazanych w użytkowanie wieczyste 776 ha,
- grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste 107 ha
- grunty gmin i zw. międzygmin. 306 ha
- jw. przekazane na użytkowanie wieczyste 92 ha,
- grunty osób fizycznych 1417 ha
- grunty spółdzielni 5 ha
- grunty kościołów i związków wyznaniowych 33 ha
- grunty powiatów i zw. pow. z wył. przekazanych w użytkowanie wieczyste 13 ha
- grunty wojew. z wył. przekazanych w użytkowanie wieczyste 34 ha
- grunty innych osób prawnych 44 ha.

Grunty gminy ogółem 12717 ha, w tym :

- grunty Skarbu Państwa z wył. przekazanych w użytkowanie wieczyste 5800 ha,
- grunty Skarbu Państwa przekazane w użytkowanie wieczyste 116 ha
- grunty gmin i zw. międzygmin. 593 ha
- j.w. przekazane na użytkowanie wieczyste 136 ha,
- grunty osób fizycznych 5462 ha
- grunty spółdzielni 210 ha
- grunty kościołów i związków wyznaniowych 34 ha
- grunty powiatów i zw. pow. z wył. przekazanych w użytkowanie wieczyste 40 ha
- grunty wojew. z wył. przekazanych w użytkowanie wieczyste 40 ha
- grunty wojew. przekazane w użytkowanie wieczyste 1 ha

-grunty innych osób prawnych 107 ha

5. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

5.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego (1998) teren opracowania położony jest w podprovincji Wysoczyzn Podlasko-Białoruskich, w makroregionie Nizina Północno podlaska, w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Białostocka.

Zgodnie z tym podziałem rzeźba terenu gminy Wasilków posiada kształt pagórkowaty, morenowy, o dużym usytuowaniu hipsometrycznym. Formy rzeźby terenu powstały w okresie stadiału północno - mazowieckiego, na utworach trzecio- i czwartorzędowych. W budowie geomorfologicznej wyróżniamy na południu równoleżnikowo położoną dolinę Supraśli oraz obszar wysoczyzny rozciętej z północy na południe doliną rzeki Czarnej. Najwyższe wzniesienia na terenie gminy osiągają wysokość 193 m - Góry Lence, 178 m - Góry Baranie, 165 m - Kozie Góry, stanowią je moreny martwego lodu, kemy, stoliwa kemowe i ozy. Najniżej położone miejsca znajdują się w dolinie Supraśli (114 m n.p.m.) i dolinie Czarnej (117 m n.p.m.) wypełnione są piaskami rzecznyymi i torfami.

Szczegółowa charakterystyka przyrodnicza gminy Wasilków przedstawia się następująco:

RZEŹBA

Główną cechą wyróżniającą Wysoczyznę Białostocką, na obszarze którym leży gmina Wasilków, od terenów okalających, jest występowanie dużej ilości form wytopiskowych. Wskazuje to na odmienne warunki deglacji lodowca niż na obszarach sąsiednich. Formy te, na opisywanym obszarze, nie występują w odosobnieniu, lecz wraz z łączącymi je korytarzami erozyjnymi tworzą cały system obniżeń nawiązujący hipsometrycznie do doliny Supraśli, która stanowi południową granicę gminy. W terenie są one widoczne jako sieć rozgałęziających się obniżeń przypominających w planie gęstą sieć dolin rzecznych składającej się z doliny głównej i wielu dolin bocznych. Na obszarze gminy jest to dolina Supraśli (dolina główna) oraz doliny boczne: dolina Krzemianki, Bartoszychy, Czarnej, dolina ciekłu wpadającego do Czarnej w okolicy wsi Zalesię oraz doliny wód roztopowych opisane poniżej. Wspomniane doliny: ciekłu, Krzemianki, Bartoszychy oraz Czarnej stanowią doliny wytopiskowe, a dodatkowo na niewielkim obszarze w granicach gminy (ok. 2 km²) dolina Krzemianki jest częścią rozległego basenu wytopiskowego rozciągającego się pomiędzy Kopiskiem a Wólką Ratowiecką, który 2 km na północ od wsi Rybniki przechodzi w dolinę wytopiskową. W dnach basenów wytopiskowych występują kemy. Jeden taki pagórek położony jest w okolicy kolonii Rybniki. Mniejsze doliny wytopiskowe dochodzą do już wspomnianych i z wyższych poziomów rzeźby tworząc w planie wspomnianą siatkę wydłużonych obniżeń przypominających niezwykle rozgałęzioną sieć dolin rzecznych. Na obszarze gminy mniejsze doliny wytopiskowe stanowi więc np. ciekł wpadający do Czarnej płynący pomiędzy Wólką-Przedmieście a Wólką Poduchowną oraz kilka suchych dolin. Doliny wytopiskowe często mają strome zbocza i składają się z odcinków gwałtownie rozszerzających się i zwężonych. Zwężenia najczęściej wiążą się z obecnością form szczelinowych na zboczach doliny (kemy), zaś na mniej stromych zboczach odcinków rozszerzeniowych występują niszki wytopiskowe. Dna dolin nie są wyrównane, czasem w ich rozszerzeniach spotyka się tarasy kemowe, a często wyścielają je gęstym płaszczem gliny z wytopienia. Są to gliny ilaste, ale jednocześnie silnie szkieletowe z glazami, ciemnoszare.

Na obszarze gminy są trzy doliny wód roztopowych wpadające do Czarnej: na południe od wsi Rybniki (sucha dolina która kończy się ciekłm długości około 250 m), sucha dolina pomiędzy wsią Letniki, a gajówką Burczak i dalej na północ do zabudowań wsi Katrynka oraz ciekł na południowy wschód od wsi Woroszyły. W granice gminy fragmentarycznie wchodzi jeszcze basen wytopiskowy w okolicy wsi Nowodworce. Baseny wytopiskowe Wysoczyzny Białostockiej charakteryzują się wyrównanym dnem.

Kolejną formą wytopiskową często występującą na obszarze gminy są misy, niecki i obniżenia wytopiskowe o nieregularnych kształtach, które najczęściej dają początek dolinom wytopiskowym. Występują one często na powierzchniach wyniesień i falistej moreny dennej. Są one różne pod względem wielkości i kształtu, mają natomiast tę wspólną cechę, że są najczęściej płytkie i mają łagodnie ukształtowane zbocza. Ich dna są wysłane bardzo różnymi materiałami. Głębiej zalegające utwory ablacyjne tj. piaszczyste lub gliniaste przykryte są zwykle utworami zboczowymi o różnym składzie granulometrycznym od piasków do ilów. Często występują w nieckach mułki i torfy, lecz na obszarze gminy tych drugich brak. Przykładem są rozległe misy pomiędzy Wólka-Przedmieście a Złotą Wsią lub obniżenie wytopiskowe w postaci rozszerzeń i zwężeń dolinnych tuż na północy od wsi. Ciąg niecek i dolin wytopiskowych przylega do doliny Supraśli od południa pomiędzy Wasilkowem a wsią Usowicze.

Najbardziej interesującymi formami wytopiskowymi na obszarze gminy są niszce wytopiskowe. Występują na krawędziach i załomach poziomów morfologicznych lub na zboczach obniżeń dolinnych. Mają postać wachlarza albo mniej lub bardziej kolistego obniżenia otwartego amfiteatralnie i opadającego w kierunku niższego poziomu rzeźby, czyli doliny. Występują one pojedynczo lub zespołowo. Największe niszce wytopiskowe uformowały się na zboczach wyniesienia Wasilków - Studzianki opadające w kierunku doliny Supraśli. Są one zgromadzone zespołowo i występują piętrowo, przy czym górne granice form największych wyznaczają strome stoki, zasięgi form mniejszych - załomy terenowe. W miarę obniżania się zbocza spadki się zmniejszają. Ponadto w formy wykształcone w wyższych poziomach rzeźby, większe i starsze, są jakby częściowo „włożone” formy występujące niżej, młodsze. Na pograniczu sąsiadujących ze sobą nisz powstały wały i pagórki kemowe wyraźnie zaznaczone w opisywanym terenie. Na terenie gminy kilka nisz wytopiskowych występujących pojedynczo opada np. w kierunku doliny Bartoszychy od północy, a jedna od południa i występują na wschód od leśniczówki Mostek.

Rzeka Supraśl, część rzeki Czarnej od wsi Woroszyły do ujścia oraz część cieku wpadającego do Czarnej na wschód od Woroszył oraz dolina Jałówki, której niewielką część obejmuje gmina Wasilków, mają założenia glacialne i stanowią doliny sensu stricto. W ich obrębie zaznacza się właściwa działalność rzeczna. Ponieważ działalność ta ogranicza się zwykle do części dna obniżenia dolinnego, podstawową formą rzeczną jest najczęściej wąska dolina zalewowa, wyerodowana w zasięgu bezpośredniego oddziaływania koryta rzeki, wypełniona następnie na terenie gminy torfami. Dolina Supraśli pomiędzy Krzemiennem a Wasilkowem (na terenie gminy pomiędzy wsią Zapieczki a Wasilkowem) jest znacznie głębsza od swojego odcinka źródłowego, ma do 1-1,5 km szerokości i bardziej wyrównane dno. W dnie występują dwa poziomy, zalewowy i nadzalewowy. Poziom wyższy ma postać listwy przylegającej do prawego zbocza doliny, zbudowany jest z piasków i wznosi się 1,5-2,5 m ponad dolinę zalewową. Taras zalewowy kształtowała przez cały holocen rzeka meandrująca. Jak wynika z przekrojów poprzecznych w Supraślu, Nowodworcach i Wasilkowie poniżej współczesnego dna doliny istnieje dobrze wykształcona dolina erozyjna wycięta do głębokości 15-17 m w obrębie glin zwałowych i utworów glacialnych. Wypełniają je piaski grube i żwiry, przykryte osadami rzeki meandrującej. Historia rozwoju doliny Supraśli sięga zatem poza okres ostatniego na tym terenie zlodowacenia.

Oprócz tak charakterystycznych elementów geomorfologicznych gminy Wasilków jak misy, dolinki i niszce wytopiskowe połączone „przełomami” i tworzące całe łańcuchy obniżeń ciągnących się od wyższych partii terenu ku dolinie Czarnej i Supraśli najbardziej pospolitymi formami wypukłymi są morena denna tworząc równinę płaską lub falistą (Góry Lence) oraz kemę. Kemę mają postać pagórków, wzgórz lub wałów (np. ten na wschód od Wólki-Przedmieście i towarzyszy mu jedyny na terenie gminy taras kemowy), występują pojedynczo lub grupowo. Pojedynczo na powierzchniach o spokojniejszej rzeźbie, w skupieniach na poziomach morfologicznych najsilniej rozczłonkowanych i „podziurawionych” formami wytopiskowymi (na wschód od Studzianek). Często tworzą wtedy całe ciągi pagórków i wzgórz. Ciągi takie występują pomiędzy obniżeniami wytopiskowymi w sytuacji, kiedy obniżenia położone są blisko siebie, a pomiędzy nimi występuje wypukła „grzęda” terenowa(np.

na linii Wólka Przedmieście - Złota Wieś). Stąd też ciągi mają przebieg różnokierunkowy, uzależniony od układu przestrzennego krawędzi, załomów i wytopisk. Towarzyszą one również krawędziom i załomom terenowym układając się najczęściej do nich równolegle (np. wał kemowy wcinający się w obniżenie wytopiskowe na zachód od kolonii Mostek). W szczególny sposób występują kemy na stromych zboczach obniżenia dolinnego Supraśli. Przybierają one postać wałów lub ciągów pagórków usytuowanych mniej więcej prostopadle do współczesnego dna doliny, a ich powierzchnia obniża się wraz z obniżaniem się zboczy. Powstały one tutaj na pograniczu sąsiadujących ze sobą nisz wytopiskowych. Pod względem budowy wewnętrznej kemy Wysoczyzny Białostockiej należą w przewadze do glacyfluwialnych. Są one usytuowane wyżej w rzeźbie terenu budują warstwowe piaski i żwiry, które najczęściej przykrywa czapa bezstrukturalnych utworów piaszczysto - żwirowo - kamienistych. W dnach obniżeń wytopiskowych spotyka się kemy glacylimniczne zbudowane z mułków i piasków drobnoziarnistych, czasem ilów. Zwykle są one mniejsze od glacyfluwialnych i występują pojedynczo.

Na obszarze gminy położona jest jedynie część ozu zlokalizowanego w widłach Supraśli i Jałówki, którego przedłużenie stanowi niewielki wał kemowy. Nie ma wydym lub pól wydymowych.

GEOLOGIA

Utwory trzeciorzędowe występują powszechnie na obszarze Puszczy Knyszyńskiej i reprezentowane są przede wszystkim przez piaski, mułki i ropy osiagające od 68 m do zaledwie paru metrów miąższości. W trzech głębokich wierceniach w Wasilkowie, utwory trzeciorzędowe nie są jednak reprezentowane, a osady czwartorzędowe zalegają bezpośrednio na kredzie.

Rzeźba podłoża utworów czwartorzędowych nie jest zbyt urozmaicona. Powierzchnia podczwartorzędowa, na obszarze Puszczy Knyszyńskiej, jest wyraźnie obniżona w stosunku do obszarów przyległych. Obniżenie to przebiega z północnego wschodu z okolic Lipska, poprzez Wasilków i dalej do Łap. Dno obniżenia jest stosunkowo wyrównane, leży na wysokości 20 - 40 m ppm, w jego obrębie występuje charakterystyczna bruzda dolinna wcięta na głębokość do 40 - 50 m ppm. W okolicach Wasilkowa z obniżeniem tym łączy się kolejne głębokie obniżenie mające swój początek na północnym zachodzie w okolicach Knyszyna. Nad obniżeniem podczwartorzędowym znajduje się wyniesienie Wasilków - Sokołda. Z kształtem powierzchni podczwartorzędowych wiąże się miąższość utworów czwartorzędowych, która na terenie Puszczy Knyszyńskiej jest duża i wynosi 130 - 220 m. Największą miąższość stwierdzono w obrębie wyniesień terenowych, najmniejszą zaś w obrębie obniżeń i dolin rzecznych, głównie w dolinie Supraśli.

Osady czwartorzędowe na omawianym terenie należą do trzech kompleksów glacyalnych. Kompleks dolny wykształcony jest w postaci pokładu glin zwałowych, podścielonych lokalnie utworami drobnopiaszczystymi lub żwirowo - piaszczystymi. Wodnolodowcowe piaski różnoziarniste ze żwirem o średnicy 2-15 mm, nawiercone zostały na rzędnej 21 m n.p.m., pochodzą z okresu zlodowacenia południowopolskiego i należą do najstarszych w powiecie białostockim. Zalegająca nad nimi glina zwałowa szara w rejonie Wasilkowa osiąga miąższość 61 m. Nad glinami sporadycznie występują pyły i ropy zastoiskowe. Środkowy kompleks glacyalny składa się z trzech pokładów glin zwałowych, którym towarzyszą żwirowo - piaszczyste utwory wodnolodowcowe, rzadziej zastoiskowe mułki i ropy i piaski drobne. Miąższość glin i osadów międzymorenowych kompleksu środkowego osiąga 75 - 85 m. Górny kompleks glacyalny składa się z jednego pokładu glin zwałowych i utworów im towarzyszących. Gliny te podścielają utwory zastoiskowe, reprezentowane przez mułki i ropy warwowe, tworzące się zwykle w głębokich obniżeniach pochodzenia wytopiskowego. Nad glinami górnego kompleksu, o miąższości do 35 m w okolicach Białegostoku, zalegają utwory glinowo - żwirowo - piaszczyste z glazami moreny ablacyjnej oraz piaski i żwiry form akumulacji szczelinowej.

Utwory holoceniowe występują głównie w formie torfów oraz piasków rzecznych, mąd, piasków i glin deluwialnych. Rozwinęły się przede wszystkim w obniżeniach dolinnych Supraśli i w dnach dużych obniżeń terenowych bezodpływowych lub okresowo przepływowych.

Na terenie gminy Wasilków nie stwierdzono bogatych złóż surowców naturalnych, występują jedynie pospolite czwartorzędowe kruszywa naturalne jak piasek, żwiry i gliny morenowe, a jedynie lokalnie torfy -w dolinach rzek. Brak jest surowców energetycznych i kopalin szlachetnych.

KLIMAT

Rejon podlaski znajduje się pod wpływem rozciągającego się na wschód klimatu kontynentalnego Eurazji. Z tego też powodu obszar ten ma najsurowsze warunki klimatyczne w całej nizinnej części Polski. Początek zimy datuje się tutaj już na trzecią dekadę listopada, a jej koniec na pierwszą dekadę kwietnia. W okresie zimowym średnia miesięczna temperatura powietrza waha w granicach od - 2,7 °C do - 6,7 °C. Przy czym liczba dni z temperaturą poniżej zera wynosi średnio około 70, podczas gdy dla porównania w Polsce środkowej tylko 40. Wiosna rozpoczyna się znacznie później niż w innych regionach Polski i trwa około dwóch miesięcy. Opóźnienie to spowodowane jest częstszym napływem mas powietrza arktycznego.

Temperatura powietrza w miesiącach IV - VI wynosi od 5°C do 16°C, w okresie letnim: średnio 16 - 18°C, zaś jesienią ok. 6°C. Średnia roczna temperatura powietrza dla wielolecia 1971 - 1996 wynosi natomiast 5°C.

Okres wegetacyjny jest stosunkowo krótki i wynosi ok. 190 dni, trwa on więc o miesiąc krócej niż, np. na terenie Niziny Śląskiej.

Średnia roczna suma opadów z wielolecia 1971 - 1996 wynosi 593 mm, a w poszczególnych latach wahała się w granicach 442 - 743 mm. Najobfitsze opady notowane są w miesiącach letnich i wynoszą średnio ok. 80 mm na miesiąc, a najmniejsze w miesiącach zimowych - średnio 30 mm na miesiąc. Pokrywa śnieżna utrzymuje się ok. 130 dni, a zatem o miesiąc dłużej niż w centralnej Polsce.

Na terenie opracowania przeważają wiatry zachodnie i południowo - wschodnie.

Obszar opracowania cechuje zatem późny początek wiosny i wczesny jesieni, a co się z tym wiąże późne wiosenne i wczesne jesienne przymrozki, a także długi czas zalegania pokrywy śnieżnej, krótki okres wegetacyjny, maksimum opadów przypadające na okres letni oraz dominacja wiatrów sektora zachodniego.

LITOLOGIA

Żyzność siedlisk i warunki infiltracji wód gruntowych w dużej mierze warunkowane są rodzajem materiału budującego wierzchnie warstwy litosfery. W gminie Wasilków występują głównie utwory przepuszczalne. Na całym obszarze gminy zdecydowanie dominują w podłożu piaski. Są to przede wszystkim piaski słabo gliniaste oraz piaski luźne. Najczęściej w całym profilu glebowym występuje materiał niejednorodny, piaski słabo gliniaste podścielone są piaskami luźnymi. Duże powierzchnie terenu, charakteryzujące się taką budową profili zlokalizowane są w północnej, zalesionej części gminy oraz na południe od doliny Supraśli. Część centralna gminy wraz z terenem miasta Wasilkowa pokryta jest piaskami luźnymi budującymi cały profil glebowy. W obrębie dolin i obniżeń piaski luźne pokryte są najczęściej niezbyt grubą warstwą utworów pochodzenia organicznego torfów niskich, murszy i utworów mułowo - torfowych.

Utwory nieprzepuszczalne takie jak gliny i ily praktycznie nie występują w obrębie profili glebowych. Na niewielkich powierzchniach pojawiają się jedynie w skrajnych północnych fragmentach gminy i nigdy nie występują na powierzchni terenu.

Inną grupę utworów średnio przepuszczalnych reprezentują piaski gliniaste lekkie i piaski gliniaste mocne. Występują one rozproszonymi płatami w zachodniej i centralnej części gminy, głównie poza obszarami rozległych dolin rzecznych. Na gruntach wsi Rybniki, Wólka Przedmieście, Katrynka, Sochonie, Jurowce i Sielachowskie.

Większe ich zwarte powierzchnie występują we wschodniej części gminy, głównie na obszarach rolnych wsi Studzienki, Dąbrówki, Kłoniczki i Zapieczki. Tutaj występują one zarówno w obrębie doliny Supraśli i jej dopływów jak i na obszarach gruntów ornych.

Skład litologicznych podłoża wiąże się ściśle z przepuszczalnością gruntów, a tym samym poziomem zagrożenia wód podziemnych zanieczyszczeniami z powierzchni terenu. Analiza przestrzennego rozkładu utworów powierzchniowych ujawnia, że wschodnia część obszaru gminy od wschodnich krańców Wasilkowa w górę rzeki Supraśl charakteryzuje się utworami średnio- i trudno przepuszczalnymi. Na zachód od Wasilkowa dominują utwory przepuszczalne, głównie w postaci piasków luźnych i piasków słabo gliniastych.

Na terenie gminy Wasilków występują w podłożu również utwory pyłowe. Na obszarach ich występowanie grunty rolne mogą być zagrożone procesami erozji wietrznej. Utwory pyłowe występują niewielkimi płatami głównie w granicach obrębów: Dąbrówki, Studzianki, Sielachowskie, Jurowce, Wólka Przedmieście i Wasilków.

GLEBY

Udział poszczególnych klas bonitacyjnych gruntów ornych kształtuje się na poziomie:

- III klasa bonitacji - 0,16 km² (0,32%)
- IV klasa bonitacji - 13,82 km² (27,39%)
- V klasa bonitacji - 23,37 km² (46,31 %)
- VI klasa bonitacji - 13,10 km² (26,96 %)

Na terenie gminy Wasilków nie występują gleby I i II klasy bonitacyjnej.

Na obszarze gminy dominują gleby należące do niższych klas przydatności rolnej. Są to głównie gleby brunatne wylugowane, czarne ziemie deluwialne, czarne ziemie zdegradowane oraz gleby pochodzenia organicznego reprezentowane głównie przez gleby torfowisk niskich, gleby murszowe i murszowo-mineralne oraz gleby mułowo-torfowe.

W obrębie dolin rzecznych, szczególnie Supraśli daje się zaobserwować wyraźną strefowość występowania gleb. W pasie przykorytowym dominują gleby wytworzone z torfu niskiego, często podścielone piaskami luźnymi i słabo gliniastymi. Dalej w wyższych położeniach dolinnych dominują gleby murszowe oraz czarne ziemie deluwialne i zdegradowane, stoki wysoczyzny i same wysoczyzny pokrywają gleby brunatne wylugowane. Opisana tu strefowość jest wyraźniej zaznaczona w zachodniej części obszaru opracowania. W części wschodniej w obrębie dolin występują głównie gleby murszowe, mułowo-torfowe, a w obrębie odcinków rzeki o silniejszym nurcie również mady rzeczne. Centralna część obszaru opracowania zdominowana jest przez gleby murszowe. Jest to z pewnością wynikiem bezpośredniego sąsiedztwa miasta Wasilkowa z czym związane jest silne odwadnianie utworów dolinnych (głównie torfów) i przekształcaniem się ich w mursz.

Jak wspomniano wcześniej w obrębie wysoczyzn pod gruntami ornymi występują głównie gleby brunatne wylugowane należące do V i VI klasy przydatności rolniczej. Nieco lepsze warunki do uprawy spotykamy na niewielkich fragmentach gminy - głównie na gruntach wsi Studzianki, Dąbrówki i Kłoniczki. Tam oprócz dominujących gleb brunatnych wylugowanych pojawiają się większe płaty czarnych ziem i gleb brunatnych właściwych. Gleby osiągają tu IV i III klasę przydatności rolniczej.

Na obszarze gminy występują także, zlokalizowane głównie w północnej i zachodniej części większe płaty gleb bielcowych. Gleby te w większości porośnięte są lasami, głównie w typie borów świeżych i borów mieszanych świeżych. W obrębie wysoczyzny występują one głównie w obrębie pagórków. Pozostałe obszary w obrębie wysoczyzn pokryte są glebami brunatnymi wylugowanymi i czarnymi ziemiami deluwialnymi.

WODY POWIERZCHNIOWE

Według podziału hydrograficznego Polski gmina Wasilków położona jest w zlewni rzeki Supraśl. Poszczególne fragmenty terenu opracowania położone są w obrębie wymienionych poniżej zlewni lokalnych:

- zlewnia rzeki Supraśl na odcinku od rzeki Płoński do wodowskazu Fasty bez rzeki Białej
- zlewnia rzeki Czarnej od Bartoszychy i dalej do ujścia do Supraśli
- zlewnia rzeki Krzemianki

Rzeka Supraśl jest prawobrzeżnym dopływem Narwi, o łącznej powierzchni zlewni wynoszącej 1.844,4 km² i długości 93,8 km. Jest ciekami III rzędu. Płynie przez południowe tereny gminy na długości ok. 26 km.

Układ sieci rzecznej na terenie gminy Wasilków, podobnie jak na Wysoczyźnie Białostockiej, ma charakter kratowy, w którym typowe są zmiany biegu głównych rzek o 90° oraz ich dopływów. Jest to typowy układ dla wschodniej części wysoczyzn staroglacjalnych. Zlewnia rzeki Czarnej ze względu na odsetek powierzchni pokrytej lasem (71,5%) jest najbardziej naturalna spośród rzek Puszczy Knyszyńskiej, zajmującej około 50% powierzchni gminy. Jako jedyna z większych rzek puszczy zachowała naturalny kręty bieg, gdyż nie została poddana melioracji, w przeciwieństwie do całkowicie zmeliorowanej na terenie gminy rzeki Supraśli. Wszystkie dolne odcinki rzek przepływające przez dolinę Supraśli zostały zmeliorowane. Dodatkowo cała dolina poniżej wsi Dąbrówka została odwodniona poprzez pocięcie jej gęstą siecią rowów melioracyjnych w okolicach Wasilkowa po obu stronach rzeki, a od ujścia Czarnej do Supraśli - po stronie prawej.

Objętość wody przepływająca w rzekach puszczańskich jest wyraźnie mniejsza niż w sąsiednich zlewniach. Średni odpływ jednostkowy, który pozwala porównywać ze sobą zlewnie o różnej powierzchni, wynosi dla całej rzeki Czarnej (jej długość na obszarze gminy wynosi około 50%) 5,26‰, dla całej Supraśli 4,26‰, w porównaniu z średnią w regionie 4,83‰, a dla Polski - 5,21‰. Przepływy rzeki Czarnej są bardzo wyrównane. Taki reżim odpływu jest rzadko spotykany w Polsce środkowej. Okresy o najniższych przepływach na rzece Czarnej trwają dwa miesiące, gdyż rozpoczynają się w lipcu, dla Supraśli w sierpniu. Rzeka Supraśl posiada umiarkowaną zmienność. W latach 1966-90 maksymalne przepływy na wszystkich rzekach miały miejsce w pierwszej dekadzie kwietnia. Mimo znacznych opadów letnich, wezbrania na rzekach są krótkotrwałe i o małej amplitudzie. Brak jest reakcji rzek terenu gminy na zwiększone zasilanie atmosferyczne. Na ilość wody odpływającej z każdej zlewni składa się odpływ powierzchniowy i podziemny. Faza podziemna odpływu stanowi 60% całego odpływu rzecznej dla terenów gminy, z największym udziałem w przypadku rzeki Czarnej (blisko 68%). W zlewniach sąsiednich, w których zalesienie jest niewielkie, odpływ podziemny w całkowitym odpływie rzecznej nie przekracza w żadnym z przypadków 48%.

Unikalnymi obiektami hydrograficznymi są naturalne wypływy wód podziemnych uwarunkowane budową geologiczną i morfologią terenu (źródlika). Na terenie gminy zasobne poziomy wodonośne są rozcinane krótkimi dolinami bocznymi uchodzącymi do doliny Supraśli. Źródlika te zlokalizowane są na południe od Studzianek po obu stronach Supraśli oraz na południe od Wasilkowa po lewej stronie Supraśli

WODY PODZIEMNE

Gmina Wasilków leży w strefie wysoko zasobowych wód podziemnych czwartorzędowych. Można wyróżnić kilka poziomów wodonośnych odpowiadających cyklom sedimentacyjnym w okresie plejstoceńskim. Na terenie doliny rzeki Supraśl na odcinku od rejonu wsi Dąbrówka i Nowodworce po ujście rzeki do Narwi znajduje się GZWP nr 218 zwany „Pradolina rzeki Supraśl”. Zalega on w piaskach różnoziarnistych i piaskach pylistych i związany jest wiekowo z Interglacjałem Wielkim. W całym powiecie białostockim jest to największe źródło wody podziemnej, której zasobność została oszacowana w 2003 roku na 2 488 m³/km. Zbiornik ten ma charakter porowy i wypełnia kopalną dolinę gromadzącą wody piętra czwartorzędowego. W jego obrębie znajdują się głębokie rozcięcia erozyjne, osiagające 100m i łączące trzy warstwy wodonośne: podpowierzchniową, międzymorenową i spągową. Wody podziemne dodatkowo uzupełniane są przeciekami z rzek Supraśli i Czarnej.

W wyniku eksploatacji zbiornika, na odcinku między Wasilkowem, a Jurowcami powstał lej depresyjny, który może niekorzystnie wpłynąć na obrzeża Puszczy Knyszyńskiej.

Głębokość zalegania pierwszego poziomu wód podziemnych uzależniona jest głównie od charakteru rzeźby terenu, co jest charakterystyczne dla równin staro glacialnych środkowej Polski. Generalnie miąższość strefy aeracji wynosi od 0 do 20 m. W pobliżu cieków, wody podziemne zalegają na głębokości nie mniejszej niż 1m, na obrzeżach dolin głębokość wzrasta do 2m. Niewielkie głębokości zalegania wód podziemnych obserwuje się również na obszarach torfowisk i terenach źródliskowych. Na wysoczyznach położenie pierwszego poziomu stwierdza się na głębokości 2-5 m. Najgłębsze położenie zwierciadła wody występuje zaś w obrębie wyraźnych wzniesień terenu.

PRZYRODNICZE UŻYTKOWANIE TERENU GMINY

Obszar niniejszego opracowania charakteryzuje się mozaiką pól ornych, łąk, zadrzewień i lasów oraz zabudowy wiejskiej - zagrodowej wraz z towarzyszącymi jej koloniami. Tereny miejskie występują w obrębie miasta Wasilkowa.

Struktura użytkowania terenu w gminie Wasilków określona na podstawie analizy zdjęć lotniczych w skali 1: 26 000 przedstawia się następująco:

- Lasy i zadrzewienia - 51,2 %
- Grunty orne - 23,5 %
- Użytki zielone - 19,1 %
- Zabudowa zwarta - 3,6 %
- Inne tereny - 2,6 %

Miasto Wasilków położone jest na wschód od ujścia Czarnej do Supraśli. Miasto charakteryzuje się dość zwartą zabudową, najczęściej jednopiętrową. Na obszarze gminy położonych jest kilkanaście wsi zlokalizowanych zazwyczaj w pobliżu dolin rzecznych Supraśli, Czarnej i Krzemianki oraz w pobliżu ich dopływów. Sieć komunikacyjna oparta jest o dwie drogi krajowe w kierunku Augustowa i Sokółki oraz linię kolejową do Suwałk.

Całą północno-zachodnią część gminy oprócz okolic wsi Rybniki porasta kompleks Puszczy Knyszyńskiej. Dominują tu lasy na siedliskach borowych oraz olsy. Są to tereny należące do Skarbu Państwa zarządzane przez Nadleśnictwa Dojlidy i Czarna Białostocka. Wieś Rybniki położona jest w obrębie dużej (ponad 400 ha) polany leśnej. Dominują tu użytki zielone w dolinie Krzemianki oraz słabe grunty orne V-tej i VI-tej klasy przydatności rolniczej. Na skraju kompleksu leśnego Puszczy występują duże powierzchnie różnowiekowych lasów prywatnych, najczęściej monokultur sosnych. Największe ich kompleksy zlokalizowane są pomiędzy zabudową wsi Wólka Przedmieście i Kolonia Zaścianek w północnej części gminy oraz na zachód od wsi Sochonie. Mniejsze kompleksy lasów prywatnych i zadrzewień na gruntach prywatnych spotykamy w centralnej części gminy (okolice wsi Woroszyły, na zachód i północny-zachód od wsi Dąbrówki) oraz na południe od doliny rzeki Supraśli (Nowodworce, Sielachowskie, Osowicze). Na wschód od linii kolejowej większe fragmenty lasów państwowych zlokalizowane są na północ od Wasilkowa oraz na północ od wsi Studzianki. Te ostatnie podlegają zarządowi Nadleśnictwa Czarna Białostocka.

Obszar gminy charakteryzuje się dużym udziałem powierzchniowym użytków zielonych. Związane są one z dużymi obszarami w obrębie szerokiej zmeliorowanej doliny Supraśli, dolnym odcinkiem doliny rzeki Czarnej oraz nieckami i niszami wytopiskowymi, zlokalizowanymi we wschodniej części gminy (Dąbrówki, Studzianki). Użytki zielone to najczęściej dobrej i średniej jakości łąki i pastwiska na glebach pochodzenia organicznego.

Grunty orne, których udział powierzchniowy jest zbliżony do użytków zielonych dominują w krajobrazie środkowej i wschodniej części gminy. Najczęściej graniczą one z kompleksami lasów prywatnych lub łąkami i pastwiskami. Zdecydowanie dominują grunty V-tej i VI-tej klasy przydatności rolniczej. Oznacza to, że warunki

siedliskowe sprzyjają uprawie żyta, ziemniaków, roślin pastewnych, a w wielu miejscach najbardziej optymalną formą użytkowania gruntów byłyby zalesienia.

Większe powierzchnie gruntów ornych na glebach lepszej jakości (klasa IVa, IVb, a miejscami nawet III) zlokalizowane są pomiędzy zabudową wsi Dąbrówki i Studzianki oraz punktowo: na zachód od wsi Zapiecki, na południe od wsi Nowodworce oraz w okolicach wsi Jurówce i Kolonia Jurówce.

Na obszarze całej gminy, a szczególnie w jej wschodniej części licznie występują większe lub mniejsze wyrobiska. Stanowią one miejsca wydobycia bądź zaprzestania eksploatacji kopalin pospolitych i są przykładami degradacji krajobrazu.

FAUNA I FLORA, ROŚLINNOŚĆ

Według regionalizacji zoograficznej A. Kostrowickiego teren opracowania znajduje się w :

Regionie: Środkowoeuropejskim

Podregionie: Wschodnim

Okreęgu: Sarmackim

Zaś zgodnie z regionalizacją geobotaniczną J. Matuszkiewicza położony jest w:

Dziale: Północno Mazursko - Białoruskim

Krainie: Północnopodlaskiej

Podkrajnie: Białostocko -Wołkowyskiej

Okreęgu: Puszczy Knyszyńskiej

Najcenniejsze drzewostany występują w granicach Puszczy Knyszyńskiej w zachodniej i północnej części gminy. Przeważają tutaj siedliska boru mieszanego wilgotnego, z dominującą w drzewostanie sosną, oraz lasu mieszanego świeżego. Lasy stanowią połowę powierzchni gminy i należą w większości do skarbu państwa. Tereny lasów prywatnych są znacznie rozdrobnione.

W dolinach rzek Supraśli i Czarnej występują zbiorowiska wodno - błotne, oraz zadrzewienia z dominującą wierzbą i olchą. W dolinach, głównie rzeki Supraśli, występują liczne ciekłe melioracyjne odwadniające okoliczne łąki i pola.

W części centralnej oraz południowo - wschodniej przeważają tereny użytkowane rolniczo w formie łąk, pastwisk i pól uprawnych, z licznymi zadrzewieniami warunkującymi dużą wartość przyrodniczą tego terenu.

Występowanie zbiorowisk ruderalnych stwierdza się przede wszystkim na terenach nieużytkowanych, odłogowanych, przydrożach i terenach kolejowych.

Z terenami zabudowanymi związana jest obecność ogródków przydomowych z charakterystyczną dla nich roślinnością niską - ozdobną i użytkową, oraz wysoką - głównie drzewa owocowe.

Wstępna inwentaryzacja przyrodnicza gminy została wykonana podczas tworzenia koncepcji sieci ekologicznej ECONET - POLSKA, dla obszaru węzłowego Puszcza Knyszyńska, obejmującego park wraz z otuliną. W granicach tego obszaru stwierdzono występowanie:

Głównych typów siedlisk: bór mieszany, grąd subkontynentalny odmiana subborealna, łąg olszowo - jesionowy, ols, bór świerkowy, dąbrowa świetlista, subkontynentalny bór sosnowy, bór wilgotny, bór bagienny, torfowiska przejściowe i wysokie.

Zachowanych zbiorowisk naturalnych, półnaturalnych i rzadkich synantropijnych: Grąd subkontynentalny *Tilio -Carpinetum*, łąg jesionowo - olszowy *Circaeo - Alnetum*, lasy bagienne z panującą olszą czarną *Carici elongatae - Alnetum*, łożowisko z wierzbą szarą *Salicetum pentandro - cinereae*, Pino - *Quercetum*, subborealny bór mieszany *Serratulo - Pinetum*, subborealny wilgotny bór mieszany *Quercu - Piceeium*, śródłądowy bór wilgotny *Molinio - Pinetum*, subkontynentalny bór świeży *Peucedano - pinetum*, kontynentalny bór bagienny *Vaccinio uliginosi - Pinetum*, rojsty z bagnem zwyczajnym Ledo — *Sphagnetum*, mszar dolinkowy z turzycą bagienną *Caricetum limosae*, zespół turzycy nitkowatej *Caricetum lasiocarpae*, zbiorowisko z turzycą obłą *Caricetum*

diandrae, zbiorowisko z turzycą strunową *Caricetum chordorrhizae*, szuwały wielkoturzycowe *Magnocarition*, szuwały właściwe *Phragmition*, antropogenicznie nawożone dwu lub wielokosne zbiorowiska siedlisk wilgotnych i mokrych *Calthion*, łąki świeże *Arrhenatherion*, zespół mącznicy i wrzosu pospolitego *Arctostaphylo - Callunetum*.

Gatunków flory wymagających ochrony międzynarodowej: Dzwonecznik wonny *Adenophora liliifolia*, Brzoza niska *Betula humilis*, Lipiennik Loesela *Liparis loeselii*, Wyblin jednolistny *Malaxis monophyllos*, Skalnica torfowiskowa *Saxifraga hirculus*

Gatunków flory w Polsce wymarłych, ginących lub o nieznanym zagrożeniu: Buławnik czerwony *Cephalanthera rubra*, Camedafne północna *Chamaedaphne calyculata*, Fiołek torfowy *Viola epipsila*

Gatunków flory w Polsce zagrożonej wyginięciem: Turzycza strunowa *Carex chordorrhiza*, Turzycza szczupła *Carex disperma*, Turzycza bagienna *Carex limosa*, Turzycza luźnokwiatowa *Carex vaginata*, Żłobik koralowy *Corallorhiza trifida*, Kukulka płamista *Dactylorhiza maculata*, Rosiczka długolistna *Drosera angelica*, Kruszczyk błotny *Epipactis palustris*, Żurawina wielkowocowa *Oxycoccus microcarpus*, Gnidosz królewski *Pedicularis sceptorum - carolinum*, Niebielistka trwała *Sweetia perennis*

Gatunków flory w Polsce rzadkich: Turzycza życicowa *Carex loliacea*, Rosiczka okrąglistna *Drosera rotundifolia*, Sasanka łąkowa *Pulsatilla teklae*, Wierzba borówkolistna *Salix myrtilloides*

Innych ważnych gatunków flory (relikty, gatunki na krańcach zasięgu, gatunki rzadkie w regionie, storczyki): Orlik pospolity *Aquilegia vulgaris*, Arnika górská *Arnica montana*, Dziewięsił bezłodygowy *Cartina acaulis*, Kukulka krwista *Dactylorhiza incarnata*, Żywiec gruczołowaty *Dentaria glandulosa*, Bażyna czarna *Empetrum nigrum*, Kruszczyk szerokolistny *Epipactis latifolia*, Tajęża jednostronna *Goodyera repens*, Listera jajowata *Listera ovata*, Pióropusznik strusi *Matteucia struthiopteris*, Gnieźnik leśny *Neottia nidus - avis*, Podkolan biały *Platanthera bifolia*, Podkolan zielonawy *Platanthera chlorantha*, Wielosił błękitny *Polemonium coeruleum*, Miodunka miękkowłosa *Pulmonaria mollissima*

Gatunków ptaków: Trzmielojad *Pemis apivorus*, Gadożer *Circaetus gallicus*, Bielik *Haliaeetus albicilla*, Orlik krzykliwy *Aquila pomarina*, Orzełek włochaty *Hieraaetus pennatus*, Błotniak łąkowy *Cimex pygargus*, Jarząbek *Bonasa bonasia*, Cietrzew *Tetreo tetrax*, Żuraw *Grus grus*, Kropiatka *Porzana porzana*, Dubelt *Gatinago media*, Kulik wielki *Numenius arquata*, Puchacz *Bubo bubo*, Sóweczka *Glaucidium passerinum*, Sowa błotna *Asio flammeus*, Drożdżik *Turdus iliacus*, Zniczek *Regulus ignicapillus*, Muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*, Krzywodziób świerkowy *Loxia curvirostra*, Orzechówka *Nucifraga caryocatactes*, Kraska *Coracias garrulus*, Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, Dzięcioł białogrzbisty *Dendrocopos leucotus*, Dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*

Gatunków ssaków: wilk *Canis lupus*, ryś *Lynx lynx*, żubr *Bison bonasus*, koszatka *Dryomys nitedula*, orzesznica *Muscardinus avellanarius*

5.2 Obszary i obiekty chronione na podstawie przepisów ochrony przyrody

80 % obszaru opracowania podlega ochronie z mocy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r *Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej*

Teren gminy leży w granicach Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej i jego otuliny. Całkowita powierzchnia Parku wynosi 74, 447 ha (bez otuliny), z czego 3.953,20 ha znajduje się na terenie gminy Wasilków. Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Prof. Witolda Sławińskiego powołany został uchwałą Nr XXVI 72/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Białymstoku z dnia 24 maja 1988 r. (Dz. Urz. W.B. Nr 9, POZ. 94) z późniejszymi zmianami: Rozporządzeniem Nr 3/98 Wojewody Białostockiego z dnia 20 maja 1998 r., Rozporządzeniem Nr 30/02 Wojewody Podlaskiego z dnia 15 października 2002 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Profesora Witolda Sławińskiego, oraz Zarządzeniem Nr 128/04 Wojewody Podlaskiego z dnia 15 października 2004 roku w sprawie nadania statutu Parkowi Krajobrazowemu Puszczy Knyszyńskiej.

Celem utworzenia parku była ochrona i zachowanie zasobów przyrodniczych, walorów kulturowych i historycznych Puszczy Knyszyńskiej, a także stworzenie warunków do prowadzenia działalności naukowej i dydaktycznej oraz rozwijania turystyki kwalifikowanej i wypoczynku.

Lasy, mające charakter borealny, pokrywają 82 % powierzchni parku, dominują wśród nich drzewostany sosnowe i sosnowo - świerkowe. Wzdłuż dolin rzek i strumieni rosną łągi jesionowe - olszowe i olsy, a w północnej i południowej części parku-grądy. Na niewielkich fragmentach występują zbiorowiska boru bagiennego, zespoły trzcinnikowo - świerkowego boru mieszanego i miodownikowo - grabowego lasu mieszanego. Wśród zbiorowisk nieleśnych zidentyfikowano m. in. zbiorowiska turzycowe.

Na terenie Parku zidentyfikowano ok. 800 gatunków roślin naczyniowych, równie bogata jest flora mszaków, porostów i grzybów. Zwarte kompleksy leśne Puszczy Knyszyńskiej stanowią poza tym ostoję zwierzyny o znaczeniu europejskim. Gnieździ się tu około 160 gatunków ptaków.

W granicach parku położona jest miejscowość Rybniki wraz z koloniami, dla której w planie ochrony została wyznaczona strefa osadnicze - rolna podlegająca ograniczonemu rozwojowi.

W Planie ochrony dla PKPK została wyznaczona otulina, która podzielona została na trzy podstawowe obszary: leśny, osadniczo - rolno - leśny i osadnicze - rolny. Na terenie gminy Wasilków otulina na całym swoim obszarze ma charakter osadniczo - rolno - leśny.

Na terenie Parku znajduje się 19 rezerwatów przyrody i kilkadziesiąt drzew - pomników przyrody. Żaden z tych rezerwatów nie jest jednak położony na terenie gminy Wasilków.

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000

Park Krajobrazowy wraz z otuliną uznane zostały za obszar Natura 2000, w ramach specjalnych obszarów ochrony ptaków OSO (kod i nazwa obszaru: PLB 200003 - Puszcza Knyszyńska). Obszar obejmuje ostoje ptasie o randze europejskiej E 28 - Puszcza Knyszyńska i E 29 - Niecka Gródecko - Michałowska. Stwierdzono tutaj występowanie co najmniej 38 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej (Tab.1) oraz 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. Nr 229, poz.2313), na terenie gminy Wasilków obszar Natura 2000 zajmuje powierzchnię 9.698,6 ha. (powierzchnia całego obszaru PLB 200003 wynosi 132 372,2 ha).

Tab.17 Gatunki ptaków występujące na terenie obszaru Natura 2000 - Puszcza Knyszyńska, objęte załącznikiem I Dyrektywy Rady 79/409/EWG.

Lp	Nazwa	Liczebność	Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
1.	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	14-17p	C	C		
2.	Bocian biały <i>Ciconia ciconia</i>	15-25p	D			
3.	Trzmielojad <i>Penris apivorus</i>	60-70p	B	B	C	B
4.	Kania ruda <i>Milvus milvus</i>	0-1 p	D			
5.	Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	1p	C	B	C	C
6.	Gadożer <i>Circaetus gallicus</i>	0-1p	D			
7.	Błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>	1p	D	B		
8.	Błotniak zbożowy <i>Circus cyaneus</i>	1P	C	B	B	C
9	Błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>	15-25p	C	B	C	C
10.	Orlik krzykliwy	51-53P	B	B	C	B

	<i>Aguila pomarina</i>					
11.	Jarząbek <i>Bonasa bonasia</i>	Brak danych	D			
12.	Kropiatka <i>Porzana porzana</i>	0-4p	C	B	C	C
13.	Derkacz <i>Crex crex</i>	>8-40p	D			
14.	Żuraw <i>Grus grus</i>	0-4p	C	B	C	C
15.	Dubelt <i>Gallinago media</i>	15-30m	B	B	B	B
16.	Rybitwa zwyczajna <i>Stema hirundo</i>	Brak danych	D			
17.	Rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>	Brak danych	D			
18.	Puchacz <i>Bubo bubo</i>	2-5p	C	B	C	C
19.	Sóweczka <i>Glaucidium passerinum</i>	Brak danych	D			
20.	Sowa błotna <i>Asio flammeus</i>	0-2p	C	B	B	C
21.	Sowa włochata <i>Aegolius funereus</i>	10-20p	C	B	C	C
22.	Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	2p	D			
23.	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>	20-25p	C	B	B	B
24.	Kraska <i>Coracias garrulus</i>	0-1 p	C	B	C	C
25.	Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	Brak danych	D			
26.	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i>	Brak danych	D			
27.	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>	Brak danych	D			
28.	Dzięcioł biało brzbiety <i>Dendrocopos leucotos</i>	15-20p	B	B	C	B
29.	Dzięcioł trójpalczasty <i>Picoides tridactylus</i>	20-30p	B	B	B	B
30.	Kowronek borowy <i>Lullula arborea</i>	Brak danych	D			
31.	Swiergotek polny <i>Anthus campestris</i>	Brak danych	D			
32.	Pokrzewka jarzębata <i>Sylvia nisoria</i>	0-1 p	D			
33.	Muchołówka mała <i>Ficedula parva</i>	Brak danych	D			
34.	Muchołówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>	Brak danych	D			
35.	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	10p	D			

Populacja - wielkość populacji danego gatunku lub jego zagęszczenia w stosunku do populacji krajowej w 3 przedziałach wartości:

A: > 15-100%,

B: > 2-15%,

C:>0-2%.

D: populacja nieistotna

Stan zachowania - stopień zachowania cech siedliska przyrodniczego ważnego dla danego gatunku oraz możliwości ich odtworzenia (renaturyzacji):

renaturyzacji

A: doskonały stan zachowania = elementy zachowane w doskonałym stanie, niezależnie od możliwości renaturyzacji

B: dobry stan zachowania = elementy zachowane w dobrym stanie, niezależnie od możliwości renaturyzacji = elementy zachowane w przeciętnym stanie lub nawet częściowo zdegradowane, ale renaturyzacja łatwa

C: przeciętny lub zubożały stan zachowania = wszystkie inne kombinacje

Izolacja - stopnia izolacji populacji występującej na danym obszarze w stosunku do naturalnego zasięgu:

A - populacja (prawie) izolowana,

B - populacja nie izolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku,

C - populacja nie izolowana, w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ogólna ocena - ogólna ocena wartości obszaru dla ochrony danego gatunku

A- znakomita,

B- dobra,

C-znacząca

Celem wyznaczenia obszaru jest ochrona populacji dziko występujących ptaków oraz utrzymanie ich siedlisk w nie pogorszonym stanie.

Użytek ekologiczny „Żurawka”

Na terenie gminy znajduje się jeden użytek ekologiczny „Żurawka”, ustanowiony Uchwałą nr XXVIII/163/2001 Rady Miejskiej w Wasilkowie z dnia 25 stycznia 2001 r, mający na celu zachowanie ekosystemu bagiennego w granicach części działek o nr geod. 334/87 i 334/6, położonych w obrębie Wasilków. *Pomniki przyrody*

W gminie Wasilków znajdują się trzy pomniki przyrody:

1. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), ok. 200 lat - przy Leśniczówce w Katrynce

Uznano za pomnik: Zarządzenie Nr 3/79 Wojewody Białostockiego z dnia 14.02.1979 r (Dz. Urz. W.R.N. w B-stoku z dn. 20 marca 1979 Nr 3, póź, 18)

2. Topola biała (*Populus alba*), ok. 100 lat - przy ujęciu Wodociągów Białostockich w Wasilkowie

Uznano za pomnik: Zarządzenie Nr 16/83 Wojewody Białostockiego z dnia 18.04.1983 w sprawie uznania niektórych tworów przyrody za pomniki i objęcia ich ochroną (Dz. Urz. W.R.N. w B-stoku z dn. 30 maja 1983 Nr4,poz.33)

3. Klon zwyczajny (*Acer platanoides*), ok. 200 lat - posesja nr 4 w Katrynce.

Uznano za pomnik: Zarządzenie Nr 3/79 Wojewody Białostockiego z dnia 14.02.1979 r (Dz. Urz. W.R.N. w B-stoku z dn. 20 marca 1979 Nr 3, poz.18)

Krajowa sieć ekologiczna ECONET -POLSKA

Przez teren gminy Wasilków przebiega krajowa sieć ekologiczna ECONET - POLSKA, mająca zapewnić jedność przestrzenną i funkcjonalną sieci ekologicznej w celu ochrony migracji i rozprzestrzeniania się gatunków, a także objąć swoim zasięgiem pełen zestaw siedlisk typowych dla danej strefy fizycznogeograficznej na poziomie regionów występujących na terenie Polski. W gminie obejmuje ona międzynarodowy obszar węzłowy oznaczony symbolem 28M, który przypisany jest Puszczy Knyszyńskiej oraz krajowy korytarz ekologiczny 49k przebiegający przez dolinę rzeki Supraśli.

Obszar węzłowy Puszczy Knyszyńskiej 28M stanowi powierzchnię 1288 km², w jego granicach znajduje się park krajobrazowy wraz z otuliną i 16 rezerwatami.

Rezerваты graniczne

Na terenie gminy Wasilków nie powołano żadnego rezerwatu przyrody, co prawda na początku lat 90 - tych planowano powołanie dwóch rezerwatów przyrody: Góry Lence i Czarna Rzeczek. Z informacji uzyskanych w biurze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Białymstoku, wynika jednak, że prace nad uchwaleniem rezerwatów zostały wstrzymane i nie będą kontynuowane. Powodem zaniechania powołania nowych rezerwatów była złożona struktura własności gruntów.

Gmina Wasilków bezpośrednio graniczy z trzema rezerwatami przyrody. Od północnej strony graniczy z rezerwatem Krzemianka, a od strony wschodniej z rezerwatem Jałówka, położonymi w granicach PK Puszczy Knyszyńskiej. Od strony południowej w okolicach wsi Sielachowice, znajduje się natomiast granica rezerwatu Antoniuk pozostającego poza zasięgiem PK Puszczy Knyszyńskiej.

Rezerwat „Krzemianka” o powierzchni 230, 91 ha, powstały w 1987 r., położony jest na granicy gmin Wasilków, Czarna Białostocka i Dobrzyniewo Kościelne. Jest to rezerwat leśno - archeologiczny, którego celem jest ochrona porośniętego lasem terenu dawnej kopalni krzemienia, z licznymi źródłiskami w dolinie rzeki Krzemianki. Kopalnia krzemienia sprzed 3000 lat została odkryta w 1991 r. i wpisana jest do rejestru zabytków.

Rezerwat „Jałówka” położony w gminie Supraśl, ma powierzchnię 277,03 ha. Został powołany w celu ochrony dorodnego drzewostanu sosnowo - świerkowego o charakterze boru mieszanego oraz zatorfionej doliny rzeki Jałówki z licznymi źródłiskami i lasami łągowymi

Celem ochrony rezerwatu „Antoniuk” jest zachowanie w naturalnym stanie fragmentu lasu charakterystycznego dla Wysoczyzny Białostockiej z dominującym zbiorowiskiem lasu mieszanego leśniczynowe - świerkowego. Położony jest w gminie Białystok na powierzchni 70, 07 ha.

5.3 Zagrożenia środowiska

Na terenie gminy dominują siedliska ubogie, średnio bądź mało odporne na przekształcenia antropogeniczne. Część obszarów została znacznie przekształcona w wyniku przeprowadzonych melioracji, polegających przede wszystkim na odwodnieniu dolin rzecznych, głównie Supraśli oraz stworzeniu sztucznych zbiorników wodnych w okolicach Wasilkowa i wsi Nowodworce. Wody gruntowe, szczególnie te płytko występujące (w obrębie dolin rzecznych oraz niecek i nisz wytopiskowych) są zagrożone możliwością zanieczyszczenia. Związane jest to z dominacją w podłożu na obszarze prawie całej gminy utworów przepuszczalnych i brakiem warstw izolujących wody gruntowe od kontaktu z wodami powierzchniowymi.

Sytuację pogarsza fakt, że w bilansach poszczególnych zlewni duży udział stanowi odpływ podziemny, z czego można wnioskować, że wody powierzchniowe łatwo kontaktują się z podziemnymi. Z kolei znaczne ograniczenie zagrożeń wynika z faktu, że główne ciekі płynące przez teren gminy nie mają bezpośredniego kontaktu z gruntami ornymi, a większość obszaru zlewni to tereny zalesione. Dlatego też spływ zanieczyszczeń z powierzchni wyżej położonych oraz ich przesiąkanie do wód gruntowych jest w dużym stopniu ograniczone.

Innym ważnym zagrożeniem jest lej depresyjny zlokalizowany pomiędzy Wasilkowem i Jurowcami Powstał on w wyniku eksploatacji ujęcia wody i może niekorzystnie wpływać na obrzeża Puszczy Knyszyńskiej, a szczególnie na ekosystemy olsowe i mokradła.

Według „Klasyfikacji jakości wód płynących województwa podlaskiego - stan na 31.12.2004” wydanej przez WIOŚ, na terenie gminy Wasilków nie występują wody I klasy czystości. Wody dwóch głównych rzek płynących przez gminę - Supraśli i Czarnej należą do II i III klasy. Należy zaznaczyć, że w całym woj. podlaskim nie stwierdzono zagrożenia zanieczyszczeniami azotu ze źródeł rolniczych na żadnym z odcinków rzek. Tab.18 Klasyfikacja wybranych rzek województwa podlaskiego badanych w systemie monitoringu oraz wskaźniki klasyfikujące (stan na 31.12.2003 r.)

TAB. 18

Lp.	Rzeka	Rok badań	Nazwa punktu	Km biegu rzeki	Aktualna klasa czystości	Wskaźniki występujące w III klasie	Wskaźniki pozaklasowe n.o.n.
1.	Supraśl	2003	powyżej m. Supraśl	37,5	II		
2.	Supraśl	2003	m. Nowodworce	23,0	II		
3.	Supraśl	2003	m. Jurowce	16,6	III	m. Coli typu kałowego	
	Czarna d. Supraśli	2000	m. Karczmiska	18,9	II		
5.	Czarna	2003	m. Sochonie	0,5	III	m. Coli typu kałowego	

W 2004 roku zostały wykonane, przez WIOŚ w Białymstoku, badania monitoringowe wód podziemnych, których wyniki zostały opublikowane w „Klasyfikacji wód podziemnych województwa podlaskiego w 2004 roku”. Jakość wód podziemnych na terenie gminy zakwalifikowano do IV i III klasy czystości.

Z porównania wyników badań jakości wód podziemnych wykonanych w latach 2000, 2001, 2002, 2004 przez WIOŚ w Białymstoku wynika, że ich jakość w ciągu ostatnich czterech lat diametralnie się obniżyła. W latach 2000 - 2002 jakość wód podziemnych z ujęcia w miejscowości Wasilków została oceniona jako I b, były to więc wody wysokiej jakości, nieznacznie zanieczyszczone o naturalnych chemizmie, odpowiadające wodom do celów pitnych i gospodarczych. Jedynie w 2002 odnotowano w tym ujęciu wody przekroczenie norm dla wskaźnika ChZT, odpowiadały one zakresowi stężeń dla wód niskiej III klasy jakości. W 2004 roku wody podziemne w Wasilkowie zakwalifikowano już do IV klasy jakości, zdecydował o tym zakres stężeń wskaźnika NH₄, odpowiadający tej klasie jakości.

Jakość wód podziemnych z punktu kontrolnego w Jurowcach, od czterech lat utrzymuje się na tym samym niskim poziomie. Zarówno w latach 2000, 2001 jak i 2004 należały one do III klasy czystości, czyli były to wody niskiej jakości, których cechy fizyczne i zawartość głównych wskaźników zanieczyszczeń znacznie przekraczały normy obowiązujące dla wód pitnych. Jakość wód podziemnych poprawiła się jedynie w 2002 roku i należała do II klasy czystości.

Gmina Wasilków skanalizowana jest w 75 %. W 2004 roku, według programu ochrony środowiska dla powiatu, długość sieci kanalizacyjnej wynosiła 42,1 km. Gmina nie posiada własnej oczyszczalni ścieków, w związku z czym ścieki z terenu miasta Wasilków oraz wsi Sochonie, Nowodworce, Jurowce, Osowicze i Sielachowskie odprowadzane są do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Białymstoku, której przepustowość wynosi 100 000 m³/d. Na terenie miasta Wasilków istnieje również kanalizacja deszczowa o długości 1 km. Eksploatacją systemu kanalizacyjnego zajmuje się przedsiębiorstwo Wodociągi Białostockie Sp. z o.o. Jedynie we wsi Rybniki funkcjonuje lokalna oczyszczalnia ścieków obsługująca Osiedle Leśników. W zabudowie kolonijnej na obszarach wiejskich dominują zbiorniki bezodpływowe - szamba, co zważywszy na ich częstą nieszczelność grozi zanieczyszczeniem wód gruntowych.

Na odcinku rzeki Supraśl w obrębie granic gminy Wasilków znajdują się dwa urządzenia hydrotechniczne. Jaz w Wasilkowie wykorzystywany jest dla potrzeb ujęcia powierzchniowego i infiltracyjnego Wodociągów Białostockich, spiętrza on wodę i tworzy zalew o powierzchni 7 ha i niewielkiej głębokości, jaz w Nowodworcach służy zaś potrzebom rolnictwa, jego wysokość piętrzenia wynosi 0,48m.

Według powiatowego programu środowiska, w gminie Wasilków występują zagrożenia powodziowe na następujących obszarach i obiektach:

- droga krajowa nr 9 na odcinku Białystok - Wasilków
- droga Wasilków - Nowodworce
- most na rzece Supraśl we wsi Nowodworce

- Jaz w Nowodworcach
- Grobla przy Jazie Wasilków - Jakimy
- Zakłady Produkcji Konserw w Wasilkowie
- Zakłady Przemysłu Wełnianego w Wasilkowie.

W „Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństw powodzi dla rzeki Supraśl” określono trzy strefy zagrożenia powodziowego w dolinie rzeki: strefy zalewu wielkiej wody o prawdopodobieństwie 1% i 5% oraz stanowiącą część strefy 1% - strefę, w której głębokość wody nad terenem nie przekracza 0,5m. Obszary te naniesiono na mapę stanowiącą część kartograficzną opracowania ekofizjograficznego.

Za obszary zagrożone, w obrębie miasta Wasilków, uznano od strony półn. - zach. teren poniżej ul. Jurowieckiej, gdzie w strefie płytkiego zalewu znajdują się cztery budynki. Od strony połd. - wsch. w zasięgu wody 1% i 5% znajdują się budynki biurowe, również od strony połd. - zach. w strefie płytkiego zalewu znajduje się kilka budynków biurowych. Od strony półn. - zach. strefa wody 1% podchodzi pod pierwsze zabudowania miasta.

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza w gminie Wasilków są piece grzewcze w ramach gospodarstw domowych. Podstawowym źródłem energii jest węgiel kamienny, stanowiący w 70 % podstawy ogrzewania, a jedynie 10 % kotłowni opalane jest gazem, pozostałe zaś olejem opałowym. W gminie nie występują niekonwencjonalne źródła energii cieplnej.

Drugim podstawowym źródłem zanieczyszczeń powietrza są ciągi komunikacyjne.

Ze względu na rolniczy charakter gminy, przemysłowe instalacje technologiczne w mniejszym stopniu wpływają na stan zanieczyszczenia powietrza. Na terenie gminy Wasilków nie występują zakłady będące źródłem większych ilości zanieczyszczeń, które przekraczałyby poniższe normy: SO₂ (>5 mg/rok), NO₂ (>5 mg/rok), CO (>5 mg/rok), CO₂ (>5000 mg/rok), pyłu (>5 mg/rok). Poniższe zestawienie z powiatowego programu ochrony środowiska wyróżnia trzech największych emitorów w gminie (Tab.18): TAB.19

Nazwa i lokalizacja	Charakter	Roczna emisja (mg/rok)					
		SO ₂	NO _x	CO	Pył	CH	łącznie
Spółdzielnia Lokatorsko-Własnościowa Osiedle „Lisia Góra”	Kotłownia olejowa	1,99	1,314	0,209	0,164	-	3,677
Zakład Produkcji Konserw Ul. Białostocka 92	Kotłownia olejowa	1,106	0,88	0,116	0,098	-	2,2
Zakład Przemysłu Wełnianego Sp. z o.o. Ul. Nadrzeczna 22	Kotłownia gazowa	0,133	2,717	0,491	0,030	-	3,371

W powiecie białostockim, WIOŚ w Białymstoku, wyróżniła zaś 10 zakładów, których emisje substancji szkodliwych przekraczają wartości progowe i pośrednio wpływają na stan zanieczyszczenia w gminie Wasilków (w nawiasach kwadratowych podano położenie i odległość od granic gminy Wasilków):

- Ceramika - Koplany (CO, SO₂, pył) [południe, ok. 18 km]
- Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego - Łapy (CO, NO₂, SO₂, CO₂, pył) [południowy - zachód, ok. 28 km]
- Spółdzielnia Mleczarska - Łapy (CO, NO₂, SO₂, CO₂, pył)
- Dom Pomocy Społecznej w Uhowie - Łapy (CO)
- Cukrownia - Łapy (NO₂, SO₂, CO₂)
- Przedsiębiorstwo Komunalne - Czarna Białostocka (CO, pył) [północ, ok. 12 km]

- Szkoła Podstawowa - Czarna Białostocka (SO₂, NO₂, CO₂, pył)
- Paged - Czarna Białostocka (CO)
- Komunalny Zakład Budżetowy - Gródek (CO, NO₂, SO₂, pył) [południowy - wschód, ok. 33 km]
- Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji - Choroszcz (CO, NO₂, SO₂, CO₂, pył) [południowy - zachód, ok. 16 km]

Zakład Przemysłu Drzewnego - Supraśl (CO) [wschód, ok. 9 km] Miejskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych - Hryniewicze (GO) [południe, ok. 15 km]

Informacje o nie przekroczeniu norm jakości powietrza w powiecie białostockim potwierdza raport WIOŚ z 2003 roku - „Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacja stref woj. podlaskiego w 2002 roku”, według którego na podstawie wyników klasyfikacji stref województwa podlaskiego uzyskanych w 2002 stwierdzono, iż nie zachodziła konieczność opracowania w 2003 roku programów ochrony powietrza mających na celu poprawę jakości parametrów powietrza zarówno dla kryterium ochrony zdrowia, jak i kryterium ochrony roślin.

Na terenie gminy Wasilków nie występują zakłady przemysłowe oraz obiekty uciążliwe pod względem emisji hałasu do środowiska. Podstawowymi źródłami emisji hałasu są ciągi komunikacyjne przebiegające przez teren gminy - drogi krajowe nr 8 i 19, na których panuje wzmożony ruch tranzytowy ze względu na bliskość przejść granicznych w Kuźnicy Białostockiej i w Ogrodnikach.

Główne źródła promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy Wasilków to przekaźniki telefonii komórkowej zainstalowane w Rybnikach, w okolicach Studzianek i na kominie w Wasilkowie oraz linia wysokiego napięcia WN 110 kv (Białystok - Wasilków - Czarna Białostocka).

Na terenie gminy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów - szkła, makulatury, butelek i puszek po napojach. Odpady komunalne gromadzone są na wysypisku w Studziankach, którym administruje Zakład Gospodarki Odpadami „Czyste Środowisko” należący do Związku Gmin - „Czyste Środowisko”. Powierzchnia tego składowiska wynosi 7,7 ha, pojemność 420 tys. m³. Przewiduje się zamknięcie składowiska w 2020 roku. Odbiorem odpadów od mieszkańców i przedsiębiorstw zajmują się 4 firmy asenizacyjne.

5.4 Wytyczne Krajowego Programu Zwiększenia Lesistości

Racjonalna lesistość Polski z punktu widzenia struktury użytkowania ziemi i kształtowania środowiska na obecnym etapie rozwoju cywilizacyjnego powinna wynosić 33-34%. Zwiększanie lesistości kraju jest więc jednym z ważniejszych elementów polityki leśnej państwa (1997). Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050.

Zwiększenie lesistości uzasadnione jest przede wszystkim potrzebą większego wykorzystania funkcji lasów w:

- retencjonowaniu i łagodzeniu ekstremalnych stanów przepływu wód powierzchniowych i gruntowych,
- przeciwdziałaniu degradacji i erozji gleb oraz stepowieniu krajobrazu,
- wiązaniu CO₂ i gazów przemysłowych z powietrza, wody i gleby oraz neutralizacji ich negatywnego działania,
- korzystnej modyfikacji warunków hydrologicznych i topoklimatycznych na terenach rolniczych,
- zachowaniu zasobów genowych flory i fauny oraz przywracaniu różnorodności biologicznej i naturalności krajobrazu,
- tworzeniu możliwości wypoczynku dla ludności oraz poprawy warunków życia na terenach zurbanizowanych.

Zgodnie z Krajowym Programem Zwiększania Lesistości, gmina Wasilków otrzymała 16,45 punktów w kategoryzacji gmin ze względu na ich preferencje zalesieniowe. Ocena ta, ze względu, iż lokuje się w przedziale pomiędzy 15, a 20 pkt, świadczy o jej wysokich preferencjach zalesieniowych. Podczas oceny wzięto pod uwagę zestaw następujących cech: udział gleb najstabszych w powierzchni użytków rolnych, jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej, tj. przydatność dla rolnictwa według punktacji IUNG, rzeźba terenu, występowanie stepowienia, zagrożenie erozją wodną powierzchniową, podaż gruntów do zalesienia według badań ankietowych w gminach, lesistość, udział łąk i pastwisk w powierzchni gminy, stopień zwiększania lesistości ze względu na potrzeby ochrony przyrody, ważniejsze wododziały, zlewnie chronione, ochronę wód podziemnych.

Do zalesienia powinny być przeznaczane przede wszystkim grunty orne, a w mniejszym stopniu użytki zielone: klasy bonitacyjne VIz do zalesienia w całości, klasy bonitacyjne VI do zalesienia w całości z wyjątkiem gruntów rokujących ich rolnicze użytkowanie, klasy bonitacyjne V do zalesienia częściowo, tj. stanowiące śródleśne enklawy i półenklawy o powierzchni do 2 ha w jednym konturze lub o szerokości między brzegami lasu do 150 m (8-10 krotna wysokość drzew), jeżeli odległość od tych gruntów do obecnych lub perspektywicznych siedlisk gospodarstw rolnych wynosi ponad 5 km, a ich nachylenie przekracza 12° oraz inne w uzasadnionych lokalnie przypadkach, klasa IVa i IVb do zalesienia w przypadkach sporadycznych, tj. enklawy i półenklawy o powierzchni do 0,5 ha tub o szerokości do 50 m (3-5 krotna wysokość drzew), szczególnie z utrudnionym dojazdem, małe powierzchnie nieregularnych wcięć w głąb lasu (do 0,1 ha) oraz grunty o nachyleniu powyżej 20°, grunty klas I-II mogą być zalesiane jedynie wyjątkowo w przypadkach bardzo małych wydłużonych enklaw i półenklaw, położonych w uciążliwej szachownicy z gruntami leśnymi o szerokości między lasami do 30 m (2 krotna wysokość drzew) oraz grunty o nachyleniu powyżej 25°, inne grunty oraz nieużytki nadające się do zalesienia, bądź mogące stanowić uzupełniający składnik ekosystemu leśnego, a w szczególności:

- grunty skażone, zdegradowane i zagrożone erozją silną,
- grunty położone przy źródłiskach rzek lub potoków, na wododziałach, wzdłuż brzegów rzek oraz na obrzeżach jezior i zbiorników wodnych,
- lotne piaski i wydmy piaszczyste,
- stromy stoki, zbocza urwiska i zapadliska,
- hałdy i tereny po wyeksploatowanym piasku, żwirze, torfie i glinie,

Należy dążyć do tego, żeby docelowa powierzchnia kompleksu leśnego nie była mniejsza niż 5 ha. Powierzchnie poniżej 0,5 ha powinny być wykorzystywane do tworzenia zbiorowisk drzewiasto-krzewiastych o funkcjach zadrzewień. Zalesianie gruntów porolnych powinno sprzyjać tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy rolno-leśnej, a także uwzględniać tworzenie korytarzy ekologicznych pomiędzy dużymi kompleksami leśnymi.

Z programu zalesień należy bezwzględnie wykluczyć następujące kategorie użytkowania ziemi: grunty rolne i śródpolne nieużytki zaliczane do siedlisk priorytetowych w programie rolno-środowiskowym (np. bagna, mszary, torfowiska, oczka wodne, solniska, trzcinowiska i inne siedliska okresowo podmokłe, murawy kserotermiczne, remizy, wrzosowiska, wydmy, gołoborza i wychodnie skalne), niechronione lub objęte ochroną prawną jako np. użytki ekologiczne, miejsca cenne z historycznego bądź archeologicznego punktu widzenia.

Na terenie Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej oraz sieci NATURA 2000 decyzje o zalesieniu muszą być zgodne z planami ochrony tych obszarów lub w przypadku braku takich planów zaopiniowanie przez właściwe służby ochrony przyrody zgodnie z kompetencjami (dyrektor parku narodowego lub krajobrazowego, wojewódzki konserwator przyrody).

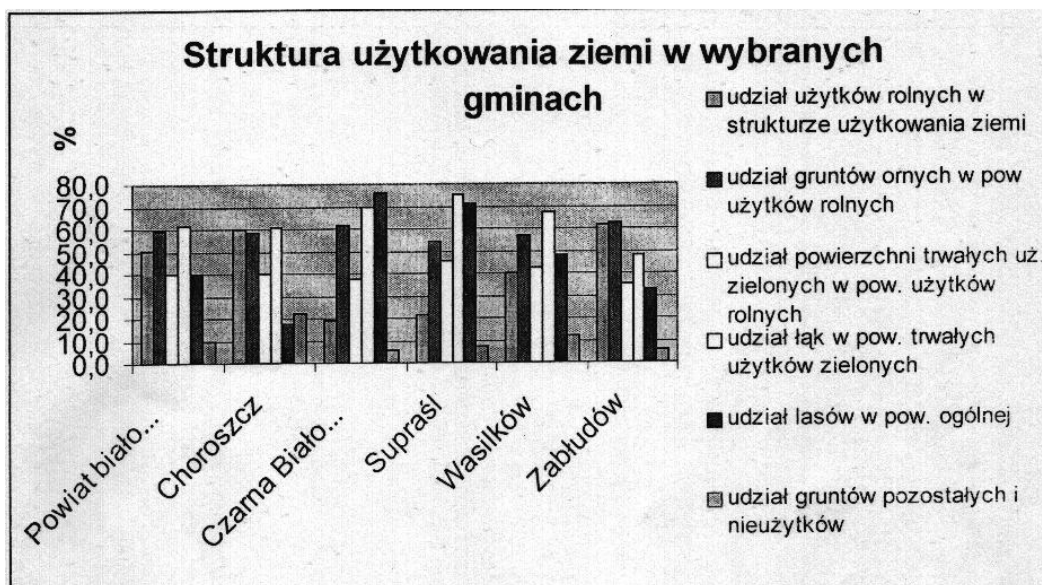
Kontrolowanych decyzji wymagać będą projekty zalesiania: siedlisk zlokalizowanych w dolinach rzek i na terenie zabagnionych obniżeń, rolniczych polan (enklawy) puszczańskich o walorach przyrodniczych i

kulturowych obszarów o wybitnych walorach widokowych (obszary takie należy zaznaczyć w planach zagospodarowania przestrzennego gmin).

Na terenach, na których nie byłoby wskazane zalesianie (o intensywnej produkcji rolnej i najwyższej jakości bonitacyjnej gleb), należy upowszechniać zadrzewienia. Wprowadzanie zadrzewień należy traktować jako równorzędny z zalesieniami czynnik ochrony i użytkowania przestrzeni przyrodniczej.

5.5 Rolnictwo

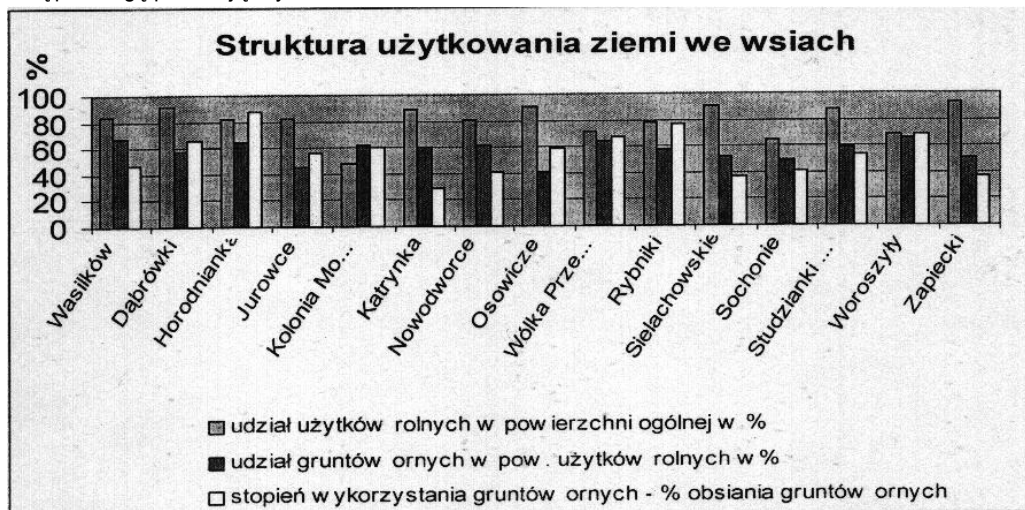
W skład powiatu białostockiego wchodzi obszary charakteryzujące się dużą różnorodnością warunków glebowo-rolniczych i struktury użytkowania ziemi. Występują tu tereny posiadające dobre warunki dla rolnictwa, a równocześnie po RYS. 1

sąsiedztwu rozciąga się jeden z bardziej cennych w skali kraju, a nawet Europy obszar puszczański. Duże powierzchnie zajmują pradolina rzek, w których wytworzyły się gleby organiczne stanowiące znaczny potencjał dla wyspecjalizowanego rolnictwa oraz rezerwar cennych dla środowiska siedlisk

W wyniku uśrednienia na poziomie powiatu, w strukturze użytkowania ziemi użytki rolne zajmują 50% powierzchni ogólnej, 40% lasy, a 10% stanowi udział powierzchni pozostałych wraz z nieużytkami (tabela nr 34) Na tle tej średniej gmina Wasilków charakteryzuje się mniejszym udziałem powierzchni użytków rolnych na korzyść powierzchni lasów. Do gmin, w których lasy dominują w strukturze użytkowania ziemi należą: Supraśl i Czarna Białostocka. Natomiast zdecydowaną przewagę użytków rolnych posiadają w swej strukturze gminy: Zabłudów i Choroszcz. Do rozważań o predyspozycjach i kierunkach wykorzystania w rolnictwie użytków rolnych służy zazwyczaj jedna z podstawowych cech struktury użytkowania ziemi, którą jest udział trwałych użytków zielonych. Wartość wskaźnika na tle położenia obszarów wiejskich w stosunku do rynków zbytu produktów rolniczych, oraz oddalenia, bądź sąsiedztwa obszarów zurbanizowanych, determinuje wybór kierunków produkcji w gospodarstwach. Stąd istotną jest informacja, że w badanych gminach użytki zielone przekraczają wskaźnik 35%, a w takich gminach jak: Supraśl i Wasilków są jeszcze wyższe. Wysoki udział trwałych użytków zielonych predestynuje cały rejon do produkcji rolniczej bazującej na najtańszej naturalnej paszy dla zwierząt gospodarskich, a przede wszystkim dla bydła.

Czy zatem rolnictwo w gminie Wasilków wykorzystuje ten zasób? Odpowiedzi na pytanie poszukiwano analizując dokładniej strukturę użytkowania gruntów we wsiach gminy Wasilków, oraz stan pogłowia zwierząt gospodarskich. Zdając sobie sprawę z faktu, że w gminie Wasilków występują zwarte kompleksy lasów należących do skarbu państwa, a rolnictwo jest zdominowane przez gospodarstwa prywatne, do dalszych rozważań o kierunkach rolniczego zagospodarowania gminy wyłączono z obliczeń powierzchnie ALP, a do analizy wykorzystano dane ze spisu rolniczego 2002 r. dla gospodarstw indywidualnych. Z dostępnych danych - tabela 35 wynika, że w gospodarstwach rolnych w strukturze użytkowania ziemi zdecydowaną przewagę posiadają użytki

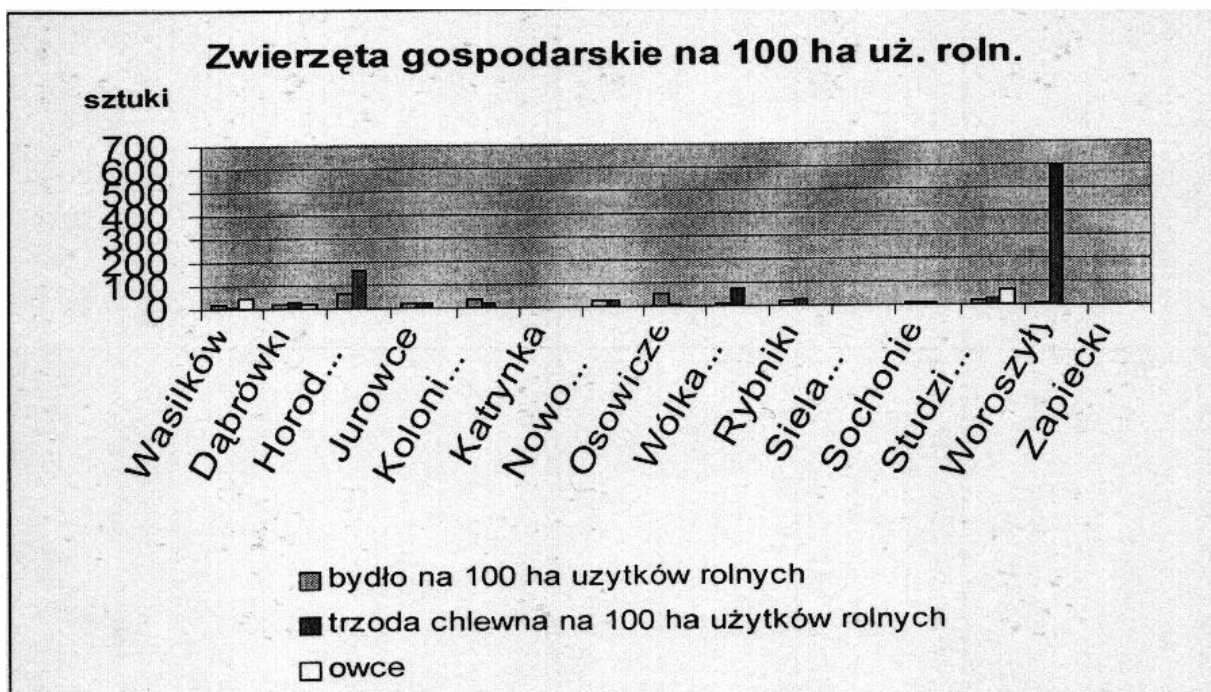
RYS.2

rolne, które średnio w gminie zajmują 82,4% powierzchni wchodzącej w skład gospodarstw. Wysoki udział użytków rolnych w gospodarstwach rolnych koresponduje z bardzo niskim udziałem powierzchni lasów, które w związku z tym nie mogły odgrywać istotnej roli w ekonomii gospodarstw. Między innymi z tego powodu, oraz rozdrobnienia struktury obszarowej gospodarstw - przy średniej powierzchni gospodarstw w gminie oscylującej wokół 7ha użytków rolnych, aktywność gospodarcza rolników była skierowana również do poszukiwania dodatkowych źródeł dochodów, między innymi w pracy najemnej poza gospodarstwami, w tym pracy dwuzawodowej, czemu sprzyjała bliskość Białegostoku.

Jak w tej sytuacji przy ograniczonej puli gruntów rolniczych, przy słabej, wręcz marginalnej jakości rolniczej przestrzeni przyrodniczej, przy wysokim udziale trwałych użytków zielonych wygląda organizacja produkcji rolniczej? Czy w tych warunkach jest wykorzystywany potencjał trwałych użytków zielonych, które zajmują we wsiach gminy Wasilków 40,5% powierzchni użytków rolnych, a we wsiach Jurowce, Osowicze, Sochonie i Zapiecki udział łąk i pastwisk jest jeszcze wyższy? Odpowiedź na to pytanie była możliwa dzięki analizie stanu pogłowia zwierząt gospodarskich. Jak wynika z danych spisu rolniczego z 2002 r., w gminie Wasilków średnia obsada bydła w sztukach na 100 ha użytków rolnych wynosiła 20 sztuk na 100 ha. Średnia obsada trzody chlewnej osiągnęła poziom 38 sztuk na 100 ha użytków rolnych. Zauważono przy tym, że pogłowiu bydła jest rozmieszczone bardziej równomiernie we wsiach. Wsiami, w których poziom hodowli bydła przewyższał średnią w gminie były: Horodnianka, Osowicze, Kolonia Mostek z Zaściankiem, Nowodworce i Jurowce. Zauważono natomiast, że wysokość pogłowia trzody chlewnej na 100 ha cechowała się wyższą zmiennością we wsiach, a wsie Horodnianka i Woroszyły posiadały obsadę wielokrotnie przekraczającą średnią w gminie. W pozostałych wsiach wysokość obsady trzody chlewnej wskazywała, że tamtejsi rolnicy nie produkują na sprzedaż, lecz na samozaopatrzenie. Zauważono przy tym występowanie pewnej prawidłowości, polegającej na występowaniu wysokiego poziomu hodowli trzody w tych samych wsiach, w których odnotowano występowanie wyższego poziomu hodowli bydła.

Gdy porównuje się diagram opisujący strukturę użytkowania ziemi we wsiach z diagramem ilustrującym stan hodowli zwierząt gospodarskich w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych widać wyraźnie, że we wsiach w których odnotowano wysoki

RYS.3

udział gruntów obsianych, pojawia się również wyższa obsada zwierząt. Jednak najbardziej interesującą informacją uzyskaną z danych spisu rolnego był udział zasiewów w powierzchni gruntów ornych. Z uwagi na porę roku, w jakiej był wykonywany spis - do 20 maja, należy zakładać, że w tym czasie powinny być obsiane wszystkie grunty orne. Skoro tak nie było, świadczy to o bardzo powszechnym zjawisku ugorowania i odłogowania gruntów ornych dochodzącym średnio w gminie do 45,6% powierzchni gruntów ornych. Wsiami, w których doszło do największego ugorowania ziemi były: Katrynka, Zapiecki, Sielachowskie, Nowodworce oraz Sochonie. Uwidocznione zjawisko uświadamia więc fakt, że wymienione wsie przeżywają regres w rolnictwie. Natomiast we wsiach Katrynka, Sielachowskie i Zapiecki zaniechano jakiegokolwiek hodowli i równocześnie bardzo ograniczono wykorzystanie gruntów ornych, co wskazuje na utratę przez wymienione wsie funkcji produkcyjnych rolnictwa.

Natomiast wsiami, w których zanotowano najwyższy poziom obsiania - wykorzystania ziemi, były: Horodniana, Rybniki, Woroszyły, Dąbrówki, Kolonia Mostek z Zaściankiem, Wólka Poduchowna z Wólką Przedmieście. Na tej podstawie można postawić wniosek, że wymienione wsie zachowują swoje funkcje rolnicze, co powinno stanowić przesłankę do uwzględniania interesów gospodarstw rolniczych w polityce zagospodarowania przestrzennego gminy.

6. ŚRODOWISKO KULTUROWE, OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

6.1 Rys historyczny Wasilkowa i regionu

Pierwsze ślady osadnictwa na terenie gminy Wasilków sięgają środkowej epoki kamienia zwanej mezolitem. Prowadzone na terenie gminy wykopaliska doprowadziły do odkrycia licznych śladów bytowania ludzi, między innymi śladów łowców reniferów oraz sensacji archeologicznej - zespołu kopalń krzemienia odkrytych w Puszczy Knyszyńskiej koło Rybnik. Ślady osadnictwa pradziejowego i wczesnohistorycznego odnalezione zostały

w sąsiedztwie niemal każdej istniejącej współcześnie miejscowości. Nic natomiast nie wiadomo na temat początków osadnictwa słowiańskiego na wasilkowskiej ziemi.

Tereny Wasilkowa na przestrzeni wieków leżały na pograniczu wschodu i zachodu. W XI wieku należały do Rusi Kijowskiej. W roku 1140 weszły w skład Księstwa Włodzimierskiego, a w XIII wieku Księstwa Włodzimiersko-Halickiego. Pierwsza wzmianka o Wasilkowie pochodzi z 1358 roku, kiedy to książę mazowiecki Siemowit III Trojdenowic i książę litewski Kiejstut zawarli ugodę dotyczącą rozgraniczenia Mazowsza i Litwy. Fragment granicy ustalono wówczas wzdłuż rzeki Sokołodki (dziś Czarna) aż do jej ujścia do Sprząśli (dziś Supraśl) w wyniku czego znaczna część obecnej gminy Wąsików znalazła się po stronie litewskiej. W 1524 r. w dokumencie poświadczającym nadanie królowej Bonie puszczy na północnym pograniczu Wielkiego Księstwa Litewskiego z Koroną, po raz pierwszy wymieniona została nazwa „deserta Wasilkowo” czyli Puszcza (Ostęp) Wasilków. Przyjęto się uważać pochodzenie nazwy miasta od Wasylka, czyli zdrobniałej wschodniosłowiańskiej formy imienia Bazyl lub też może być ona związana z użyciem słowa oznaczającego funkcje gospodarcze -Wasilka - to nieobrobione baliki dębowe służące do wyrobu klepki. Nazwy terenowe okolic Wasilkowa wskazują na dawną obecność dębu w drzewostanie.

Rewizja puszczy Wielkiego Księstwa Litewskiego dokonana w 1559 r. przez Hrehorego Wołłowicza, doprowadziła do utworzenia starostwa i założenia w nim miasta. Przełomową datą w historii Wasilkowa jest 8 grudnia 1566 roku kiedy to król Zygmunt August nadał Wasilkowowi prawa miejskie. Mieszczanie mieli sędzić się i rządzić według prawa magdeburskich mogli również pobierać cła i myto. Król nadał też miastu herb - głowę łosia i prawo pieczętowania nim dokumentów.

Na sejmie lubelskim 21 kwietnia 1569 roku Zygmunt August na prośbę doradców działających w imieniu mieszczan wasilkowskich przywrócił i włączył miasto do ziemi podlaskiej i Korony Polskiej. Zmiana ta jednak nie utrzymała się i Wasilków aż do rozbiorów pozostał w powiecie grodzieńskim województwa trockiego Wielkiego Księstwa Litewskiego.

W 1795 roku miasto wraz z zachodnią częścią powiatu grodzieńskiego i większością Podlasia znalazł się pod zaborem pruskim - w departamencie białostockim Prus Nowowschodnich. W tym okresie sprowadzono do Wasilkowa osadników aby zwiększyć potencjał gospodarczy miasta. W 1807 roku na mocy pokoju zawartego w Tylży obwód białostocki wraz z Wasilkowem został przyłączony do Rosji a w 1843 roku obwód białostocki wcielono do guberni grodzieńskiej. Zarówno działania pruskie jak i rosyjskie nie przyniosły większych zmian w sytuacji miasta i okolic. Największy wpływ na losy Wasilkowa w XIX wieku miał rozwój białostockiego okręgu włókienniczego. W latach siedemdziesiątych XIX stulecia miasto liczyło już 2,5 tysiąca mieszkańców, w tym połowę stanowili Żydzi, 45% katolicy a 5% prawosławni. Rozwijało się rzemiosło i manufaktury związane z przemysłem włókienniczym. Intensywny rozwój Wasilkowa można było obserwować na przełomie wieków. W 1910 roku liczba mieszkańców wynosiła już ponad 5000. W okresie zaborów odebrano katolikom dobra i świętości kościelne i przekazano je prawosławnym. Jeszcze trudniejszy los spotkał unitów, których zmuszono do zmiany wyznania na prawosławne. Rusyfikacja szkolnictwa wywołała wśród wasilkowian potrzebę nauki języka polskiego. Zorganizowano w Wasilkowie tajną polską szkołę, którą władze carskie zlikwidowały w 1914 roku.

Po 1918 roku miasto pod względem administracyjnym należało do powiatu i województwa białostockiego. Po odzyskaniu niepodległości, Wasilków zamieszkiwało około 4000 mieszkańców, w tym 64% katolików, 12% prawosławnych i 24% Żydów. Dziesięć lat później liczba mieszkańców wzrosła do ponad 5000. Nadal rozwijał się tu przemysł włókienniczy.

16 września 1939 roku rozpoczęła się okupacja radziecka. Mieszkańcom zmieniono obywatelstwo, zrusyfikowano nazwy ulic, szkolnictwo. W marcu 1941 roku włączono Wasilków w granice Białegostoku. 25 czerwca 1941 roku do miasta weszły wojska niemieckie. Latem tego samego roku Niemcy utworzyli na terenie Wasilkowa getto dla ludności wyznania mojżeszowego, którą następnie wymordowano w Treblince. Niemcy kontynuowali również sowiecką politykę wyniszczania elit narodu polskiego. Aresztowanych mieszkańców

rozstrzelivano lub wywożono na roboty do Rzeszy. W tej sytuacji rozwinęła się partyzantka. Okupacja niemiecka przyniosła miastu i okolicom straty materialne, które sięgnęły 20%.

W związku z przybliżaniem się Armii Czerwonej, Polacy zareagowali akcją „Burza”, która polegała na ujawnianiu się legalnych władz oraz współdziałaniu przeciwko Niemcom. W latach 1944-45 w Wasilkowie stacjonowała jednostka Armii Czerwonej. Żołnierze dokonywali rabunków oraz mordowali miejscową ludność. W tych warunkach polskie podziemie nadal aktywnie działało. W październiku 1945 roku w wyniku przekształcenia struktur AK powstał Obwód Sokólsko-Białostocki Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość. Jedną z jego kompanii działała na terenie gminy Wasilków. Siły niepodległościowe prowadziły aktywną walkę z wojskami sowieckimi. Straty wojenne wyraziły się między innymi kolejnym spadkiem ludności. W 1946 roku miasto liczyło niecałe 4000 mieszkańców. Jednak ludność szybko przystąpiła do pracy nad ponownym uruchomieniem zakładów włókienniczych. Do lat 90 ubiegłego stulecia największym przedsiębiorstwem na terenie gminy były Zakłady Przemysłu Welnianego im. Emilii Plater. W 1957 roku powstała Spółdzielnia Pracy Produkcji Materiałów Budowlanych. Likwidacji natomiast uległa prywatna działalność produkcyjna i handlowa. W 1958 roku Miejska Spółdzielnia Zaopatrzenia i Zbytu posiadała 12 punktów handlowych, piekarnię, masarnię, gospodę, rozlewnię piwa, wód gazowanych, punkt skupu oraz magazyn materiałów budowlanych. W 1959 roku działała też Spółdzielnia Szewsko-Kamasznicza. Założono również Kółko Rolnicze. Nowe władze nastawione były wrogo wobec religii. Skutkowało to między innymi dewastacją cmentarzy, szczególnie żydowskich. Wyznacznikiem zmian powojennych, oprócz rozwoju upaństwowionej gospodarki było powstanie w Wasilkowie dwóch szkół podstawowych oraz osiedli zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. W 1965 roku wybudowano jaz na ujęciu wody i ośrodek sportów wodnych. W latach 90 ubiegłego wieku likwidacji uległy zakłady państwowe.

Z początkiem lat 90-tych gospodarowaniem miastem i gminą zajęły się władze samorządowe, które musiały podjąć olbrzymi wysiłek nadrobienia wieloletnich zaległości inwestycyjnych i poprawienia standardów zaspakajania potrzeb mieszkańców.

6.2 Historyczne układy przestrzenne na terenie gminy Wasilków

Starostwo wasilkowskie powstało w ramach pomiaru włóczęj dokonanej w XVI wieku na Litwie i Podlasiu. Na początku lat sześćdziesiątych XVI stulecia rozpoczęła się akcja tworzenia włości - dzierżawy wasilkowskiej. Rewizorami byli Hrehory Wołłowicz i Jakub Łaszkowski.

Miasto Wasilków otrzymało typowe dla tych terenów olbrzymie uposażenie - 119 i $\frac{1}{2}$ włóki pól oraz 6 włók i 8 morgów lasów (2700 ha). Na należącym do miasta obszarze nad Sokółką powstały stawy i młyny, które dały początek późniejszym przedmieściom: Wólce-Przedmieściu, Woroszyłom i Sochoniom. W 1568 roku pomiędzy włókami miejskimi wymierzono obszar folwarku księżowskiego - Wólki. Na wschód od Wasilkowa wyznaczono folwark starościeński i związane z nim dwie wsie: Supraśl - Studzianka i Dąbrowki. Podczas organizowania starostwa wasilkowskiego dokonano kilku zamian gruntów z sąsiadami. Dwukrotnie przesuwano południową granicę miasta. W ten sposób w XVI wieku w granicach miasta znalazła się wieś Podrzecze Husaki. Zachodnią część miasta i starostwa była również dwukrotnie przesuwana.

Układ przestrzenny miasta Wasilków stanowi jeden z najciekawszych przykładów renesansowej myśli planistycznej w Polsce. Długie pasma bloków z podwójnymi rzędami działek stanowiły podstawę pasmowego układu z prostolinijną siecią ulic. Rynek miał znaczne rozmiary (200m x 135m = 2,7 ha), z jego narożników wybiegały po dwie ulice - główne osie kompozycyjne przebiegały przez naroża a nie środek rynku. W Wasilkowie wyjątkiem była ulica dochodząca do środka pierzei - co wynikało najprawdopodobniej z włączenia do rozplanowania wcześniejszej drogi. Charakterystyczne dla renesansu było także projektowanie miasta zintegrowane z planowaniem jego użytków rolnych i ogrodów. Na obrzeżach strefy zabudowy utworzono obszerne i starannie zaprojektowane działnice ogrodowe - np.: „Pod Dębami, a dalej pola mieszczan. Nie przewidywano funkcji obronnych. Działki siedliskowe były większe, a ulice szersze. W projektowaniu wykorzystano plan typowej ulicówki - domy drewniane ustawione szczytami po obu stronach ulicy. Głębokie

działki mieściły zabudowania gospodarcze i ogrody. O renesansowym charakterze planowania świadczy także ich regularna geometryczność i symetria zaburzona tylko przeszkodami naturalnymi. Układ przestrzenny Wasilkowa należy do najbardziej regularnych i rozwiniętych układów urbanistycznych miast Podlasia. Pierwszy kościół w Wasilkowie stanął na północ miasta. Mogło to być celowe zamierzenie kompozycyjne. Świątynia powstała na wzgórz, skąd rozpościerał się widok na położone w dole miasto, a dalej na dolinę Supraśli. Kościół miał być widoczny z daleka górując nad miastem Jeszcze w XVI wieku wasilkowską świątynię przeniesiono na plac naprzeciw południowo-zachodniego rogu Rynku Dziś w tym miejscu wznosi się kościół pw. Najświętszej Maryi Panny Matki Miłosierdzia

18 maja 1895 roku spaliła się prawie połowa Wasilkowa. Spłonęło 209 domów i 178 innych budynków. W tym czasie opracowano nowy plan zagospodarowania miasta. Między innymi powstały wówczas istniejące do dziś cmentarze poza miastem: katolicki, prawosławny i żydowski. (Przed 1828 rokiem zlikwidowano dotychczasowe cmentarze przy świątyniach i ulokowano w okolicach Kościeliska - miejsca pierwszego kościoła z XVI wieku.) W 1853 roku wyświęcono nową, murowaną cerkiew, wybudowaną na Rynku (poprzednia - unicka stała przy ulicy Poświętnej dziś Mickiewicza). W 1876 roku przed nową cerkwią wzniesiono również murowaną bramę - dzwonicę. Do II wojny światowej istniała w Wasilkowie drewniana bóżnica z końca XVIII lub początku XIX wieku. W tym stuleciu wzniesiono też dwa domy modlitwy. W latach dwudziestych XX wieku rozwinął się przemysł włókienniczy. Istniało tu 14 zakładów włókienniczych, 3 młyny i 5 tartaków.

Duże zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym miasta nastąpiły po drugiej wojnie światowej. Miasto nie pozostało wolne od wątpliwych pod względem jakości i estetyki budynków wielorodzinnych. Powstały również nowe instytucje edukacyjne i kulturalne. Wybudowano przedszkole, biblioteka, dwie szkoły, kino. Na rzece Supraśli zorganizowano ośrodek sportów wodnych.

Ślady osadnictwa pradziejowego i wczesnohistorycznego świadczą o tym, że większość obecnie istniejących miejscowości na terenie gminy Wasilków ma wielowiekowy rodowód historyczny. Wszystkie wsie mają charakter ulicówek o bardziej lub mniej rozproszonej zabudowie.

Ciekawym elementem gminy Wasilków jest **sanktuarium w Świętej Wodzie** przy drodze krajowej nr 19. W 1953 roku na wzór grotty w Lourdes wybudowano grotę nad cudownym źródłem, a także kalwarię świętowodzka oraz zespół monumentalnych figur na cmentarzu parafialnym. Obiekt ten jest miejscem pielgrzymek ludności wyznania zarówno rzymsko jak i greckokatolickiego.

Na terenie gminy Wasilków znajduje się **Białostockie Muzeum Wsi**. Budynki skansenu rozmieszczone są na tarasach rzeki Supraśl i wkomponowane w krajobraz o parkowym charakterze. Znajdują się tu takie przykłady architektury Podlasia jak: wiatrak - „koźlak” z 1836 roku; kuźnia z 1914 roku oraz zespół budynków leśnych skupionych w dwu zagrodach. Do skansenu przeniesiono również dwór ziemiański (klasycystyczny) z Bobry Wielkiej koło Nowego Dworu. Przy dworze znajdują się dwa spichlerze z początku XX wieku i jeden osiemnastowieczny z Starej Wsi. Odtworzono również układ przestrzenny przysiółka drobnoszlacheckiego charakterystyczny dla osadnictwa szlacheckiego z pogranicza Mazowsza i Podlasia. Jest tu również remiza strażacka z 1926 roku, młyn wodny z 1941 oraz niewielki wiatrak.

* *Za Przemysławem Czyżewskim*

6.3 Wykaz obiektów i obszarów chronionych na terenie gminy Wasilków

Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków:

1) STUDZIANKI:

- wiatrak holenderski - drewniany, 1939 rok- działka geodezyjna nr 2013 - nr rej.: 522 z 25.06.1982

2) WASILKÓW:

- kościół parafialny pw. Przemienienia Pańskiego, ul. Kościelna, 1880-1883 rok - nr rej.: 666 z 11.11.1987
- cerkiew pw. Śś. Ap. Piotra i Pawła, 1853 rok, ul. Mickiewicza - nr rej.: 778 z 19.11.1993
- dzwonnica - brama - 3 ćw. XIX w. ul, Mickiewicza - nr rej.: 778 z 9.11.1993
- cmentarz par. rz.kat., lata 90-te XIX wieku, ul. Ks. Rabczyńskiego - nr rej.: A-31 z 24.09.2002

Wykaz zabytków nieruchomości ujętych w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

1) DĄBRÓWKI:

- dom nr 22, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 31, drewn., k. XIX w.
- dom nr 34, drewn., 4 ćw. XIX w.
- dom nr 41, mur., 1930 r.
- dom nr 53, drewn., XIX/XX w.
- dom nr 68, drewn., 1909 r.
- krzyż przydrożny obok zagrody nr 31. żel., 1892 r.

2) HORODNIANKA:

- dom nr 9, drewn. l. 20 XX w.

3) JUROWCE;

- dom nr 37, drewn., 4 ćw. XIX w.
- dom nr 49, mur., l. 30 XX w.
- dom nr 58, drewn., k. XIX w.

4) KATARYNKA:

- dom, wł. Nadleśnictwo, glin. - mur. - drewn., 1904 r.

5) NOWODWORCE:

- kapliczka naprzeciwko zagrody nr 51, mur., l. 20 XX w.
- dom nr 8, mur, 1931 r.
- dom nr 10, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 17, mur, 1921 r.
- dom nr 22, drewn., 4 ćw. XIX w.
- dom nr 23, drewn., 1878 r.
- dom nr 31, mur, 1910 r
- dom nr 38, drewn., 1905 r
- dom nr 39, mur, 1908 r
- dom nr 43, drewn., XIX/XX w.

6) OGRODNICZKI:

- dróżniczówka, drewn., przed 1915 r

7) OSOWICZE:

- krzyż nagrobny Stanisława Juchnickiego, kam. - żel., 1912 r
- krzyż, kam. - żel., pocz. XX w.

8) SIELACHOWSKIE:

- postument od krzyża k. domu nr 4, kam. - żel., ok. 1850 r.
- krzyż, kam. - żel., 1910 r.

9) SOCHONIE:

- szkoła, ob. dom mieszkalny, drewn., l. 20 XX w.

10) STUDZIANKI:

- szkoła, mur., pocz. XX w.
- dom nr 150, drewn., k. XIX w.

11) WOROSZYŁY:

- zagroda nr 3:
 - a) dom, drewn., l. 20 XX w.
 - b) stodoła, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 1, drewn., 1926 r.
- dom nr 4, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 5, drewn., XIX/XX w.

12) WÓLKA PODUCHOWNA:

- kapliczka słupowa, drewn., l. ćw. XX w.
- krzyż przydrożny naprzeciw zagrody nr 4, mur., l. ćw. XX w

13) MIASTO WASILKÓW:

- układ urbanistyczny, XVI-XIX
- organistówka w zespole kościoła filialnego p.w. Przemienienia Pańskiego, ul. Kościelna 59, drewn., l. 20 XX w.

a) ul. Białostocka:

- dom nr 9, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 11, drewn., l. 20 XX w. '
- dom nr 32, ob. poczta, mur., ok. 1930 r
- zespół wodociągowy nr 77:
 - a) przepompownia wody, mur., 1891 -1934 r.
 - b) filtrownia wody, mur, 1913 r.
 - c) budynek administracyjny wodociągów, mur., 1905 - 1935 r.

b) ul. Błękitna:

- dom nr 8, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 9, drewn., l. 30 XX w
- dom nfc 11, drewn., l. 30 XX w.

c) ul. Ciemna:

- dom nr 2, drewn., l. 30 XX w.

d) ul. Dworna:

- dom nr 1, drewn., XIX/XX w.
- dom nr 7, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 9, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 11, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 14, drewn., pocz. XX w,
- dom nr 17, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 20, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 22, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 27, drewn., XIX/XX w.
- dom nr 36, drewn., pocz. XX w.
-

- dom nr 38, drewn., l. 30 XX w.

e) ul. Gajna:

- dom nr 3, drewn., pocz. XX w. dom nr 5, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 7, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 15, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 21, drewn., pocz. XX w.
- krzyż przy domu nr 21, mur./żel., 1906 r.
- dom nr 24, mur., l. 30 XX w.

f) ul. Grodzieńska:

- dom nr 3, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 5, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 6, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 7, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 8, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 11, drewn., przed 1914 r.
- dom nr 20, drewn., ok. 1930 r.
- dom nr 22, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 24, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 28, mur., l. 30 XX w.
- zagroda nr 29:
 - a) dom, mur., pocz. XX w.
 - b) kuźnia, mur., pocz. XX w.
 - c) brama, mur., pocz. XX w.
- dom nr 30, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 43, drewn., l. 30 XX w.
- kuźnia nr 43, mur., k. XIX w.
- dom nr 46, drewn., l. 30 XX w.
- kuźnia nr 47, mur., l. 20 XX w.
- dom nr 48, drewn. - mur., pocz. XX w.
- dom nr 50, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 52, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 55, mur., l. 30 XX w.
- dom nr 57, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 59, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 61, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 62, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 63, drewn., 130 XX w.
- dom nr 65, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 68, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 69, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 70, drewn., 1924 r., remont, ok. 1939 r.

- dom nr 73, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 74, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 75, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 77, drewn., 1910 - 1915 r.
- dom nr 82, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 87, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 89, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 90, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 91, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 93, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 94, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 96, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 98, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 110, drewn., l. 20 XX w.

g) ul. Grzybowa:

- dom nr 6, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 10, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 12, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 16, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 19, drewn., k. XIX w.
- dom nr 24, mur., 1935 r.
- dom nr 28, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 38, drewn., k. XIX w.

h) ul. Jakimy:

- dom nr 24, drewn., ok. 1900 r. i szopa, drewn., l. 20 XX w.
- dom z oborą nr 26, drewn., 1860 r.
- dom nr 30, drewn., 1887 r.
- młyn wodny nr 40, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 12 a -14, drewn., k. XIX w.
- dom nr 20, drewn., l. 20 XX w.

i) ul. Jurowiecka:

- dom nr 9, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 10, drewn., l. XIX/XX w.
- dom nr 15, drewn., l. 30 XX w.

j) Rynek Kilińskiego:

- dom nr 10, drewn., 1900 r., remont. 1920 r.
- dom nr 15, drewn., ok. 1930 r.
- dom nr 1, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 2, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 3, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 6, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 8, drewn., l. 20 XX w.

- dom nr 9, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 12, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 17, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 19, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 21, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 23, drewn., l. 30 XX w.
- kapliczka p.w. serca pana Jezusa, mur./kam., pół. XIX w., 1920 r.

k) ul. Kościelna:

- dom nr 4, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 6, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 7, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 9, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 11, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 13, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 15, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 17, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 21, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 24, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 28, drewn., l ćw. XX w.
- dom nr 29, mur., 1931 r.
- dom nr 36, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 37/1, drewn., l ćw. XX w.
- dom nr 38, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 41, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 41/1, mur., 1906 r.
- dom nr 48, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 49, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 50, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 54, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 56, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 57, drewn., 1887 r.
- dom nr 59, d. organistówka, drewn., l ćw. XX w.
- dom nr 61, drewn., l. 20 XX w.

l) ul. Kościuszki:

- dom nr 4, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 5, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 6, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 7, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 8, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 10, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 16, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 22, drewn., pół. XIX w.

- dom nr 24, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 26, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 28, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 29, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 30, drewn., l. ćw. XX w.
- dom nr 33, drewn., l. ćw. XX w.
- dom nr 37, drewn., pocz. XX w.

m) ul. Kryńska:

- dom nr 3, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 5, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 6, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 8, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 12, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 12 a, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 16, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 21, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 25, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 27, drewn., l. 20 XX w;
- dom nr 29, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 38, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 40, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 41, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 44, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 45 i stodoła, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 47, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 50, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 53, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 58, drewn., l. 30 XX w.

n) ul. 11 Listopada:

- dom nr 1, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 3, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 4, drewn., l. 20 XX w.

o) ul. Łazienna:

- dom nr 14, drewn., l. 20 XX w.

p) ul. Mickiewicza:

- dom nr 6, drewn., k. XIX w.
- dom nr 10, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 11, drewn., 4 ćw. XIX w.
- dom nr 12, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 15, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 19, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 21, drewn., l. 20 XX w.

- dom nr 23, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 25, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 29 z oborą, drewn., 4 ćw. XIX w., remont. 1930 r.
- dom nr 31, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 33, drewn., l. 30 XX w.

q) ul. Nowa:

- dom nr 4, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 6, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 8, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 10, drewn., XIX/XX w.
- dom nr 12, drewn., 1916 r.
- dom nr 20, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 24, drewn., l. 30 XX w.

r) ul. Olszowa:

- dom nr 6, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 8, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 10, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 38 i budynek gospodarczy, drewn., l. 20 XX w.

s) ul. Piasta:

- dom nr 3, drewn., XIX/XX w.
- dom nr 4, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 5, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 6, drewn., XIX/XX w.

t) ul. Polna:

- dom nr 3, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 10, mur., 1931 r.
- kapliczka z drewnianą figurą św. Józefa z dzieciątkiem (obok domu nr 10), mur., i ćw. XX w.
- krzyż przy domu nr 12, bet., l. 20 XX w.
- dom nr 15, drewn., l. 30 XX w.
- dom nr 20, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 23, drewn., 1904 r.
- dom nr 25, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 42, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 44, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 66, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 68, drewn., ok. 1910 r.
- dom nr 72, drewn., l. ćw. XX w.
- dom nr 74, drewn., 1912 r.
- krzyż, drew., 1910 r.

u) ul. Sienkiewicza:

- dom nr 1, drewn., l. 20 XX w.
- dom nr 11, drewn., l. ćw. XX w.

- dom nr 12, drewn., ok. 1910 r.
- dom nr 14, drewn., ok. 1910 r.
- dom nr 15, drewn., I ćw. XX w.
- dom nr 16, drewn., I ćw. XX w.
- dom nr 18, drewn., I ćw. XX w.
- dom nr 19, drewn., I ćw. XX w.
- dom nr 27, drewn., I ćw. XX w.
- dom nr 28, drewn., I ćw. XX w.
- dom nr 31, drewn., I. 20 XX w.
- dom nr 32, drewn., I. 20 XX w.
- dom nr 34, drewn., I. 20 XX w.
- dom nr 38, drewn., I. 20 XX w.

w) ul. Staszica:

- dom nr 5, drewn., I. 30 XX w.
- dom nr 7, drewn., I. 30 XX w.

v) ul. Suprańska:

- dom nr 5, drewn., I. 20 XX w.
- dom nr 7, drewn., I. 20 XX w.
- dom nr 11, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 13, drewn., I. 30 XX w.

x) ul. Wiśniowa:

- dom nr 1, drewn., I. 30 XX w.

y) ul. Wojtowska:

- dom nr 4, drewn., I. 30 XX w.
- dom nr 9, drewn., I. 20 XX w.
- krzyż przy domu nr 15, kam./żel., pocz. XX w.
- dom nr 21, drewn., I. 30 XX w.
- dom nr 23, drewn., I. 20 XX w.
- dom nr 28, drewn., I. 30 XX w.
- dom nr 59, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 30, drewn., k. XIX w.
- dom nr 33, drewn., I. 20 XX w.
- dom nr 34, drewn., I. 30 XX w.
- dom nr 39, drewn., I. 30 XX w.
- dom nr 40, drewn., k. XIX w.
- dom nr 48, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 57, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 68, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 70, drewn., pocz. XX w.

z) ul. Zielona:

- dom nr 1, drewn., pocz. XX w.
- dom nr 3, drewn., pocz. XX w.

14) WASILKÓW- ŚWIĘTA WODA

- Kościół rektoralny p.w. Matki Boskiej Bolesnej, mur., 1874 r.; odb. 1949-1950 r.; Grota Matki Boskiej z Lourdes, mur., 1954 r.

15) CMEN TARZE N A TERENIE MIASTA WASILKÓW:

- cmentarz przykościelny parafii rzymsko-katolickiej p.w. Przemienienia Pańskiego, ul. Kościelna, ok. pół. XIX w.
- cmentarz przykościelny parafii rzymsko-katolickiej p.w. NMP Matki Miłosierdzia, ul. Białostocka, ok. 1567 r
- cmentarz rzymsko-katolicki, ul. Ks. W. Rabczyńskiego, 1900 r.
- cmentarz prawosławny przycerkiewny, ul. Grodzieńska, XIX w.
- cmentarz prawosławny, ul. Ks. W. Rabczyńskiego
- cmentarz prawosławny (pozostałości), ul. Polna
- cmentarz żydowski, ul. Słowackiego, I pół. XX w.
- cmentarz żydowski (pozostałości), ul. Suprańska
- cmentarz wojenny żołnierzy radzieckich, 1943 r. Mogiła znajduje się w gęstym lesie świerkowym, w odległości ok. 1 km na północ od miasta Wasilków i ok. 100 m na południowy -wschód od szosy E-12 z Białegostoku do Grodna. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy Wasilków:

1. Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 36-86:

TAB.20

Miejscowość	numer stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	kultura	bliższa chronologia
Sielachowskie	1	osada		okres nowożytny
Osowicze	1	osada		XVII-XVIII w
Osowicze	2	śląd osadnictwa		okres nowożytny
Jurowice	2	punkt osadniczy		okres nowożytny
Jurowice	3	śląd osadnictwa		okres nowożytny
Jurowice	1	znalezisko luźne	kultura pucharów lejkowatych	neolit
Sochonie	2	miejsce bitwy z 1282 roku	nieokreślona	nowożytny

2. Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 36-87:

TAB.21

Miejscowość	numer stanowiska w miejscowości	Funkcja obiektu	Kultura	Bliższa chronologia
Wasilków	1	osada	trzcieniecka	wczesna epoka brązu neolit wczesny brąz
Dąbrówki	2	osada śląd	trzcieniecka niemeńska świdzka	neolit, wczesna epoka brązu paleolit, późne średniowiecze
Wasilków	7	śląd osadnictwa osada		epoka kamienia późne średniowiecze
Wasilków	8	obozowisko osada		neolit/ wczesny brąz późne średniowiecze
Wasilków	9	śląd osadnictwa śląd osadnictwa		epoka kamienia późne średniowiecze
Wasilków	10	śląd osadnictwa śląd osadnictwa		epoka kamienia nowożytność
Nowodworce	10	śląd osadnictwa? śląd osadnictwa? osada?	?	epoka kamienia epoka żelaza późne średniowiecze
Nowodworce	11	śląd osadnictwa? śląd osadnictwa?		epoka kamienia późne średniowiecze
Nowodworce	12	śląd osadnictwa?		epoka kamienia
Nowodworce	2	obozowisko	świdzka	paleolit

		obozowisko obozowisko	janisławicka niemeńska, trzcieniecka	wczesna epoka brązu
Nowodworce	3	cmentarzysko		nowożytność
Nowodworce	4	obozowisko	?	neolit/wczesna epoka brązu
Nowodworce	5	obozowisko	niemeńska trzcieniecka	neolit/wczesna epoka brązu
Nowodworce	6	ślad osadnictwa	?	epoka kamienia
Nowodworce	7	stad osadnictwa	?	późne średniowiecze
Nowodworce	8	osada?	?	wczesne średniowiecze
Nowodworce	9	ślad osadnictwa	?	epoka kamienia
Nowodworce*	1	obozowisko	niemeńska trzcieniecka?	neolit/wczesna epoka brązu

***Stanowisko archeologiczne Nowodworce 1 obszar 36-87, wpisany do rejestru zabytków województwa podlaskiego; nr decyzji 670-1/43/77 z dn. 22.12.1977 nr rej. C-61**

3. Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 34-86: TAB.22

miejsowość	numer stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	kultura	bliższa chronologia
Rybniki	2	Osada osada?		późne średniowiecze nowożytność
Rybniki	3	osada		okres nowożytny
Rybniki	4	ślad osadnictwa		epoka kamienia
Rybniki	5	obozowisko ślad osadnictwa		epoka kamienia (mezolit?) okres nowożytny
Rybniki	6	punkt osadniczy		neolit?
Rybniki	7	siad osadnictwa		neolit?
Rybniki	8	siad osadnictwa		epoka kamienia
Rybniki	9	ślad osadnictwa		neolit?
Rybniki	10	obozowisko ślad osadnictwa		epoka kamienia epoka brązu?
Rybniki	11	obozowisko?		mezolit?
Rybniki	12	siad osadnictwa osada?		epoka kamienia okres nowożytny
Rybniki	1	punkt osadniczy		okres nowożytny
Wólka Przedmieście	1	punkt osadniczy		okres nowożytny
Wólka Przedmieście	2	punkt osadniczy		okres nowożytny
Wólka Przedmieście	3	siad osadnictwa		późne średniowiecze okres nowożytny
Wólka Przedmieście	4	punkt osadniczy		okres nowożytny

4. Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 35-87: TAB.23

miejsowość	numer stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	kultura	bliższa chronologia
Studzianki	9	obozowisko	?	epoka kamienia
Dąbrówki	1	obozowisko ślad osadnictwa ślad osadnictwa	? trzcieniecka	mezolit/neolit epoka brązu średniowiecze
Wasilków	3	ślad osadnictwa	?	epoka kamienia
Wasilków	4	obozowisko ?	?	epoka kamienia
Wasilków	5	ślad osadnictwa	pradziejowa	nieokreślona
Wasilków	6	ślad osadnictwa	pradziejowa	nieokreślona
Dąbrówki	3	ślad osadnictwa		epoka kamienia epoka brązu
Dąbrówki	4	ślad osadnictwa osada?		wczesne średniowiecze średniowiecze
Dąbrówki	5	ślad osadnictwa	?	mezolit epoka brązu
Dąbrówki	6	obozowisko? ślad osadnictwa ślad osadnictwa	pradziejowa	epoka kamienia, epoka brązu wczesne średniowiecze nieokreślone OWR

		osada		
Dąbrówki	7	siad osadnictwa	?	epoka kamienia /schyłkowy paleolit/
Dąbrówki	8	stad osadnictwa		epoka kamienia
Studzianki	10	obozowisko ?	?	epoka kamienia epoka brązu
Studzianki	11	obozowisko ?	?	epoka kamienia wczesny brąz
Dąbrówki	9	siad osadnictwa	?	epoka kamienia wczesny brąz
Dąbrówki	10	siad osadnictwa	?	epoka kamienia epoka brązu
Studzianki	12	ślad osadnictwa	?	epoka kamienia epoka brązu
Studzianki	13	obozowisko	?	epoka kamienia wczesny brąz
Studzianki	14	ślad osadnictwa	?	Mezolit epoka brązu
Studzianki	15	ślad osadnictwa	?	epoka kamienia wczesny brąz
Studzianki	16	ślad osadnictwa	?	epoka kamienia
Horodniana	1	ślad osadnictwa	?	epoka kamienia
Sochonle	1	osada		Wczesne średniowiecze
Horodniana	2	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	nieokreślona ?	Pradziejowa wczesna epoka brązu

5. Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 35-88: TAB.24

miejsowość	numer stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	kultura	Bliższa chronologia
Zapieczki	1	obozowisko	?	Mezolit
Zapieczki	2	osada?	ceramiki sznurowej	Neolit
Zapieczki	3	obozowisko	?	mezolit ?
Studzianki	2	ślad osadnictwa	?	paleolit?
Studzianki	3	obozowisko ?	?	Mezolit
Studzianki	4	obozowisko ?	obozowisko ? trzcieniecka	wczesny brąz
Studzianki	5	obozowisko ?	trzcieniecka ?	wczesny brąz późne średniowiecze
Studzianki	6	obozowisko ?	trzcieniecka ?	wczesny brąz
Studzianki	7	ślad osadnictwa	?	Późne średniowiecze epoka kamienia
Studzianki	8	ślad osadnictwa	?	epoka kamienia?

6. Spis stanowisk archeologicznych w układzie obszaru AZP 35-86: TAB.25

miejsowość	numer stanowiska w miejscowości	funkcja obiektu	kultura	Bliższa chronologia
Katrynka	1	znalezisko luźne		Neolit

Stanowiska nie rozpoznane poprzez badania w terenie (brak oznaczeń na arkuszach AZP): TAB.26

miejsowość	numer stanowiska w	funkcja obiektu	kultura	Bliższa chronologia
Studzianki (w środkowej części wsi, po pn. stronie drogi, wzgórze morenowe na którym stoi krzyż)	1	stanowisko krzemienne		epoka kamienia
Studzianki (około 1 km na pół-wsch. Od wsi na krawędzi zalewowej Narwi)	2	stanowisko krzemienne		epoka kamienia
Studzianki	3	obozowisko?		Mezolit
Studzianki (na południowym stoku wysoczyzny opadającej ku Supraśli)	4	obozowisko	niemeńska trzcieniecka	wczesna epoka brązu

Studzianki (na potu ob. Gawry luka w odległości 500 m na pld. Od drogi Zapteczki-Studziantd)	5	obozowisko?	trzcieniecka świderska	wczesny brąz późne średniowiecze
Studzianki (na polu ob. Łazowskiego na pld. Stoku wysoczyzny opadającej ku Supraśli)	6	obozowisko?	trzcieniecka	wczesny brąz
Studzianki (na zachód od Supraśli 500 m)	7	śląd osadnictwa		epoka kamienia późne średniowiecze
Studzianki (zlokalizowany na pld. - wsch. stoku wysoczyzny w odl. 790 m od Supraśli)	8	śląd osadnictwa		epoka kamienia
Wasilków (przy majątku Wasilków w pobliżu rzeki Supraśli)	2	kurhany		

7. OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA WODNEGO

a) strefy oraz obszary ochronne

Strefę ochronną, stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. W celu właściwego zagospodarowania wodami w szczególności ochrony zasobów wodnych główne komunalne ujęcia wody zlokalizowane w gminie Wasilków muszą posiadać wydane na podstawie *art.37.ust la/t. 122 ust1 ustawy Prawo Wodne (Dz.U. nr 115 poz. 1229 z późn. zmianami)* pozwolenia wodnoprawne.

Z ujęć w Wasilkowie i wsi Jurówce woda pobierana jest na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego *decyzją Wojewody Podlaskiego nr OŚ.II.6210/202/98 z dnia 28 grudnia 1998 r.* określającego dla w.w. ujęć trzy strefy ochrony: bezpośredniej, pośredniej i zewnętrznej oraz na ze względu na zróżnicowane zakazy i ograniczenia w zewnętrznym terenie ochrony pośredniej wydzielono następujące podstrefy:

- „A”- bezpośrednio otaczająca teren ujęcia;
- „B”- do potencjalnej zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej wraz z miastem Supraśli;
- „C”- obszar o funkcji rolniczej.

Ponadto pozwolenie ustala sposób zabezpieczenia i zagospodarowania wyznaczonej strefy ochronnej oraz sposób oznakowania granic, jak również wprowadza w granicach strefy ochrony bezpośredniej zakazy dotyczące m.in.:

- użytkowania gruntów i prowadzenia prac nie związanych z eksploatacją ujęcia;
- lokalizowania obiektów nie związanych z eksploatacją ujęcia;
- wykonywania wierceń i odkrywek nie związanych z ujęciem.

,w granicach strefy ochrony pośredniej zakazy dotyczące m.in.:

- wprowadzania ścieków do wód i do ziemi;
- rolniczego wykorzystania ścieków;
- stosowania nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin w formie pylistej;
- budowy siedzib ludzkich i osiedli mieszkaniowych gdy nie jest możliwe odprowadzanie ścieków do kanalizacji;
- budowy nowych dróg o charakterze ponadlokalnym i torów kolejowych;
- wydobywania kopalin pospolitych;
- wykonywania robót melioracyjnych;
- wykonywania nowych ujęć wody;
- lokalizowania zakładów przemysłowych i ferm hodowlanych;

- lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych i innych substancji chemicznych oraz rurociągów do ich transportu, w tym budowy stacji paliw płynnych;
- urządzania parkingów oraz obozowisk;
- lokalizowania cmentarzy i grzebania zwierząt;
- mycia pojazdów mechanicznych w rzece Supraśl;

,w granicach strefy ochrony zewnętrznej zakazy dotyczące m.in.:

- wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi z wyłączeniem ścieków odprowadzanych do ziemi po ich uprzednim oczyszczeniu w stopniu spełniającym wymogi *rozporządzenia MOŚZNiL z dnia 5 listopada 1991 r. w sprawie klasyfikacji wód i warunków jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód i do ziemi (Dz. U. nr 116, poz.503)* za wyjątkiem podstrefy „A”;
- przechowania i składowania odpadów promieniotwórczych;
- lokalizowania wysypisk i wylewisk;
- lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych i innych substancji chemicznych oraz rurociągów do ich transportu, w tym budowy stacji paliw płynnych;
- lokalizowania inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi;
- lokalizowania inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska w podstrefie „A” natomiast w podstrefach „B” i „C” w przypadku negatywnej oceny oddziaływania na środowisko;
- lokalizowania nowych cmentarzy i grzebania zwierząt;
- przeprowadzania zabiegów rolniczych i leśnych za pomocą rozpylania z samolotów;

Ponadto dopuszcza się na zewnętrznym terenie strefy ochrony pośredniej do:

- wykonywania wierceń i odkrywek po pozytywnej ocenie oddziaływania na środowisko wyjątkiem podstrefy „A”;
- uprawiania kąpieli i sportów wodnych oraz urządzania obozowisk;
- intensywnej hodowli ryb;
- wykonywania nowych rowów melioracyjnych;
- rolniczego wykorzystania ścieków(za wyjątkiem podstrefy „A”);
- stosowania nawozów sztucznych w formie pylistej
- zabudowy zagrodowej o ilościach wytwarzanych ścieków do 5 m³/d;
- budowy dróg publicznych i torów kolejowych, po rozwiązaniu odprowadzania ścieków deszczowych poniżej ujęcia wody w Wasilkowie lub z podczyszczaniem przed zrzutem do rzeki Supraśl;
- budowy stacji benzynowych, stacji obsługi pojazdów (oprócz podstrefy „A”) po przedłożeniu pozytywnej oceny oddziaływania na środowisko;

Pozwolenie na pobór wody na potrzeby wodociągu grupowego w Rybnikach wydano na podstawie *decyzji Wojewody Podlaskiego nr RL.IV.6223/21/02 z dnia 2 lipca 2002 r. ustanawiającej strefę ochrony bezpośredniej o wymiarach 12 x 12 m wokół studni*. Zgodnie z decyzją na terenie strefy ochronny bezpośredniej należy zapewnić odprowadzanie wód opadowych tak, aby nie dostały się one do urządzeń służących do poboru wody, teren ochrony należy zagospodarować zielenią a teren ujęcia ogrodzić i oznakować tablicami informacyjnymi. Pozwolenie jest ważne do 30 czerwca 2012 roku. W Studziankach - pozwolenie na pobór wody na potrzeby wodociągu grupowego wydano na podstawie decyzji nr *OŚ.II.6210/167/97 z dnia listopada 1997r. ustanawiającej*

strefę ochrony bezpośredniej o promieniu 8 m od studni. Decyzja na pobór wody była ważna do 30.11.2002 r., procedura otrzymania nowego pozwolenia jest w toku.

b) ochrona przed powodzią

Zgodnie z art. 82.2 ustawy Prawo Wodne (Dz. U. nr 115 poz. 1229 z późn. zmianami) dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej sporządza studium określające w szczególności granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią, uwzględniające częstotliwość występowania powodzi, ukształtowanie dolin rzecznych i tarasów zalewowych, strefę przepływu wezbrań powodziowych, tereny zagrożone osuwiskami skarp lub zboczy, tereny depresyjne oraz bezodpływowe.

W 2004 roku na zlecenie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie wykonano studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi „Obszary zagrożenia powodziowego - rzeka Supraśl”. W przedmiotowym opracowaniu określono trzy strefy zagrożenia powodziowego w dolinie rzeki Supraśl: strefy zalewu wielkiej wody o prawdopodobieństwie 1% i 5% oraz stanowiącą część strefy 1% - strefę, w której głębokość wody nad terenem nie przekracza 0,5m.

8. OBSZARY I TERENY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA GÓRNICZEGO, ZŁOŻA KOPAUN, ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH

Głównym surowcem mineralnym wydobywanym w gminie Wasilków jest żwir. Zgodnie z danymi uzyskanymi z Państwowego Instytutu Geologicznego z siedzibą w Warszawie na terenie gminy znajduje się 15 złóż tego kruszywa naturalnego z czego na podstawie ważnych koncesji do eksploatacji dopuszczonych jest obecnie 6 złóż.

Koncesja na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, na wydobywanie kopalin ze złóż jest wydawana na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994 r - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. Nr 27, poz. 96, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 88, poz. 554, Nr 111, poz. 726 i Nr 133, poz. 885, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2000 r. Nr 109, poz. 1157 i Nr 120, poz. 1268).

a) zestawienie złóż surowców mineralnych z terenu gminy Wasilków TAB.27

Lp.	NAZWA ZŁOŻA	RODZAJ SUROWCA	STAN ZAGOSPODAROWANIA	POW. (ha)	NR. KONCESJI	UWAGI
1	Studzianki B	Kruszywa naturalne	Złoże skreślone z bilansu zasobów	1,3		Zlikwidowane zgodnie z decyzją S.A./400/24/97 1997.0123
2	Studzianki C	Kruszywa naturalne	Złoże rozpoznane szczegółowo	3		Decyzją nr : GT.IV.- 8516/6/81/82 1982.02.15 wydzielono fragment złoża Studzianki CII
3	Studzianki C II	Kruszywa naturalne	Złoże skreślone z bilansu zasobów	1,44		Zlikwidowane zgodnie z decyzją SA/400/63/98 1998.04.17
4	Studzianki F	Kruszywa naturalne	Złoże rozpoznane szczegółowo	0	RLV.7551/3/02 2002.10.25	Koncesja ważna 10 lat
5	Studzianki J	Kruszywa naturalne	Złoże skreślone z bilansu zasobów	3,8	OS.IV-7551/38/95 1996.01.16	Decyzją nr ROS.IV-7412/11/38/95/00 stwierdzono wygaśnięcia koncesji w związku z wyeksploatowaniem złoża.
6	Studzianki K	Kruszywa naturalne	Złoże zagospodarowane	0	OS IV-7551/59/98 1998.06.29	Koncesja ważna 10 lat

7	Studzianki L	Kruszywa naturalne	Złoże rozpoznane szczegółowo	0	-	
8	Studzianki Ł	Kruszywa naturalne	Złoże zagospodarowane	15,4	SR.IV-7412/11/103/03 2004.02.23	Koncesja ważna 10 lat
9	Studzianki 2	Kruszywa naturalne	Złoże zagospodarowane	0,87	OS.IV-7551/32/94 1995.01.05	Koncesja ważna 10 lat
10	Wólka Przedmieście	Kruszywa naturalne	Złoże zagospodarowane	1,87	OŚ.IV-7551/37/95 1996.01.24 zmieniona decyzjami: OŚ.IV- 7551/37/96/98 1998.06.10; ROŚ.IV- 7412/11/37/00 2000.04.19;	Na wniosek właścicieli z dnia 29.04.2004r. stwierdzono wygaśnięcie koncesji pismem: ŚR.IV-7412/11/37/04.
11	Wasilków-Nowodworce	Kruszywa naturalne	Złoże skreślone z bilansu zasobów	39	-	-
t2	Nowodworce	Kruszywa naturalne	Złoże rozpoznane szczegółowo	0,44	-	-
13	Wasilków	Kruszywa naturalne	Złoże rozpoznane szczegółowo	0	ROŚ.IV-7412/11/90/01 2001.06.05	-
14	Wasilków II	Kruszywa naturalne	Złoże rozpoznane szczegółowo	0	ROS.IV-7412/11/94/01 2001.10.23	-
15	Sochonie	Kruszywa naturalne	Złoże rozpoznane szczegółowo	1,55	ROS.V-7551/4/2000 2000.11.22 zmieniona decyzją: RLV.7551/1/02 2002.03.13 w zakresie zwiększenia wielkości rocznego wydobycia	-

Wielkość rocznego wydobycia zaspokaja potrzeby lokalnego rynku budownictwa ogólnego oraz drogowego. Stwierdzono również kilka niezalegalizowanych małych punktów eksploatacji żwiru na potrzeby gospodarcze.

b) wykaz kopalni kruszywa z terenu gnilny Wasilków TAB.28

Lp.	NAZWA ZŁOŻA	STAN	WŁAŚCICIEL KOPALNI
1	Studzianki F	czynna	Włodzimierz Fraind 15-174 Białystok, ul.Hubała 23
2	Wasilków II	czynna	„Radmix” Radosław Zieliński 15-199 Białystok, ul.Brzostowskiego 35
3	Studzianki Ż	nieczynna	Włodzimierz Żukowski 15-151 Białystok, ul.Środkowa 5 (stwierdzono wygaśnięcie koncesji)
4	Studzianki Ł	czynna	„Radmix” Radosław Zieliński 15-199 Białystok, ul.Brzostowskiego 35
5	Studzianki K	czynna	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna Studzianki 16-010 Wasilków, ul. Spółdzielcza 7

6	Wasilków	czynna	PW „Transbud” ,Walenty Pacewicz 15-680 Białystok, ul. Saturna 54
7	Sochonie	czynna	Dariusz Sańczyk.Wasilków ul. Polna 12 Leonard Sańczyk.Wasilków ul. Polna 46
&	Wólka Przedmieście	nieczynna	Adam Izbicki, Mirosław Izbicki, ul. Prusa 8 Janusz Izbicki, Roman Izbicki ul. Prusa 6
9	Studzianki C	nieczynna	Włodzimierz Żukowski 1 5-1 51 Białystok, ul. Środkowa 5
10	Studzianki J	nieczynna	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna Studzianki 16-010 Wasilków, ul. Spółdzielcza 7

Na terenie doliny rzeki Supraśl na odcinku od rejonu wsi Dąbrówka i Nowodworce po ujście rzeki do Narwi znajduje się GZWP (Główny Zbiornik Wód Podziemnych) nr 218 zwany „Pradolina rzeki Supraśl”. W całym powiecie białostockim jest to największe źródło wody podziemnej, której zasobność została oszacowana w 2003 roku na 2 488 m³/km. Granice GZWP określono w *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy, przyporządkowania zbiorników wód podziemnych do właściwych obszarów dorzeczy (Dz. U. nr 232, poz. 1953)*.

9. OBSZARY WYSTĘPOWANIA NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Strefy zagrożenia osuwiskowego na zboczach doliny rzeki Supraśl występują na niewielu, stosunkowo krótkich odcinkach, zwykle w miejscach gdzie koryto rzeki zbliża się do podnóży zboczy zbudowanych z osadów czwartorzędowych (morenowych). W granicach gminy wyszczególniono dwa obszary zagrożone osunięciem się mas ziemnych: pierwszy na zachód od Wasilkowa w terenie niezurbanizowanym, drugi zlokalizowany we wsi Osowicze obejmujący swym zasięgiem tereny budowlane.

10. TERENY ZAMKNIĘTE

Na podstawie art.4 ust.2a ustawy z dnia 17 maja 1989r. Prawo Geodezyjne i kartograficzne właściwi ministrowie określają w drodze decyzji tereny zamknięte. Dla tych terenów nie sporządza się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Decyzja nr 42 Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 28 grudnia 2000r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych uznaje za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, tereny na których usytuowane są linie kolejowe (określone w załączniku do decyzji). Z terenu gminy Wasilków decyzja objęte są następujące działki ewidencyjne o numerach: 1061(obręb Rybniki), 644/2 (obręb Rybniki),1(obręb Wasilków), 1211 (obręb Wasilków),516 (obręb Wasilków).

11. JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

11.1. Rozmieszczenie ludności

Jednym z podstawowych wątków Strategii Rozwoju Gminy Wasilków opracowanej przez Zarząd Miasta i Gminy w 1996 r. była analiza przemian ludnościowych w latach 1990 - 1995. Z przytoczonych wówczas danych wynikało, że w gminie z roku na rok przybywało mieszkańców, a roczne tempo przyrostu sięgało średnio 98 osób, co dawało roczny przyrost na poziomie 0,92%. Z danych spisu powszechnego wykonanego w 2002 r. wynika

natomiast, że liczba ludności w gminie w 2002 r. wynosiła 12184, co oznacza, że w czasie 7 minionych lat przybyło 1285 osób. Okazuje się więc, że przyrost był większy o 100%, w stosunku do hipotetycznych założeń wynikających z diagnozy wykonanej w 1996 r. Przybywało bowiem średnio rocznie po około 180 osób, a nie 98, jak wynikało z prognozy. Wydaje się, że dostrzeżone zjawisko jest następstwem zaistniałych w tym czasie uwarunkowań makroekonomicznych i polityki społecznej, które polegało na uruchomieniu procesów polaryzacji rozmieszczenia ludności i koncentracji osadnictwa i w pobliżu Białegostoku. Wzrost liczby ludności w gminie Wasilków odbywał się pomimo zanotowanego powszechnie spadku przyrostu naturalnego, stąd należy sądzić, że zjawisku towarzyszył proces depopulacji innych obszarów wiejskich województwa podlaskiego. Na podstawie zamieszczonej niżej tabeli nr 29, dowiadujemy się, że przemiany demograficzne były zróżnicowane nawet w obrębie tak blisko położonych Białegostoku gmin. wyraźną koncentrację ludności przeżywały dwie gminy: Wasilków i Supraśl. W roku 2002 odnotowano w całym powiecie białostockim przyrost liczby ludności na 1000 mieszkańców na poziomie 2,5 osób, natomiast w Supraśli było to 14,4 osób, a w Wasilkowie 12,6 osób na 1000 ludności. Otwartym pozostaje pytanie, czy gdyby nie było warunków do lokowania nowych mieszkań w którejś z tych gmin, to przyrost koncentrowałby się w jednej z nich, czy może zostałyby rozproszone do gmin pozostałych?

TAB.29

PODSTAWOWE ZJAWISKA DEMOGRAFICZNE W GRUPIE MIAST-GMIN OTACZAJĄCYCH BIAŁYSTOK

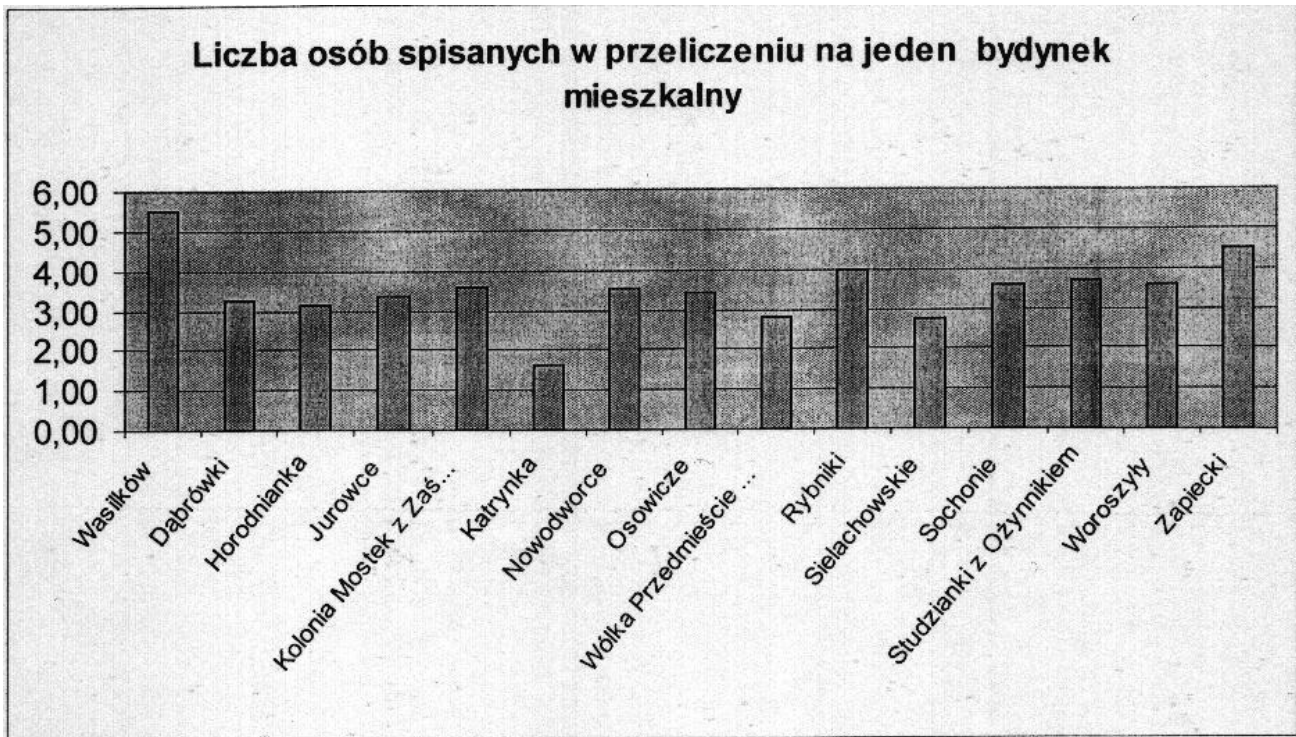
Nazwa obszaru gminy	Powierzchnia ogólna	Powierzchnia bez lasów	Liczba ludności	Gęstość zaludnienia	Gęstość zaludnienia w stosunku do powierzchni lasów	Ruch ludności na 1000 mieszkańców	Ruch ludności na 100 ha pow. bez lasów
	ha	Ha		osoby na 1 ha			
Powiat białostocki	298464	180167	138343,0	46,4	76,8	2,5	0,2
Choroszcz	16350	13454	12476,0	76,3	92,7	5,9	0,5
Choroszcz miasto	1679	1362	5343,0	318,2	392,3	6,6	2,6

Choroszcz wieś	14671	12092	7133,0	48,6	59,0	5,3	0,3
Czarna białostocka	20654	4986	11845,0	57,3	237,6	-5,2	-1,2
Czarna białostocka miasto	1409	594	9782,0	694,3	1646,8	-7,6	-12,5
Czarna białostocka wieś	19245	4392	2063,0	10,7	47,0	5,8	0,3
Supraśl	18796	5423	119363,0	63,5	220,1	14,4	3,2
Supraśl miasto	568	539	4419,0	778,0	819,9	-5,2	-4,3
Supraśl wieś	18228	4884	7517,0	41,2	153,9	25,9	4,0
Wasilków	12717	6566	12184,0	95,8	185,6	12,6	2,3
Wasilków miasto	2815	2019	8502,0	302,0	421,1	9,6	4,1
Wasilków wieś	9902	4547	3682,0	37,2	81,0	19,3	1,6
Zabłudów	34814	23515	11763,0	33,8	50,0	9,9	0,5
Zabłudów miasto	1430	1160	2392,0	167,3	206,2	-0,4	-0,1
Zabłudów wieś	33384	22355	9371,0	28,1	41,9	12,5	0,5

Kolejnym ciekawym zjawiskiem jest asymetria w absorpcji nowych mieszkańców przez tereny wiejskie gmin branych do analizy, a szczególnie jest to interesujące, gdy do porównań gęstości zaludnienia terenów miejskich i wiejskich przyjmie się wskaźnik gęstości zaludnienia obliczony dla powierzchni z wyłączeniem lasów. Sądzymy, że takie przedstawianie wskaźnika gęstości zaludnienia jest bliższe stanu faktycznego, ponieważ tereny leśne nie stanowią jak dotychczas obszaru masowego osadnictwa. Po wyłączeniu z obliczeń lasów, gęstość zaludnienia w 2002 r. wykazuje bardzo silne dysproporcje dla obszarów miejskich i wiejskich. Najniższy wskaźnik gęstości zaludnienia występuje w terenach wiejskich Zabłudowa i Czarnej Białostockiej. Dwukrotnie wyższe zaludnienie posiadają obszary wiejskie gminy Wasilków, a prawie czterokrotnie większe w Supraśli. Na dodatek na obszary wiejskie Supraśli przybywa największa liczba mieszkańców rocznie. Znacznie mniej mieszkańców przyjmują rocznie obszary wiejskie gminy Wasilków i Zabłudowa. Zaobserwowano przy tym, że z terenów miejskich Czarnej Białostockiej, Supraśli i Zabłudowa ubyło ludności w 2002 roku, a przybyło w miastach Wasilków i Choroszcz. Z faktu, że w gminie Wasilków zaobserwowano przyrost liczby ludności, nie wynika, że zjawisko to występowało równomiernie w całej gminie. Wewnątrz gminy Wasilków również nastąpiły ruchy ludności. Porównując dane z 1995 r. przytaczane w strategii rozwoju z danymi ze spisu powszechnego 2002 r. można wydzielić wsie opuszczane przez ludność, którymi są: Dąbrówki, Horodnianka, Kolonia Mostek z Zaściankiem, Katryńka, Osowicze, Wólka Przedmieście z Wólką Poduchowną, Rybniki, Zapiecki. W pozostałych wsiach i w mieście Wasilków zanotowano istotny z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego wzrost populacji.

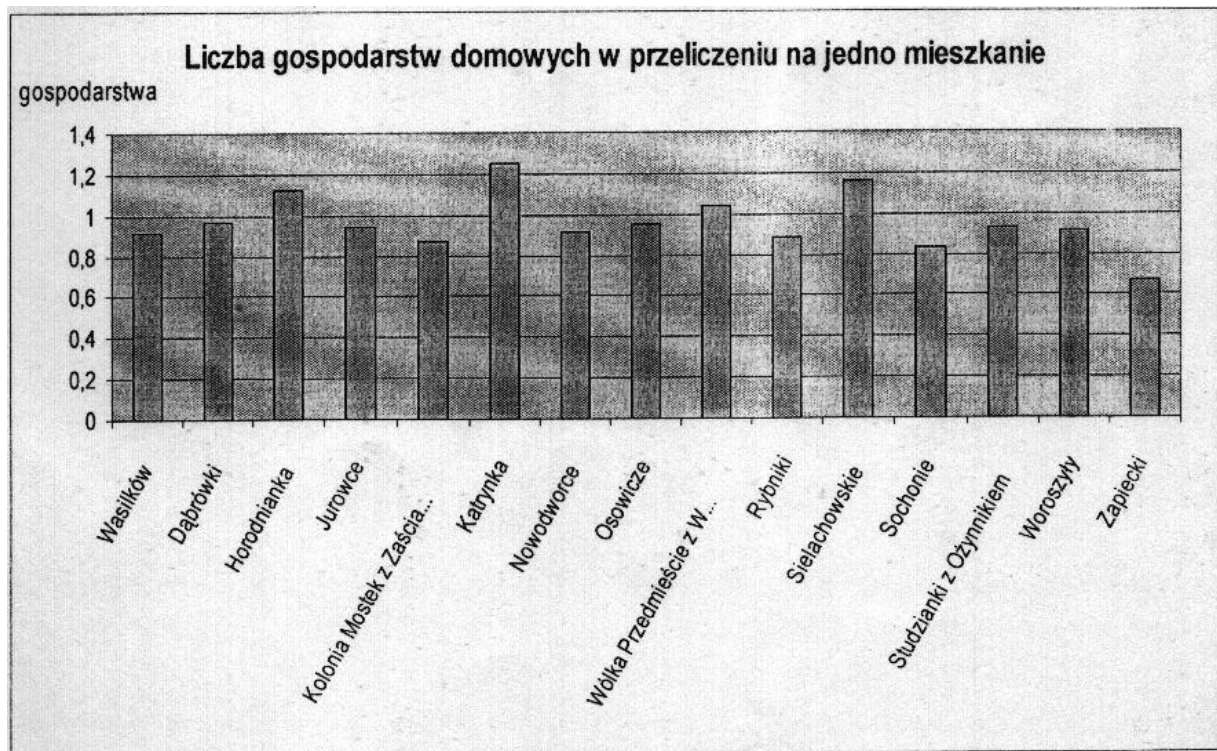
11.2. Struktura gospodarstw domowych i aktywność zawodowa mieszkańców gminy Wasilków na tle miast - gmin z powiatu białostockiego

W gminie Wasilków zarejestrowano w czasie spisu powszechnego w 2002 r. 12693 osoby zamieszkujące w 2711 budynkach (dane statystyczne w tabeli nr 30). Mieszkańcy gminy tworzyli wówczas 4305 gospodarstwa domowe. Przeważająca część ludności - 70% zamieszkiwała miasto Wasilków. Identyczne proporcje między miastem a terenami wiejskimi dotyczyły rozmieszczenia gospodarstw domowych. RYS.4

Natomiast jeśli chodzi o budynki, to w Wasilkowie koncentruje się około 60% ich liczby. Te ujawnione dysproporcje znajdują odbicie we wskaźniku liczby ludności spisanej w przeliczeniu na jeden budynek, bowiem w mieście na jeden budynek przypada 5,5 osób, a średnio w całej gminie 4,7 osób na jeden budynek. Różnicę wywołuje zapewne fakt występowania w mieście zabudowy mieszanej, gdzie obok zabudowy jednorodzinnej i rolniczej, umieszczono osiedla budynków wielorodzinnych.

RYS.5

Ulokowanie budynków wielorodzinnych w Wasilkowie skutkuje tym, że średnio w jednym budynku w mieście znajdują się prawie dwa mieszkania, gdy tymczasem we wsiach wskaźnik liczby mieszkań w jednym budynku

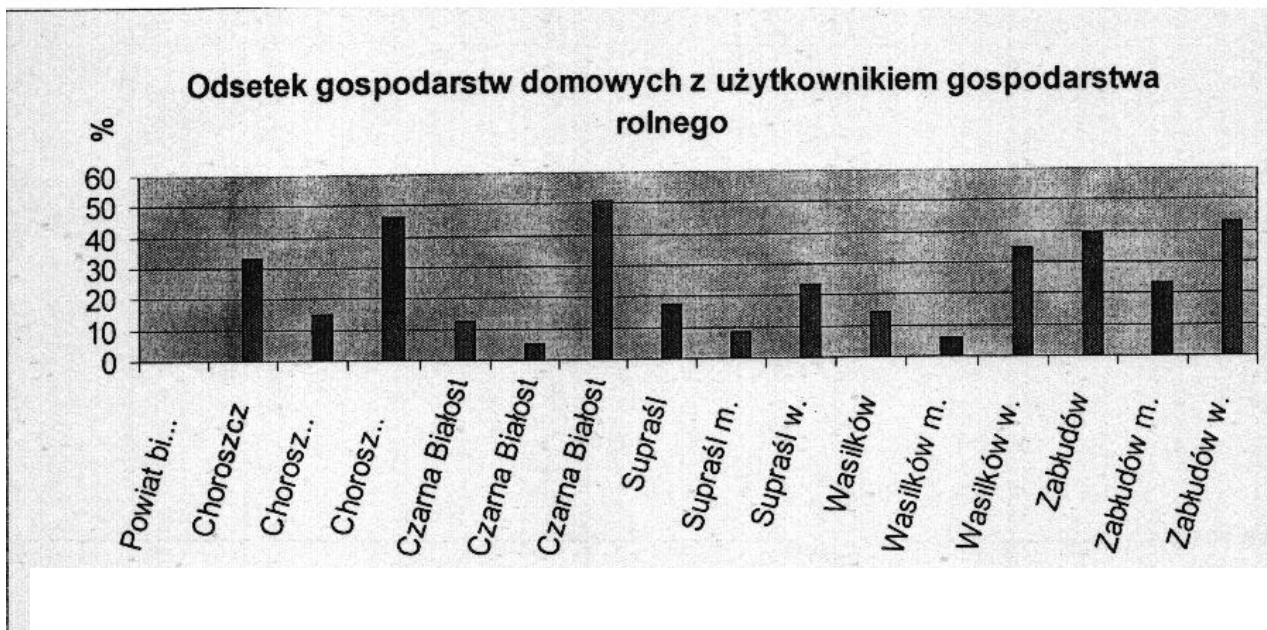
oscyluje wokół jedności. Niewątpliwie na jakość życia mieszkańców wywiera wpływ zagęszczenie budynków i mieszkań. Jak wynika z relacji pomiędzy liczbą ludności, gospodarstw domowych, mieszkań i izb, istniejący stan wskazuje na występowanie relatywnego komfortu pod tym względem. Okazuje się, że statystycznie na jedno mieszkanie w gminie przypada jedno gospodarstwo - (wskaźnik osiąga wartość 0,9)

Wartość średnia dla całej gminy jest na poziomie wartości wyliczonej dla miasta Wasilków. Jedynie w niektórych wsiach do których należą: Katryńka, Sielachowskie, Horodnianka mamy do czynienia z faktem zamieszkiwania więcej niż jednej rodziny w jednym mieszkaniu. Jako uzupełnienie tej charakterystyki opisującej stan ilościowy zasobów mieszkaniowych posłużyło zestawienie dwóch wskaźników: liczby osób w jednym gospodarstwie domowym z liczbą izb przypadających na jedno gospodarstwo. Wynika z niego, że statystyczne trzy osobowe gospodarstwo zajmuje 3,8 izby, z czego można wnioskować o niskim poziomie zagęszczenia istniejących zasobów mieszkaniowych. Miejscowości, w których liczba osób w gospodarstwie przekracza liczbę izb jest niewiele i są to wsie: Kolonia Mostek z Zaściankiem, Osowicze, Zapiecki, w których równocześnie zaobserwowano spadek liczby ludności. Dodatkowym objaśnieniem dość dobrej sytuacji pod względem zasobów mieszkaniowych w gminie jest uwidocznienie skali mieszkań niezamieszkałych, średnio w gminie odsetek mieszkań niezamieszkałych oscyluje wokół 8%, przy czym w mieście Wasilków wskaźnik ten wynosi 7,5%, a w niektórych wsiach sięga nawet 20-30% . RYS.6

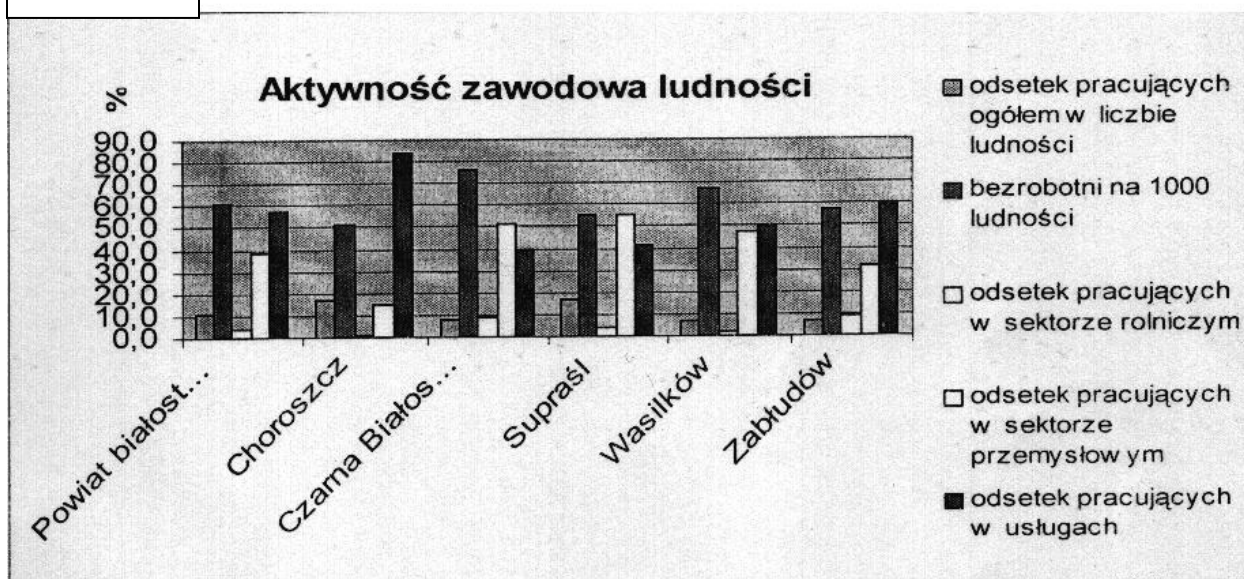

Warunki mieszkaniowe w gminie Wasilków praktycznie nie różnią się od występujących w grupie analizowanych gmin tak pod względem liczebności gospodarstw domowych, jak i zajmowanych przez nie mieszkań.

Różnice uwidaczniają się natomiast gdy analizuje się sferę bytową oraz źródła utrzymania rodzin, a w pierwszej kolejności odsetek gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego (dane statystyczne zawierają tabela 31 i 33). Większy udział grupy gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego występuje w miastach Supraśl i Zabłudów, natomiast na obszarach wsi najmniejszy udział gospodarstw z użytkownikiem gospodarstwa rolnego mamy w gminach: Supraśl i Wasilkowie. Łącznie dla terenów miejskich i wiejskich najkorzystniej pod tym względem wypadają gminy Czarna Białostocka, Wasilków i Supraśl, bowiem w tych jednostkach występuje stosunkowo najniższy udział gospodarstw domowych związanych z rolnictwem. RYS.7

RYS.8

W dalszej ocenie aktywności zawodowej ludności, co z reguły przekłada się na szansę rozwojowe poszczególnych jednostek przestrzennych, porównano takie cechy, jak odsetek ludności pracującej, liczbę zarejestrowanych bezrobotnych na 1000 mieszkańców w gminie, oraz strukturę zatrudnienia w podziale na sektor rolniczy, przemysłowy i usługi.

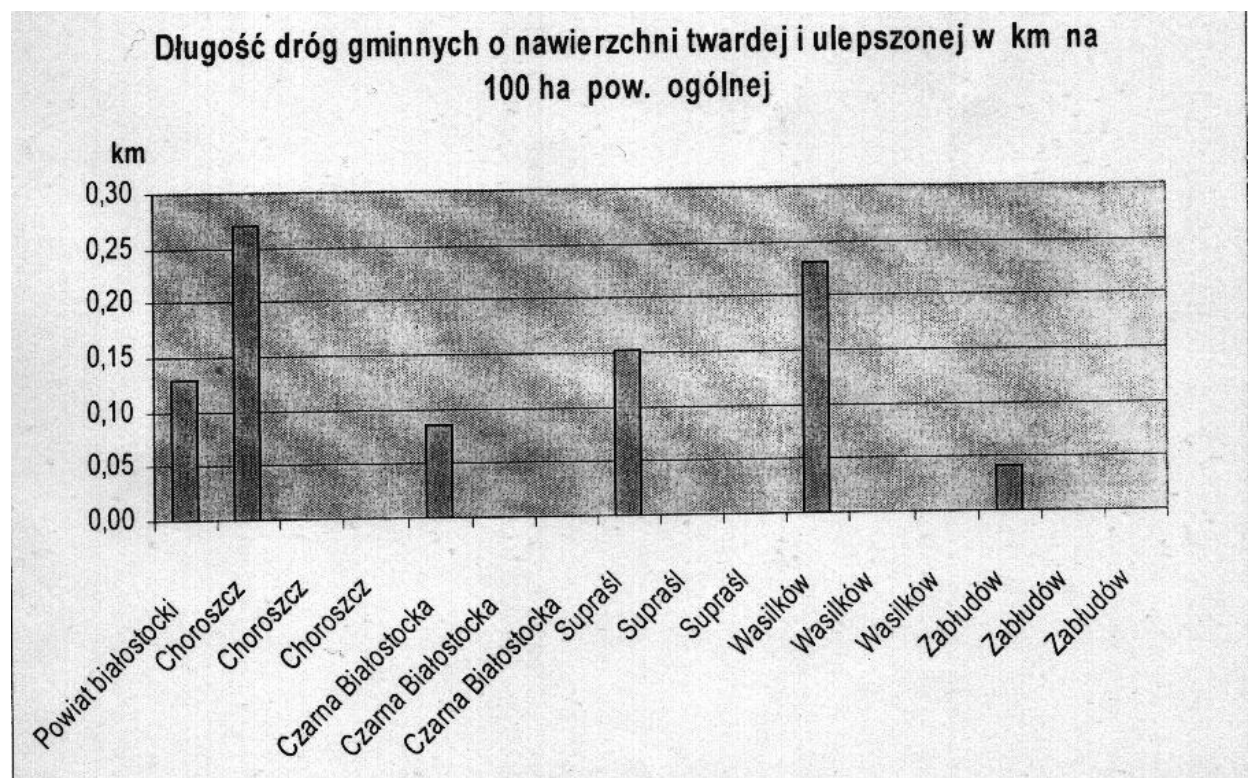
W powiecie białostockim średni odsetek liczby osób pracujących w stosunku do ogółu mieszkańców wynosi 10,5%. Na tym tle gminy takie jak Choroszcz i Supraśl charakteryzują się wskaźnikiem wyższym o 50%, natomiast gminy Czarna Białostocka, Wasilków i Zabłudów wskaźnikiem o 50% niższym. Zauważono, że w gminach, w których odnotowano wysoki odsetek osób pracujących, występuje niższy poziom bezrobocia. Z analizy struktury pracujących w poszczególnych sektorach wynika, że dominuje zatrudnienie w przemyśle i usługach. W badanych gminach proporcje zatrudnienia w sektorach różnicują się na tyle, że w trzech gminach: Choroszczy, Zabłudowie i Wasilkowie przeważa udział pracujących w usługach, z tym, że należy wyraźnie

podkreślić wyjątkowo duża przewagę tego zatrudnienia w Choroszczycy i Zabłudowie. Natomiast w Czarnej Białostockiej i w Supraśli nadal przeważa zatrudnienie w sektorze przemysłowym.

W podsumowaniu tej części diagnozy należy dodać, że w trzech gminach występuje dość wysoki odsetek gospodarstw utrzymujących się z niezarobkowych źródeł utrzymania. 24,6% w gminie Czarna Białostocka, 23,5% w gminie Wasilków i 21,4% w Supraśli. Należy przy tym nadmienić, że na terenach wiejskich omawianych gmin odsetek gospodarstw domowych utrzymujących się z niezarobkowych źródeł utrzymania jest niższy od występującego na terenach miejskich.

11.3. Wyposażenie w infrastrukturę podnoszącą standard zamieszkiwania i pracy.

Jednym z podstawowych atrybutów przestrzeni ilustrujących jej pozycję konkurencyjną, oraz standard życia zamieszkującej ludności jest dostępność transportowa, czy komunikacyjna. Z położenia gminy i istniejącej sieci kolejowej i drogowej wynika, że jest ona w dość uprzywilejowanej pozycji w wianuszkach gmin okalających Białystok. Przez teren gminy prowadzi linia kolejowa Białystok-Grodno z odgałęzieniem do Augustowa i Suwałk i równoległa do niej droga Białystok-Grodno. Oba szlaki łączą więc stolicę regionu z granicą, a dzięki temu sytuują teren gminy Wasilków w korzystnej pozycji z punktu widzenia wpływu układu komunikacyjnego na rozwój gminy. Przez terytorium gminy przebieg również inna ważna droga łącząca Białystok z Augustowem i dalej z Swątkami oraz granicą państwa w tym przypadku granicą wewnętrzną Unii Europejskiej. Terytorium gminy od strony południowo-wschodniej jest powiązane z Białymstokiem kolejną drogą wiodącą do Supraśli i dalej do Krynek i granicy państwa. Widać stąd, że obszar gminy jest łatwo dostępny zarówno w ruchu wewnętrznym województwa w relacji aglomeracja - Wasilków, tereny otwarte województwa-Wasilków, oraz w relacji z ruchem zewnętrznym województwa podlaskiego. RYS.9

O jakości wewnątrz gminnej sieci komunikacyjnej informują jednak przeważnie wskaźniki gęstości dróg gminnych, a od jakości ich nawierzchni zależy wygoda transportu w gminie. Z danych zamieszczonych w tabeli 32 widać, że w powiecie białostockim średnia długość dróg gminnych o nawierzchni twardej i ulepszonej w

przeliczeniu na 100 ha powierzchni ogólnej wynosi 130 m. Na tym tle Wasilków z 230 m. prezentuje się bardzo korzystnie. Jedynie Choroszcz w grupie gmin wziętych do porównań posiada nieco większą sieć dróg gminnych o nawierzchni twardej i ulepszonej. Supraśl ma ich już tylko 150 m, a Czarna Białostocka i Zabłudów nawet nie osiągają wartości 100 m na 100 ha.

Kolejnym atrybutem atrakcyjności zamieszkiwania i jakości życia jest dostępność do placówek opieki zdrowotnej, a jej najprostszym wyznacznikiem wskaźnik liczby mieszkańców przypadających na jedną przychodnię lekarską. Z danych spisu powszechnego wynika, że w powiecie białostockim na jedną placówkę bezpośredniej opieki zdrowotnej przypada 3374 osób, zatem gminy, w których wskaźnik ten osiąga wartości niższe należy traktować jako lepiej spełniające warunek dostępności do lekarza. Ponieważ w gminie Wasilków wskaźnik przybiera wartość 2030 osób i jest najniższy w grupie badanych gmin, należy sądzić, że Wasilków uzyskuje przewagę jakościową dla poszukujących miejsca do osiedlenia się w granicach powiatu ziemskiego. Podobną sytuację mamy przy rozpatrywaniu następnego elementu charakteryzującego jakość życia, a mianowicie liczby osób jaka przypada na jedną aptekę. Wskaźnik ten przyjmuje dla Wasilkowa jeszcze korzystniejsze proporcje, bowiem gdy w powiecie na jedną aptekę przypada prawie 7000 mieszkańców, to w Wasilkowie mamy zaledwie 3046 osób na jedną aptekę. RYS. 10

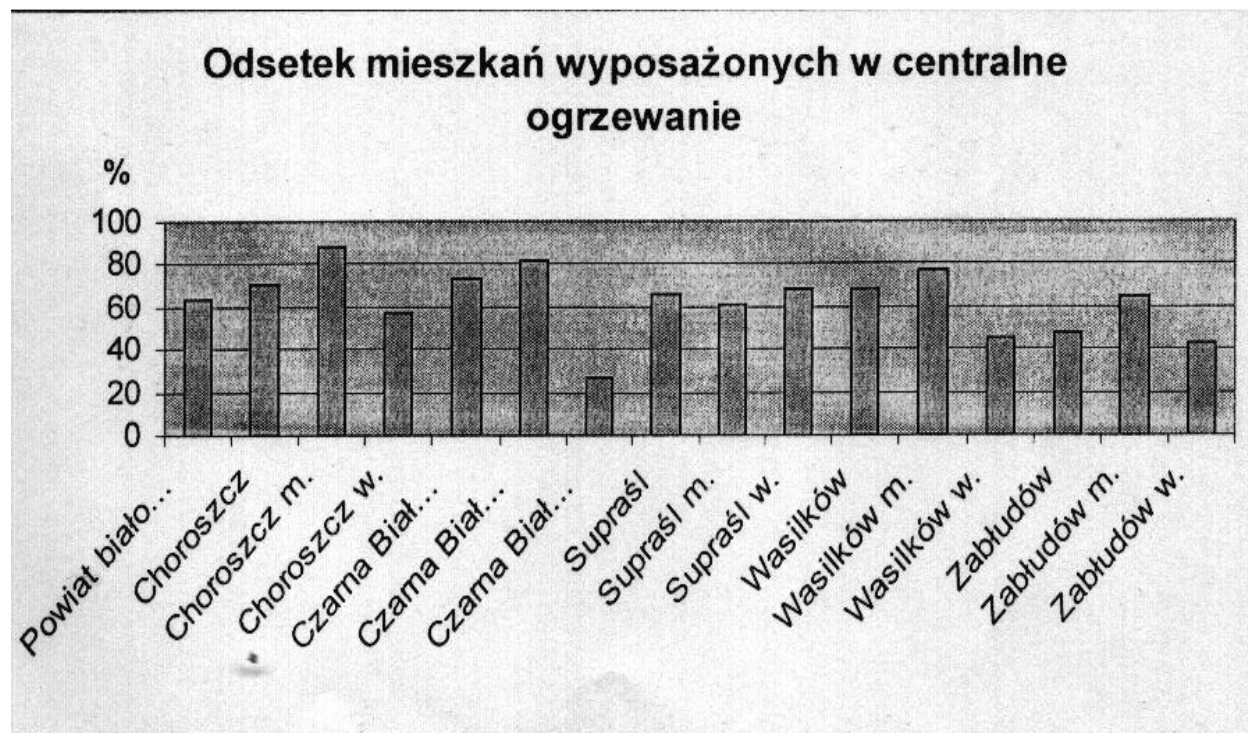

Szczególnym walorem miasta i gminy podnoszących jakość życia w Wasilkowie było odnotowanie w spisie z 2002 r. faktu funkcjonowania jedyne w całej okolicy żłobka dysponującego 21 miejscami, które były wykorzystywane w 90 %.

Jednak do podstawowych mierników jakości życia mieszkańców sferze bytowej należy stopień dostępności mieszkańców do kompletnego asortymentu usług komunalnych takich jak zaopatrzenie w wodę, kanalizacja, gaz z sieci i energia elektryczna oraz centralne ogrzewanie - realizowanych w systemie zaopatrzenia sieciowego lub rozwiązań indywidualnym. Ostatecznie o jakości życia w danym miejscu informuje stopień wyposażenia gospodarstw domowych i mieszkań w poszczególne media. I tak w wodociąg w całym powiecie

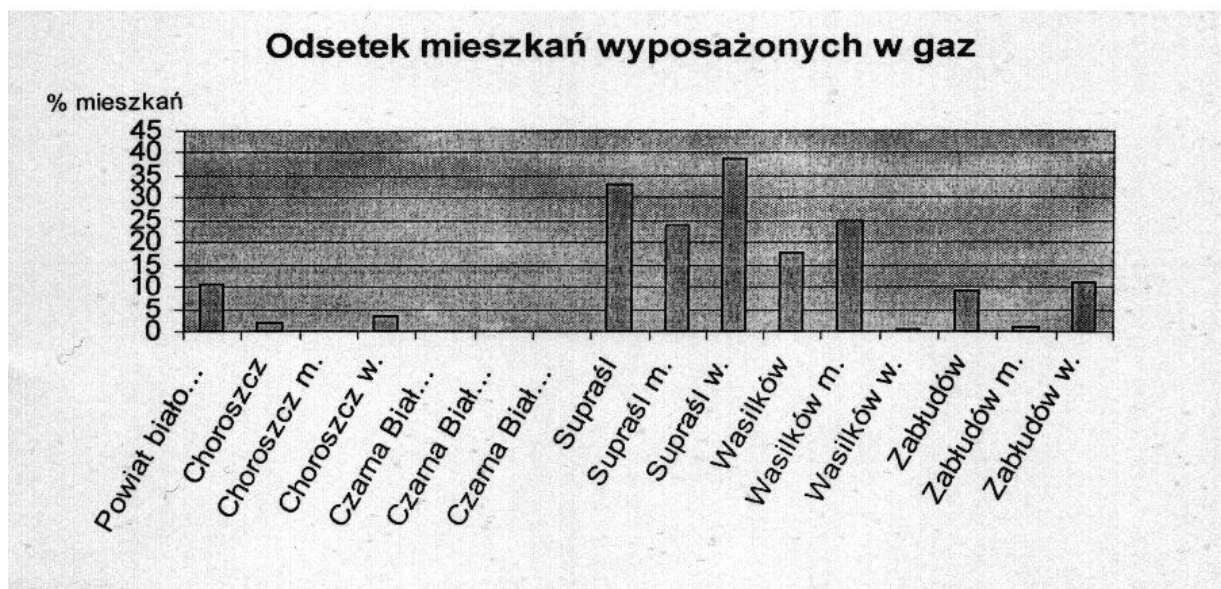
wyposażonych jest 87,4 % mieszkań. W mieście i gminie Wasilków wskaźnik osiąga wartość 94,6 w tym w mieście 98,4%, a na terenach wiejskich 85,5%. Stąd wynika, że jeśli chodzi o miasta, to jedynie Czarna Białostocka posiada zasób mieszkaniowy wyposażony w wodociąg na poziomie podobnym dla średniego w powiecie, a pozostałe miasta nie. Z porównania stopnia zwodociągowania mieszkań położonych na obszarach wiejskich, wynika, że tereny wiejskie Wasilkowa są zwodociągowane nieco słabiej od obszarów wiejskich Supraśli i Czarnej Białostockiej. Podobnie do wyposażenia obszarów gmin w wodociągi, kształtuje się poziom wyposażenia w kanalizację, a wraz z nią i w łazienki. Wysoki standard wyposażenia mieszkań Wasilkowa w w/w media nie przekłada się na podobnie wysoki stopień wyposażenia mieszkań w centralne ogrzewanie. Tutaj przewagę uzyskują gminy: Choroszcz i Czarna Białostocka. Przy uwzględnieniu wyłącznie obszarów wiejskich przewagę uzyskują gminy Supraśl i Choroszcz .

RYS.11

Z dotychczas przeprowadzonych porównań w grupie wybranych miast i gmin wynika, że drastycznych różnic w wyposażeniu w infrastrukturę komunalną nie zauważono, natomiast w większości przypadków odnotowano wysoką pozycję Wasilkowa. Dodatkowym walorem miasta jest posiadanie gazu sieciowego w 25% mieszkań. Podobny wskaźnik posiada również miasto Supraśl.

RYS. 12

Z przytoczonych danych jednoznacznie wynika, że stopień podłączenia mieszkań do sieci gazowej jest wyższy dla terenów wiejskich niż dla miast. Szczególnie wysoki odsetek mieszkań na wsi z instalacją gazową posiadają tereny wiejskie Supraśli i Zabłudowa. To zjawisko może stać się dodatkowym powodem zwiększającej się atrakcyjności osadnictwa na terenach wiejskich gmin.

12. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Cele publiczne określone zostały w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 281, poz. 2603 z 2004 r. z późn. zmianami). Zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa wprowadza się do planu miejscowego po uprzednim uzgodnieniu terminu realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i warunków wprowadzenia ich do planu miejscowego. Studium jest dokumentem planistycznym wyrażającym politykę przestrzenną gminy i jednocześnie ustalenia studium są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych. Zgodnie z art. 9 ust. 2 przy sporządzaniu studium uwzględnia się ustalenia planu zagospodarowania województwa. Toteż studium jest opracowaniem, w którym należy bezwzględnie umieścić zadania samorządowe o charakterze lokalnym i ponadlokalnym.

12.1. Zadania wynikające z Programu Wojewódzkiego na lata 2001 - 2003

TAB.36

L.p.	Nazwa zadania	Obszar Realizacji	Termin Realizacji
1	2	3	4

1.	Utworzenie Centrum Innowacji i Transferu Nowoczesnych Technologii Politechniki Białostockiej	Białystok	2004
2.	<i>Ochrona zdrowia i opieka społeczna</i>	Białystok ul. M. Skłodowskiej	2001 - 2003
3.	Budowa pawilonu diagnostyczno - zabiegowego Uruchomienie zintegrowanej linii radioterapii w Białostockim Ośrodku Onkologicznym	-Curie Białystok	2003
4.	<i>Kultura i ochrona zabytków</i> Modernizacja Teatru Dramatycznego im. Al. Węgierki	Białystok	2002 - 2003
5.	Budowa Książnicy Podlaskiej	Białystok	2004
6.	<i>Sport / rekreacja</i>	Białystok	2001 - 2003
7.	Modernizacja Stadionu Jagiellonia - Wersal Podlaski z adaptacją na stadion piłkarski z zapleczem socialno - sportowym Budowa Akademickiego Centrum Sportu (sala widowiskowo - sportowa) Politechniki Białostockiej	Białystok	2003
8.	Zespół sportowo - rekreacyjny na potrzeby Regionalnego Centrum Sportowo - Uzdrawiskowego	Supraśl	2001-2003
9.	Realizacja bazy uzdrawiskowej Podlasia poprzez uzupełnienie infrastruktury Uzdrawiska Nizinno - Klimatyczne - Borowinowego	Supraśl	2003
10.	<i>Turystyka</i> Komputerowy System Informacji Turystycznej i Promocji Województwa Podlaskiego (Centrum Obsługi Informacji średnio co 40 km)	Białystok teren województwa	2003

12.2. Potencjalne zadania o charakterze ponadlokalnym wynikające z kierunków zagospodarowania przestrzennego zawarte w programach rozwoju kultury do roku 2006, sportu do roku 2005 i turystyki do roku 2010 samorządu wojewódzkiego TAB.37

Lp.	Nazwa zadania	Obszar Realizacji	Termin Realizacji
1	2	3	4
1.	<i>Kultura i ochrona zabytków</i> Utworzenie Muzeum Ikon w części Pałacu Archimandrytów w Supraślu jako Oddziału Muzeum Podlaskiego w Białymstoku	Supraśl	2003
2.	Powołanie powiatowych domów, ośrodków kultury i bibliotek oraz zapewnienie im bazy lokalowej	ośrodki powiatowe	2002-2006
3.	Rewaloryzacja barokowego zespołu pałacowo - ogrodowego Branickich	Białystok	do 2006
4.	<i>Rekreacja na obszarach uzdrawiskowych</i> Budowa obiektów uzdrawiskowych wraz z niezbędną infrastrukturą rekreacyjną, leczniczą i noclegową	Augustów Supraśl Mielnik	do 201 5
5.	Budowa ścieżek zdrowia w potencjalnych miejscowościach uzdrawiskowych	-II-	2003-2004

6.	Tworzenie bazy noclegowej na obszarach prouzdrowiskowych	gminy - Augustów, Supraśl i Mielnik	do 2005
7.	Turystyka Tworzenie ośrodków turystyki jeździeckiej i szlaków turystyki konnej, szczególnie w rejonach puszczy	Puszcza Białowieńska, Knyszyńska, Augustowska	do 2010
8.	Stworzenie punktów wypożyczalni nart i wytyczenie szlaków narciarskich w najpopularniejszych rejonach rozwoju narciarstwa biegowego	Suwalszczyzna, Bagna Biebrzańskie, Puszcza Białowieńska, Knyszyńska	do 2006
9. 10.	Odbudowa wybranych odcinków sieci wąskotorowych kolejek leśnych i uruchomienie sezonowych turystycznych kursów kolejek na tych odcinkach	Puszcze: Augustowska, Białowieńska, Knyszyńska	do 2010 do 2006
11.	Budowa nowych kempingów, pól biwakowych, schronisk, bazy gastronomicznej, itp.	szlaki turystyczne województwa - piesze, rowerowe, itp.	
11.	Budowa portów, przystani i stanic wodnych dla potrzeb turystyki wodnej	akweny wodne województwa	do 2015
12.	Opracowanie koncepcji i budowa centrum turystyki etnicznej i kulturowej	Białystok	do 2010
13.	Przekształcenie budynków byłych szkół w schroniska młodzieżowe oraz obiekty turystyki kwalifikowanej	teren województwa	do 2015

12.3. Potencjalne zadania wynikające z kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa - wnioski zgłoszone przez instytucje i samorządy lokalne

TAB.38

L.p.	Nazwa zadania	Obszar realizacji	Termin realizacji
1	2	3	4
1.	<i>Szkolnictwo średnie</i> Sukcesywna modernizacja i rozbudowa obiektów szkolnych - obiekty szkolnictwa średniego	teren pow. Białostockiego	zależnie od środków finansowych
2.	<i>Ochrona zdrowia</i> Utworzenie ośrodka szkolno - rehabilitacyjnego dla dzieci niepełnosprawnych w bezpośrednim sąsiedztwie chronionych terenów przyrodniczych	pow. Białostocki	zależnie od środków finansowych
3.	Zorganizowanie sieci rodzinnych domów dziecka	pow. Białostocki	jw.
4.	Utworzenie gminnych świetlic terapeutycznych oraz Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych	pow. Białostocki	jw.
5.	<i>Kultura</i> Rozbudowa i rozszerzenie funkcji Białostockiego Muzeum Wsi	Osowicze gm. Wasilków	zależnie od środków finansowych
6.	<i>Sport / rekreacja</i> Zagospodarowanie terenów sportowo - rekreacyjnych	Supraśl, Jurówce, Nowodworce, Żółtki, Złotoria, Kopłany	zależnie od środków finansowych
7.	Zagospodarowanie ośrodka narciarskiego	Ogrodniczki	jw.
8.	Budowa ośrodków narciarstwa biegowego	Puszcza Knyszyńska	jw.
9.	<i>Turystyka</i> Opracowanie tras turystycznych pogranicza województwa podlaskiego obejmujących miejscowości z unikalnymi obiektami sakralnymi: Supraśl, Kryniki, Jurowłany, Kruszyniany, Bohoniki, Szudziałowo, Klimówka, Sidra, Siderka, Sokółka, Różanystok, Kamienna Stara	pow. Białystok i Sokółka	jw. 2003-2006

10.	Opracowanie szlaku turystycznego grodzisk ruskich w dolinie rz. Narwi obejmujących: Suraż, Zawyki, Zajączki, kurhan w Doktorcach i Strablę	Pow. Białystok i Bielsk Podlaski	Do 2006
11.	Zintegrowany system zagospodarowania i wykorzystania szlaków turystycznych Suwalszczyzny	Pow. Suwałki	jw.
12.	Zagospodarowanie turystyczne terenów wzdłuż rzeki Narew oraz fortów w Piątnicy	Gm. Piątnica	jw.

12.4. Zadania zawarte w programie krajowym służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych - budowa krajowego układu przesyłowego - infrastruktura techniczna

Budowa i modernizacja napowietrznych linii WN 110 kV tj.:

TAB.39

L.p.	Nazwa zadania	Obszar realizacji	Orientacyjna realizacja
1	2	3	4
1.	RPZ Wasilków - RPZ "Polanka" Czarna Białostocka	gm. Wasilków, m. i gm. Czarna Białostocka	do 2015r.
2.	GPZ 1 Białystok -	m. Białystok	jw.
3.	RPZ Czarna Białostocka <i>Budowa stacji transformatorowe - rozdzielczych</i> RPZ "Wyżyny" Białystok 110/15 kV	gm. Wasilków, Czarna Białostocka m. Białystok	2004-2025 zadania uszeregowane wg priorytetów

Budowa gazociągów w/c wraz ze stacjami redukcyjno-pomiarowymi piewszego stopnia.

TAB.40

L.p.	Nazwa zadania	Obszar realizacji	Orientacyjny termin
1	2	3	4
1.2.	Podłączenie EC Białystok DN 250 Wasilków - Czarna Białostocka DN150	gm. Supraśl, m. Białystok gm. Wasilków, Czarna Białostocka	jw. jw.

Potencjalne zadania programów rządowych dotyczące dróg krajowych

TAB.41

L.p.	Nr drogi	Nazwa zadania		Obszar realizacji	Termin realizacji
		Przebieg drogi	Orientacyjna długość w km		
1	2	3	4	5	6
1.	S8	Warszawa - granica województwa - Białystok - Suwałki - Budzisko - granica państwa z Litwą budowa 2 jezdni w m. Białymstoku i gm. Choroszcz wzmocnienie nawierzchni do 115 kN/oś Białystok - Suwałki	8,85 117	m. Białystok gm. Choroszcz gm. Białystok, Wasilków, Dobrzyniewo Koś., Czarna Biał., Jasionówka, Korycin, Suchowola, Sztabin,	2006-2008 2004-2010

				Augustów, Nowinka, Suwałki	
2.	S 19	Kuźnica - Białystok - Bielsk Podlaski - Siemiatycze - granica województwa przebudowa drogi na odcinku Białystok - Bielsk Podlaski - Siemiatycze - granica województwa z nowym przebiegiem na trasie Białystok - Stanisławowe - Wojszki. Droga została zakwalifikowana do pilotażowego projektu: „Program prywatyzacji, przebudowy i utrzymania dróg”. budowa obwodnicy m. Wasilkowa	93,6 4,5	m. Białystok, Bielsk Podlaski, Siemiatycze, gm. Białystok, Juchnowiec Kościelny, Zabłudów, Bielsk Podlaski, Boćki, Dziadkowiec, Siemiatycze gm. Wasilków	po 2003 r. 2004-2005
3.	S8	Przebudowa mostów: Przebudowa mostów na rzekach i ciekach bez nazwy (c.b.n.) i wiaduktu w ciągu dróg krajowych, uwarunkowane będzie wysokością środków finansowych. Sporządzona kolejność wg najpilniejszych potrzeb. rz. Supraśl w Jurowcach		gm. Wasilków	2002-2005

Potencjalne zadania programów rządowych i samorządowych dotyczące przebudowy linii kolejowych TAB.42

L.p.	Nr linii	Nazwa zadania	Obszar realizacji	Termin realizacji
		Przebieg linii kolejowej Przebudowa i budowa linii kolejowych		
1	2	3	4	5
1.	E 75	Warszawa - Białystok - Sokółka - Suwałki - Trakiszki - granica państwa (Rail Baltica) do parametrów międzynarodowych polegać będzie na: budowie 2 toru na odcinkach jednotorowych elektryfikacji linii na odcinku Sokółka - Suwałki - Trakiszki - granica państwa	powiaty: wysoko- mazowiecki, Białystok, Sokółka, Augustów, Suwałki	2004-2006
2.	38	Białystok - Grajewo - Ełk	pow.: Białystok, Mońki, Grajewo	2005-2015
3.		Rezerwa terenu pod południową obwodnicą miasta Białegostoku	m. Białystok gm. Juchnowiec Kościelny, Zabłudów	
4.		Budowa terminalu(i) transportu kombinowanego, ewentualnie w: Białymstoku, Trakiszkach, Kuźnicy Białostockiej, Sokółce, Zubkach Białostockich. Ilość i lokalizację terminali przesądzą stosowne opracowania studialne - projektowe.	pow. białostocki, pow. sejneński	po 2005
5.		Utworzenie centrum logistycznego w aglomeracji białostockiej.	pow. białostocki	po 2005

12.5. Potencjalne zadania programów wojewódzkich wynikające z polityki i zamierzeń inwestycyjnych zarządów powiatów, miast i gmin oraz z kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa.

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków

TAB.43

Lp.	Nazwa zadania	Obszar realizacji	Orientacyjny termin realizacji
1	2	3	4
1.	Ochrona ujęć wody dla m. Białegostoku poprzez objęcie scentralizowanym systemem kanalizacji sanitarnej i deszczowej z urządzeniami podczyszczającymi miejscowości leżących w strefach ochrony pośredniej obydwu ujęć wody	gmina Wasilków i Supraśl	po 2003
2.	Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 „Pradolina rz. Supraśl” i objęcie miejscowości leżących nad tym zbiornikiem oraz w jego pobliżu scentralizowanym systemem kanalizacji sanitarnej	gminy: Dobrzyniewo Duże, Choroszcz, Wasilków	po 2003
3.	Rozbudowa istniejących ujęć wody i urządzeń uzdatniania dla potrzeb m. Białegostoku i gmin sąsiednich: Wasilków i Supraśl	Jurowce, Wasilków, Białystok-Pietrasze	zgodnie ze strategią m. Białegostoku
4.	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w Parku Krajobrazowym Puszczy Knyszyńskiej i jego otulinie w wyniku budowy scentralizowanych systemów kanalizacji sanitarnej w terenach o zwartej zabudowie	gminy: Supraśl, Szudziałowo, Gródek, Dobrzyniewo Kościelne, Czarna Białostocka, Wasilków, Knyszyn	po 2003

Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów stałych

TAB.44

Lp.	Nazwa zadania	Obszar realizacji	Orientacyjny termin realizacji
1	2	3	4
1.	Budowa instalacji recyklingu wysokotemperaturowego dla potrzeb m. Białegostoku i powiatu białostockiego	miasto lub powiat Białystok	po 2003
2.	Budowa spalarni odpadów stałych dla potrzeb powiatów województwa	teren województwa podlaskiego	po 2003
3.	Rozwiązanie problemu utylizacji odpadów medycznych niebezpiecznych w zakładach lecznictwa poza szpitalami wojewódzkimi w Białymstoku, Łomży i Suwałkach	województwo podlaskie	po 2003
4.	Opracowanie planów gospodarki odpadami (wojewódzkiego, powiatowych i gminnych) i sukcesywna ich realizacja	województwo podlaskie	2003 - 2004 i realizacja w latach następnych

Zbiorniki retencyjne

TAB.45

Lp.	Nazwa zadania	Obszar realizacji	Orientacyjny termin realizacji
1	2	3	4
1.	Reduty w gm. Orla, Kołodno gm. Gródek, Stawek i Białki gm. Narew, Supraśl, Turośń Kościelna, kol. Zabłudów, Białowieża, Czechy Orlańskie i Starzyna, Wojnówka w gm. Dubicze Cerkiewne, Wąski i Boguszewo gm. Mońki, Jurowce-Sochonie gm. Wasilków, Truskolasy Woła w gm. Sokoły, Piątница, Narew Lecień gm. Nowogród, Kuźnica, Czuprynowo gm. Kuźnica, Krynki, Pierozki gm. Szudziałowo, Chanie-Chursy gm. Nurzec Stacja, Brańsk, Ostrożany i Bużyński gm. Drohiczyn, Wygonowo-Hornowo gm.		po 2002 r.

Dziadkowice, Jałtuszczyki i Gołubowszczyzna gm. Milejczyce,
Hajnówka, Topiło gm. Hajnówka, Jask gm. Kolno, Czyżew
Kościelny, Grabowo, Łacha gm. Turośl, Taborzy gm. Zbójna.

Uwaga: Na zbiornikach zaznaczonych wytłuszczonym drukiem jest możliwość pozyskania energii elektrycznej poprzez budowę małych elektrowni wodnych zgodnie z punktem 7.4. kierunków... - „Rozwój energetyki odnawialnej”.

Infrastruktura telekomunikacyjna

TAB.46

Obszar realizacji zadania gminy lub miasta	Nazwa zadania			
	Stacje bazowe telefonii komórkowej (operator)	Wymiana istn. central analogowych na cyfrowe telefoniczne (operator)	Budowa połączenia kablowego światłowod., (operator - TP S.A.)	Budowa sieci telef. rozdziel. - % do wykonania (operator)
1	2	3	4	5
POWIAT BIAŁYSTOK				
m. Białystok		11 szt. (A)	Białystok - Supraśl	2
Gmina i m. Wasilków			Białystok - Supraśl	5

Potencjalne zadania kierunków rozwoju systemów teleinformatycznych (BIAMAN, PIONIER)

TAB.47

Lp.	Nazwa zadania	Obszar realizacji	Orient, termin
1	2	3	4
1.	budowa Regionalnej szerokopasmowej infrastruktury telekomunikacyjnej na potrzeby społeczeństwa informacyjnego w woj. podlaskim, powiązanej ze strukturą sieci PIONIER	Gminy: Białystok, Wasilków, Czarna Biał., Sokółka, Sidra, Dąbrowa Białostocka, Sztabin, Augustów, Nowinka, Suwałki, miasta: Białystok, Wasilków, Czarna Biał., Sokółka, Dąbrowa B., Augustów	2002 - 2003
2.	budowa linii światłowodowych do siedzib władz samorządowych miast i gmin woj. podlaskiego	jw.	I etap 2002 – 2004
3.	Jw.	Pozostałe miasta i gminy w województwie	Docelowo